

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอเขมราฐ
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๗)

สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ
จังหวัดอุบลราชธานี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๗ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๗)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ อำเภอเขมราฐ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๗) ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นจากการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยการใช้ข้อมูล คน พื้นที่ และสินค้า วิเคราะห์ประเด็นปัญหา สภาพปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา รวมถึงจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT Analysis) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ปี ๒๕๖๗

สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ อำเภอเขมราฐ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๗) ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการเกษตรอำเภอในภาพรวม และขอขอบพระคุณหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนด้านการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้อย่างดียิ่ง

สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ
กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ ก

สารบัญตาราง ค

สารบัญภาพ จ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป ๑

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง ๑

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ ๑

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ ๑

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง ๒

๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic) ๔

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม ๔

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน ๕

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน ๕

๓ สภาพภูมิอากาศ ๑๐

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ ๑๐

๓.๒ ฤดูกาล ๑๐

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน ๑๐

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ๑๑

๔ เส้นทางคมนาคม ๑๓

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง ๑๓

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด ๑๔

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน ๑๖

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ๑๖

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ ๑๗

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ๑๙

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๑๙

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ๒๑

๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว ๒๔

๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท ๒๕

๖.๕ การศึกษา ๒๖

๖.๖ สาธารณสุข ๒๖

๑.๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม ๒๖

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used) ๒๖

๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ ๒๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอเขมราฐ	๓๐
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๓๐
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๓๐
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๔๒
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๔๖
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๔๗
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๗๒
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๗๔
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเขมราฐ	๗๖
๑. แนวทางการพัฒนา	๗๖
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๗๖
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๗๖
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๗๖
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๗๗
บรรณานุกรม	๗๘
ภาคผนวก	๗๙
๑. โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้สารสกัดชีวภาพ	๘๐
๒. โครงการไถกลบตอซังและปลูกพืชบำรุงดิน	๘๒
๓. โครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยชีวภาพ	๘๔
๔. โครงการผลิตข้าวอินทรีย์	๘๖
๕. โครงการอบรมการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิต	๘๗

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	เขตการปกครอง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓
ตารางที่ ๒	สรุปเขตการปกครอง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓
ตารางที่ ๓	พื้นที่ป่าไม้อำเภอเขมราฐ	๔
ตารางที่ ๔	กลุ่มชุดดินที่พบในอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๙
ตารางที่ ๕	สถิติปริมาณน้ำฝน อำเภอเขมราฐ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๑๑
ตารางที่ ๖	สถิติอุณหภูมิต่ำสุด อำเภอเขมราฐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔–๒๕๖๓	๑๒
ตารางที่ ๗	สถิติอุณหภูมิสูงสุด อำเภอเขมราฐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔–๒๕๖๓	๑๒
ตารางที่ ๘	พื้นที่ถือครองทำประโยชน์รายตำบล อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๒๐
ตารางที่ ๙	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี	๒๓
ตารางที่ ๑๐	ข้อมูลครัวเรือนและประชากรอำเภอเขมราฐ	๒๔
ตารางที่ ๑๑	การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๒๗
ตารางที่ ๑๒	ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๒๘
ตารางที่ ๑๓	จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๒๙
ตารางที่ ๑๔	หัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๐
ตารางที่ ๑๕	ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๑
ตารางที่ ๑๖	ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๒
ตารางที่ ๑๗	ลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๒
ตารางที่ ๑๘	จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๓
ตารางที่ ๑๙	จำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๔
ตารางที่ ๒๐	ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๕
ตารางที่ ๒๑	ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๕
ตารางที่ ๒๒	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๗
ตารางที่ ๒๓	ข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๘
ตารางที่ ๒๔	ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๔๒
ตารางที่ ๒๕	ทรัพยากรดินอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๔๒
ตารางที่ ๒๖	พื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสมข้าว อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๔๙
ตารางที่ ๒๗	ปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๑
ตารางที่ ๒๘	ต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๖๗ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๔
ตารางที่ ๒๙	ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี (บาท/ไร่)	๕๔
ตารางที่ ๓๐	ข้อมูลจุดรับซื้อข้าวเปลือก อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ ๓๑	Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๗
ตารางที่ ๓๒	เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ	๕๗
ตารางที่ ๓๓	ข้อมูลพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๙
ตารางที่ ๓๔	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ในเขตความเหมาะสมและไม่เหมาะสมปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๑
ตารางที่ ๓๕	ปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๒
ตารางที่ ๓๖	ต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง/ไร่/ปี (ปี ๒๕๖๗)	๖๔
ตารางที่ ๓๗	แหล่งรับซื้อผลผลิตมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๕
ตารางที่ ๓๘	Smart Farmer ต้นแบบ/Smart Farmer อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๖
ตารางที่ ๓๙	พื้นที่เขตความเหมาะสม (Zoning) สำหรับยางพารา	๖๗
ตารางที่ ๔๐	ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเขมราฐปี ๒๕๖๗	๖๘
ตารางที่ ๔๑	ต้นทุนการผลิตยางพารา/ไร่/ปี (ปี ๒๕๖๗)	๗๐
ตารางที่ ๔๒	Smart Farmer ต้นแบบ/Smart Farmer อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๗๑
ตารางที่ ๔๓	ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๗๒
ตารางที่ ๔๔	การวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๗๔
ตารางที่ ๔๕	สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	๗๗

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ ๑	ที่ตั้ง อาณาเขตติดต่ออำเภอเขมราฐ	๑
ภาพที่ ๒	พื้นที่ป่าไม้อำเภอเขมราฐ	๔
ภาพที่ ๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอเขมราฐ	๕
ภาพที่ ๔	แผนที่กลุ่มชุดดินอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๘
ภาพที่ ๕	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย อำเภอเขมราฐ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๑๑
ภาพที่ ๖	เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอเขมราฐ	๑๓
ภาพที่ ๗	ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอเขมราฐ	๑๕
ภาพที่ ๘	ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๖
ภาพที่ ๙	แหล่งน้ำธรรมชาติและชลประทาน	๑๘
ภาพที่ ๑๐	ข้อมูลจำนวนหนี้สินเฉลี่ย ครัวเรือน ปี ๒๕๖๒	๒๑
ภาพที่ ๑๑	จำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๒๕
ภาพที่ ๑๒	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๒๗
ภาพที่ ๑๓	การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๒๘
ภาพที่ ๑๔	ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๒๙
ภาพที่ ๑๕	หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๐
ภาพที่ ๑๖	ลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๑
ภาพที่ ๑๗	ลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๒
ภาพที่ ๑๘	ประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๓
ภาพที่ ๑๙	ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๓๘
ภาพที่ ๒๐	กราฟวงกลมแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๔๓
ภาพที่ ๒๑	พื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๔๔
ภาพที่ ๒๒	แผนที่แหล่งน้ำและระบบชลประทาน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๔๖
ภาพที่ ๒๓	กล้วยตากแสงแรก อำเภอเขมราฐ	๔๗
ภาพที่ ๒๔	เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเขมราฐ	๔๗
ภาพที่ ๒๕	ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอเขมราฐ	๔๘
ภาพที่ ๒๖	พื้นที่ปลูกข้าว. (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเขมราฐ	๔๘
ภาพที่ ๒๗	การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าว อำเภอเขมราฐ	๔๙
ภาพที่ ๒๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเขมราฐ	๕๐
ภาพที่ ๒๙	ร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๐
ภาพที่ ๓๐	ปริมาณการปลูกข้าวอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๒
ภาพที่ ๓๑	ปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๓
ภาพที่ ๓๒	วิถีการตลาดข้าว อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๕
ภาพที่ ๓๓	แหล่งรับซื้อข้าวที่สำคัญ ของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๖
ภาพที่ ๓๔	เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง. อำเภอเขมราฐ	๕๘

สารบัญภาพ (ต่อ)

		หน้า
ภาพที่ ๓๕	ชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ	๕๘
ภาพที่ ๓๖	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๙
ภาพที่ ๓๗	การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ	๖๐
ภาพที่ ๓๘	การเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสมของมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๐
ภาพที่ ๓๙	ร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๑
ภาพที่ ๔๐	ปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๒
ภาพที่ ๔๑	แผนภูมิแสดงวิถีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๔
ภาพที่ ๔๒	แหล่งรับซื้อมันสำปะหลังที่สำคัญ ของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๖
ภาพที่ ๔๓	เขตความเหมาะสม (Zoning) สำหรับยางพารา	๖๗
ภาพที่ ๔๔	แผนภูมิแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๘
ภาพที่ ๔๕	ปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๖๙
ภาพที่ ๔๖	แผนภูมิแสดงวิถีการตลาดยางพารา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๗๐
ภาพที่ ๔๗	แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อยางพารา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี	๗๑

บทที่ ๑
ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑. ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอเขมราฐ มีที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดอุบลราชธานี ระยะห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๐๕ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทางประมาณ ๗๕๐ กิโลเมตร การเดินทางจากจังหวัดอุบลราชธานีใช้ถนนสาย ๒๐๕๐ มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ ๕๒๖.๗๕ ตารางกิโลเมตร ๓๗๘,๘๑๓ ไร่

๑.๒. อาณาเขตติดต่อ

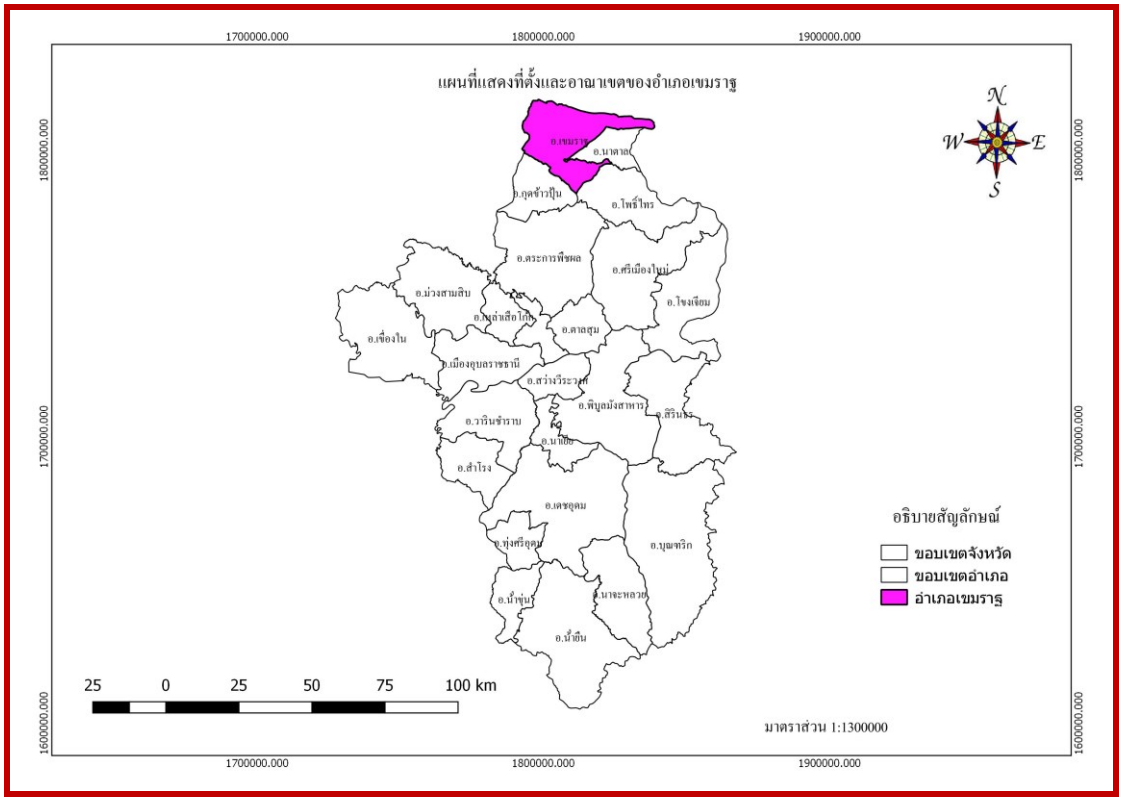
อำเภอเขมราฐ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ จดแนวฝั่งแม่น้ำโขงบริเวณตรงข้ามเมืองสองคอน แขวงสะหวันเขต ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นแนวยาวตามลำน้ำโขง

ทิศตะวันออก จดแนวฝั่งแม่น้ำโขงบริเวณตรงข้ามเมืองคอนพะเพ็ง แขวงสาละวัน ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) และอำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอนาตาล และอำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอปทุมราชวงศา และอำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ

ภาพที่ ๑ ที่ตั้ง อาณาเขตติดต่ออำเภอเขมราฐ (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๓. การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

๑.๓.๑. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ โดยแบ่งเป็นจำนวน ๙ ตำบล ๑๒๓ หมู่บ้าน

๑.๓.๒. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐแบ่งเขตการปกครองออกเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ๑๐ แห่ง ประกอบด้วยเทศบาล จำนวน ๖ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

ก. เทศบาล

- เทศบาลตำบลเขมราฐ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลเขมราฐ
- เทศบาลตำบลเทพวงศา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเขมราฐ (นอกเขตเทศบาลตำบลเขมราฐ)
- เทศบาลตำบลขามป้อม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลขามป้อมทั้งตำบล
- เทศบาลตำบลหนองผือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองผือทั้งตำบล
- เทศบาลตำบลหัวนา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหัวนาทั้งตำบล
- เทศบาลตำบลหนองนกทา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองนกทาทั้งตำบล

ข. องค์การบริหารส่วนตำบล

- องค์การบริหารส่วนตำบลเจียด ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเจียดทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาแวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาแวงทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลแก้งเหนือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแก้งเหนือทั้งตำบล
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองสิมทั้งตำบล

ตารางที่ ๑ เขตการปกครอง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

หมู่บ้าน	ตำบลเขมราฐ	ตำบลขามป้อม	ตำบลหัวนา	ตำบลหนองผือ	ตำบลหนองนกทา	ตำบลนาแวง	ตำบลแก้งเหนือ	ตำบลหนองสิม	ตำบลเจียด
1	ม.1 กงพะเนียง	ม.1 ขามป้อม	ม.1 ศรีโคกกลาง	ม.1 หนองผือ	ม.1หนองนกทา	ม.1 บุ่งข้อง	ม.1แก้งเหนือ	ม.1 อุดมศิลป์	ม.1 เจียด
2	ม.2 บุ่งขวย	ม.2นาตาลเหนือ	ม.2 บาก	ม.2 บำพอก	ม.2 นาสะแบง	ม.2 นาแวง	ม.2 เรืองอุดม	ม.2 นาหว้า	ม.2 นานวน
3	ม.3 นาสนาม	ม.3 เตย	ม.3 นาชุมใต้	ม.3 บำยี	ม.3นายูง	ม.3 นาเมือง	ม.3 คำม่วง	ม.3 โนนประทาย	ม.3 นาหนองเขือก
4	ม.4 แกล้งเกลี้ยง	ม.4 ดอนเย็น	ม.4 ยางเครือ	ม.4 อุดมพร	ม.4 ป่าติ้ว	ม.4 บุ่งขี้เหล็ก	ม.4 สนมหมากหญ้า	ม.4 วังม่วง	ม.4 นาตาปอ
5	ม.5 อูบมุง	ม.5 นาเจริญ	ม.5 ตาแหลว	ม.5 บึงหอม	ม.5 โนนสูง	ม.5 ลาดหญ้าคา	ม.5 นาขนัน	ม.5 หนองสิม	ม.5 ดอนติ้ว
6	ม.6 ไพรย้อน	ม.6 โนนแดง	ม.6 ม่วงเฒ่า	ม.6 บาก	ม.6 หนองแฝก	ม.6 โบกม่วง	ม.6 นาหนองทุ่ง	ม.6 หนองโพน	ม.6 ดอนแสนพันธ์
7	ม.7 เขมราฐ	ม.7 เหมือดแอ่	ม.7 อีเด่ง	ม.7 แก้งหลักด่าน	ม.7 โนนศิลา	ม.7 นาสะอาด	ม.7 นาแมด	ม.7 ป่าข่า	ม.7 โคกค่อย
8	ม.8 โนนนารี	ม.8 ดงเย็น	ม.8 หัวนา	ม.8 นาดี	ม.8 คำหมากไหล	ม.8 ทรายทอง	ม.8 ฮ่องไผ่	ม.8 ปังคอม	ม.8 ม่วงเจียด
9	ม.9 นาหว้าน้อย	ม.9 หนองทรายเด็น	ม.9 ดาวคะนอง	ม.9 คำหาด	ม.9 หลักเขต	ม.9 โพธิ์เมือง	ม.9 โนนสมบูรณ์	ม.9 ทุ่งเจริญ	ม.9 ภูเขาเงิน
10	ม.10 ห้วยยาง	ม.10 ทราบพูล	ม.10 ดอนโด่	ม.10 พนมดี	ม.10 คึมพอก	ม.10 ลาดเจริญ	ม.10 นาน้ำคำ	ม.10 ป่าข่าเหนือ	
11	ม.11 หนองวิไล	ม.11 หนองบัว	ม.11 ห้วยยาง	ม.11 โคกสว่าง	ม.11 คำสง่า	ม.11 หนองเมืองขุ่ม			
12	ม.12 หนองคูณ	ม.12 หนองสิม	ม.12 ตาดภูขาม	ม.12 หนองหว่า	ม.12 เกาชมภู	ม.12 นาแวงใหม่			
13	ม.13 โชคชัย	ม.13 นาหนองเขียน	ม.13 น้อยนาเหล่า	ม.13 ใหม่เมืองทอง	ม.13 โนนอนามัย	ม.13 โบกม่วงน้อย			
14	ม.14 ดงหนองหลวง	ม.14 โนนเจริญ	ม.14 ชาติเจริญ	ม.14 ใหม่พัฒนา					
15	ม.15 โนนเตาถ่าน	ม.15 ศรีโคกกลาง	ม.15 โคกสว่าง						
16	ม.16ดอนบาก	ม.16 ดอนแซง							
17	ม.17 สามแยกถ้ำเสือ	ม.17 นางาม							
18	ม.18 ห่องข่อย								
19	ม.19 สามแยกเมืองใหม่								
20	ม.20 เกษมชมภู								
21	ม. 21 ภูสวรรค์								
22	ม.22 แสนสุข								

ที่มา: ที่ว่าการอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒ สรุปเขตการปกครอง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต.	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
แก้งเหนือ	๓๒,๕๓๖	๑	-	๑๐	๒,๐๔๐
ขามป้อม	๕๑,๐๘๓	-	๑	๑๗	๓,๓๒๔
เขมราฐ	๖๖,๕๓๖	-	๒	๒๒	๑๐,๑๒๙
เจียด	๒๑,๐๑๕	๑	-	๙	๑,๓๕๓
นาแวง	๔๙,๕๘๐	๑	-	๑๓	๒,๓๐๕
หนองนกทา	๓๒,๗๒๑	-	๑	๑๓	๒,๐๔๕
หนองผือ	๕๗,๔๗๕	-	๑	๑๔	๓,๕๑๘
หนองสิม	๒๔,๙๐๘	๑	-	๑๐	๑,๖๙๑
หัวนา	๔๒,๙๕๙	-	๑	๑๕	๓,๗๒๓
รวม	**๓๗๘,๘๑๓**	**๔**	**๖**	**๑๒๓**	**๓๐,๑๒๘**

ที่มา: ที่ว่าการอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑. สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอเขมราฐ มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ มีภูเขาเตี้ยอยู่เป็นบางแห่ง มีห้วยหลากหลาย ลำห้วยเหล่านี้ในหน้าแล้ง น้ำจะแห้งเป็นส่วนใหญ่ มีป่าไม้เบญจพรรณอยู่ทั่วไป เป็นลักษณะโปร่ง

ภาพที่ ๒ พื้นที่ป่าไม้อำเภอเขมราฐ (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

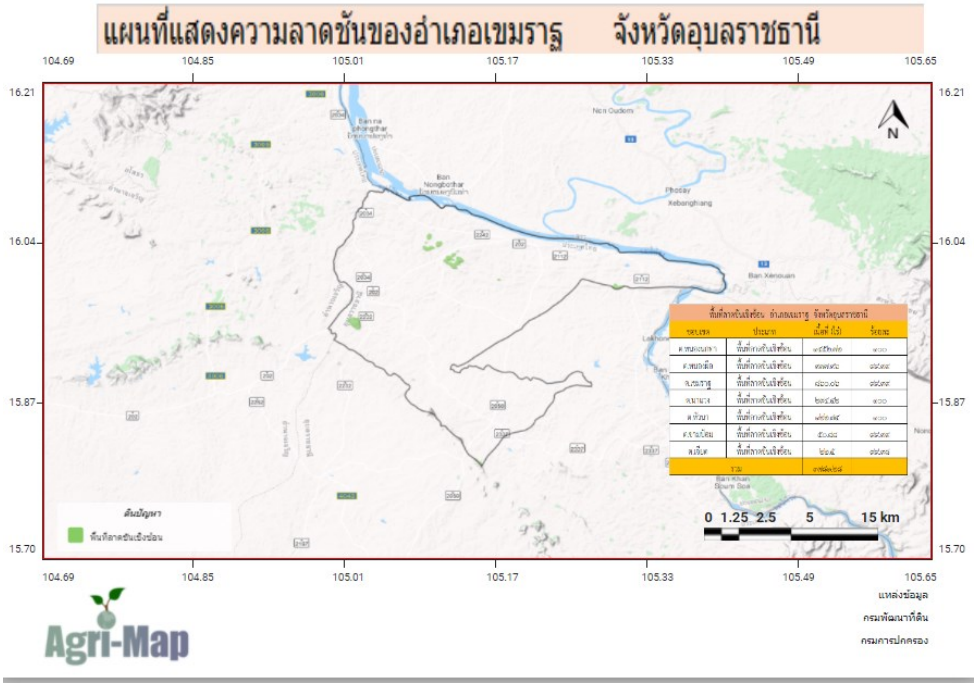
ตารางที่ ๓ พื้นที่ป่าไม้อำเภอเขมราฐ

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
แก้งเหนือ	๓๒,๕๓๖.๐๐	๑๔๖๒.๕๔	๔.๕๐
ขามป้อม	๕๑,๐๘๓.๐๐	๖๓๘๒.๔๓	๑๒.๔๙
เขมราฐ	๖๖,๕๓๖.๐๐	๑๓๒๑๔.๖	๑๙.๘๖
เจียด	๒๑,๐๑๕.๐๐	๙๗๓.๗๕	๔.๖๓
นาแวง	๔๙,๕๘๐.๐๐	๑๗๖๕๖.๔	๓๕.๖๑
หนองนกทา	๓๒,๗๒๑.๐๐	๓๙๐๕.๗๑	๑๑.๙๔
หนองผือ	๕๗,๔๗๑.๐๐	๒๘๘๕.๙๕	๕.๐๒
หนองสิม	๒๔,๙๐๘.๐๐	๖๗๙.๗	๒.๗๓
หัวนา	๔๒,๙๕๙.๐๐	๓๑๐๐.๕๓	๗.๒๒
รวม	**๓๗๘,๘๑๓.๐๐**	**๕๐๒๖๑.๖๑**	**๑๓.๒๗**

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๒. สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอเป็นดินร่วนปนทรายและดินลูกรัง มีดินเหนียวตามลาดไหล่เขาเป็นบางแห่ง มีแม่น้ำโขงไหลผ่านตำบลเขมราฐและตำบลนาแวงตามแนวชายแดนด้านทางทิศเหนือและทิศตะวันออกตลอดแนว ประมาณ ๔๓ กิโลเมตร มีความสูงเหนือระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๓๐ - ๑๖๒ เมตร

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอเขมราฐ (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒.๓. ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

ข้อมูลกลุ่มชุดดิน

ดินของเขตอำเภอเขมราฐ กลุ่มชุดดินที่พบมากที่สุดมีรายละเอียดดังนี้

๑) ชุดดิน : ๔๐ จำนวน ๑๓๑,๙๒๔.๒๘ ไร่

ชุดดินจักราช (Ckr) ชุดดินชุมพวง (Cpg) ชุดดินหุบกระพง (Hg) ชุดดินห้วยแถลง (Ht) ชุดดินสันป่าตอง (Sp) และชุดดินยางตลาด (Yl)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมาก ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพร้า ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน

ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้นในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) ชุดดิน : ๔๘ จำนวน ๗๐,๙๙๒.๔๖ ไร่

ชุดดินแม่ริม (Mr) ชุดดินน้ำชุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pao) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินตื้นถึงก้อนหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นก้อนกรวดหรือลูกรังหนามาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ดินตื้นมากหรือมีก้อนกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพร้า ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) ชุดดิน : ๔๑ จำนวน ๕๒๐๖๑.๒๐ ไร่

ชุดดินบ้านไผ่ (Bpi) ชุดดินคำบง (Kg) และชุดดินมหาสารคาม (Msk)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายหนาปานกลาง ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ทับอยู่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี อยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินทรายหนาปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน ในระยะที่ฝนตกหนักจะมีน้ำขังหรือเกิดการชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดิน เกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพร้า ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูกในพื้นที่ต่ำควรทำร่องหรือทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูก ขนาด ๗๕ x ๗๕ x ๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ทำร่องระบายน้ำระหว่างแถวปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) ชุดดิน : ๑๗ จำนวน ๔๙,๗๐๐.๒๕ ไร่

ชุดดินบุณฑริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินโคกเคียน (Ko) และชุดดินหล่มเก่า (Lk) ชุดดินสุไหงปาดี (Pi) ชุดดินปากคม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) และชุดดินวิสัย (Vi)

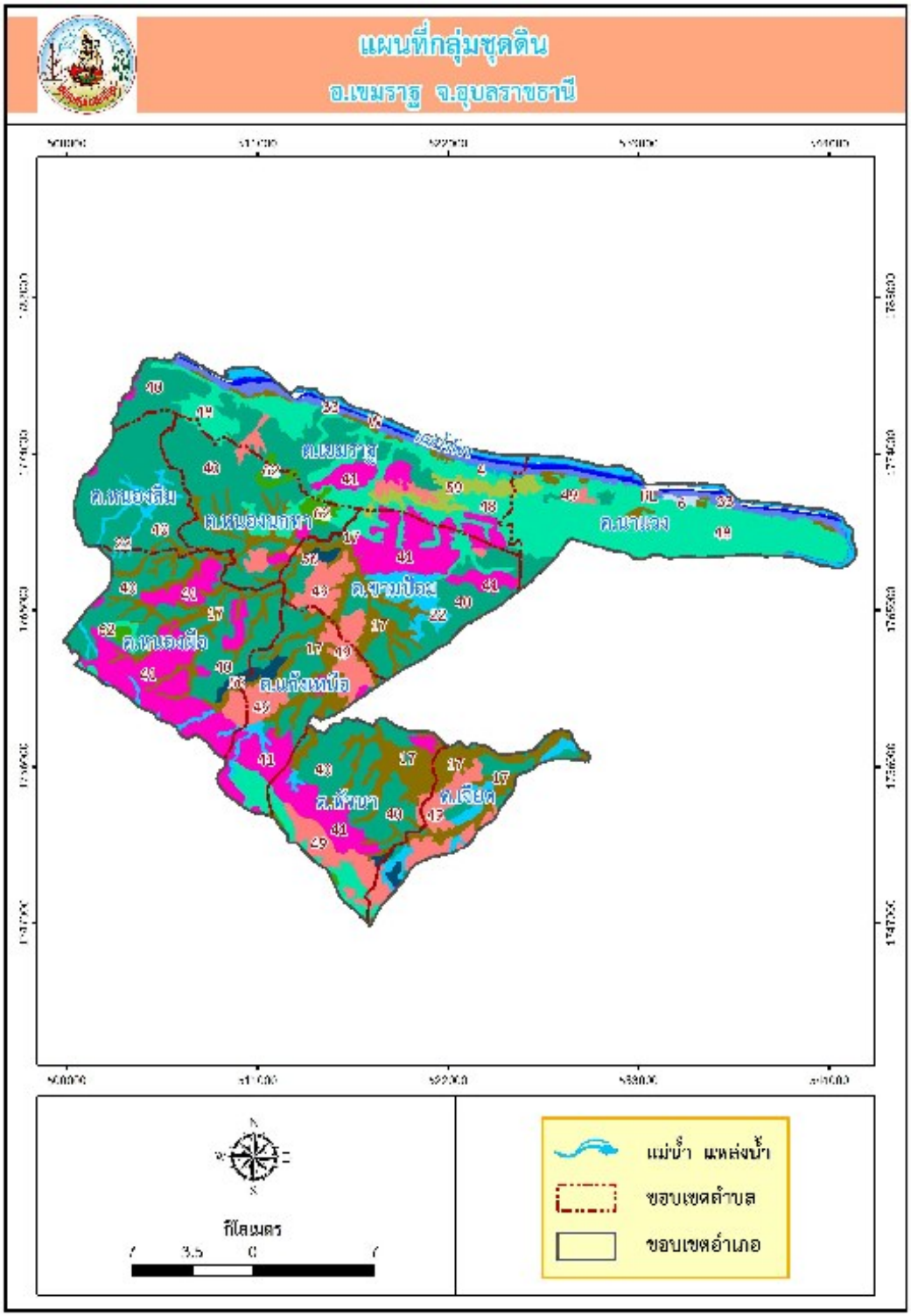
ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูก ขนาด ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๔ แผนที่กลุ่มชุดดินอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๔ กลุ่มชุดดินที่พบในอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับที่	กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ลำดับที่	กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่ (ไร่)
๑	๔๐b	๔๘,๙๗๑	๒๘	๔๘	๔,๑๔๑
๒	๑๗/๒๕	๓๓,๕๑๐	๒๙	๔๘B/๕๖	๔,๐๖๐
๓	๔๐b/๕๖	๓๐,๔๖๐	๓๐	๑๗hi	๓,๔๐๔
๔	๔๐/๔๐b	๑๙,๙๒๒	๓๑	๔๐/๕๖b	๒,๖๕๔
๕	๔๑	๑๕,๔๑๑	๓๒	๔๙/๕๖	๒,๑๘๙
๖	๔๙b/๕๖	๑๕,๓๐๑	๓๓	๒๒/๒๕	๒,๑๘๖
๗	๔๘/๕๖/	๑๓,๓๖๓	๓๔	๔๐B/๕๖	๑,๘๕๙
๘	๑๗	๑๒,๗๙๕	๓๕	๕๖	๑,๘๓๑
๙	๔๑/๔๑b	๑๒,๑๓๕	๓๖	๔๘B	๑,๓๕๒
๑๐	๒๒	๑๒,๐๕๕	๓๗	๔๘b	๑,๓๑๑
๑๑	๔๐	๑๐,๔๑๒	๓๘	๔๘Bb/๕	๑,๒๗๓
๑๒	๔๑B/RL	๑๐,๐๔๔	๓๙	๕๖B	๑,๑๔๒
๑๓	๔๘B/RL	๙,๗๙๙	๔๐	๔๘Bb	๑,๑๐๓
๑๔	๔๑b	๙,๐๑๓	๔๑	๔๘C/๔๘	๑,๐๑๗
๑๕	๓๓	๘,๘๖๑	๔๒	๔๘/๔๘b	๗๗๑
๑๖	๔๐B	๘,๘๓๓	๔๓	๕๖b	๗๓๓
๑๗	๔๘C/RL	๘,๔๔๑	๔๔	๖-ow	๔๕๗
๑๘	๔๐/๕๖	๘,๑๘๓	๔๕	๔sa	๔๔๗
๑๙	๔๙B/๕๖	๗,๘๒๐	๔๖	๔๙b	๔๒๓
๒๐	๔๘/RL	๖,๖๘๒	๔๗	๔๙B	๔๐๕
๒๑	๔๙Bb/๕	๖,๔๗๘	๔๘	๔๑Bb	๒๘๕
๒๒	๔๘/๕๖	๕,๗๒๗	๔๙	๔๙Bb	๒๓๐
๒๓	๕๙	๕,๖๔๓	๕๐	๓๘	๒๒๐
๒๔	๔๘B/๔๘	๕,๕๓๙	๕๑	ที่ดินหินพื้นโผล่	๑๒๓
๒๕	๔๑B	๕,๑๕๔	๕๒	แหล่งน้ำ	๗,๑๗๔
๒๖	๘b/๕๖	๔,๓๕๔			
๒๗	๖๒	๔,๒๖๓			

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑. ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ซึ่งมี ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทย ตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้จังหวัดอุบลราชธานีมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป

๓.๒. ฤดูกาล

ฤดูกาลของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาตามลักษณะของลมฟ้าอากาศของประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู ดังนี้

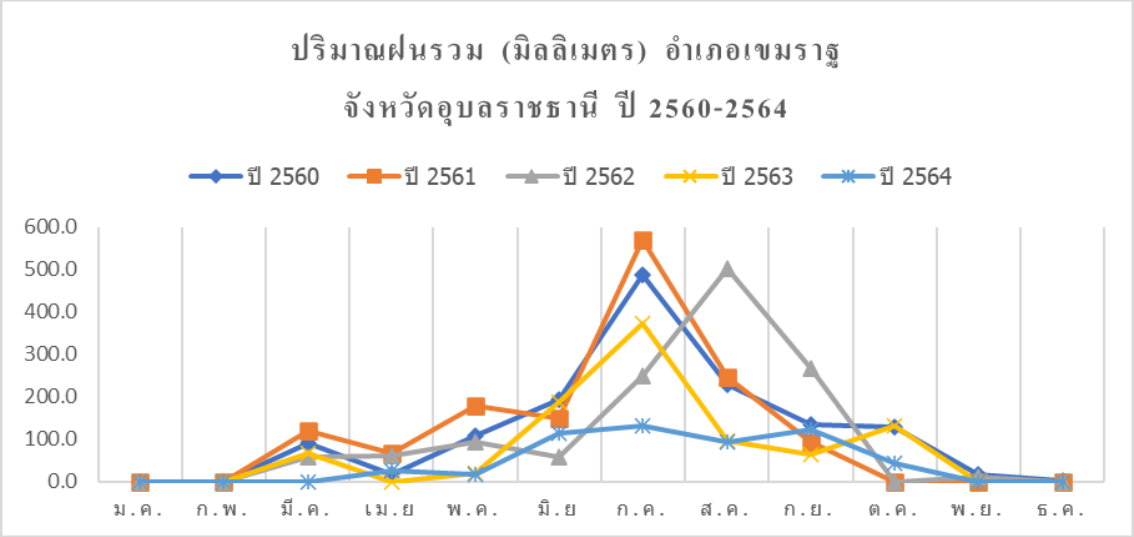
ฤดูหนาว เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวัน และเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ที่แผ่ลงปกคลุมประเทศไทยในช่วงดังกล่าวด้วย

ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม สภาพอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี

ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นจากทะเลและมหาสมุทรมาปกคลุมประเทศไทย ประกอบกับในช่วงดังกล่าวร่องความกดอากาศต่ำที่พาดอยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทย จะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทำให้อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี อย่างไรก็ตาม นอกจากปัจจัยดังกล่าวที่ทำให้มีฝนตกชุกแล้ว ยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้าใกล้หรือเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงดังกล่าวด้วย

๓.๓. ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดทั้งปีของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ระหว่าง ๙๐๐-๒,๐๐๐ มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ย ๗๙ วัน โดยสถิติย้อนหลังพบว่า ปี ๒๕๓๗ มีปริมาณฝนรวมมากที่สุด คือ ๒,๒๐๓.๗ มิลลิเมตร และปี ๒๕๖๔ มีปริมาณฝนรวมน้อยที่สุด คือ ๕๔๕.๓ มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๓๕๓.๖ มิลลิเมตร

ภาพที่ ๕ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย อำเภอเขมราฐ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๕ สถิติปริมาณน้ำฝน อำเภอเขมราฐ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มิลลิเมตร) อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔														
ปี	เดือน												รวมทั้งปี	จำนวนวันที่ตก
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ปี ๒๕๖๐	๐.๐	๐.๐	๙๐.๑	๑๗.๕	๑๐๖.๖	๑๙๒.๙	๔๘๗.๙	๒๒๗.๗	๑๓๔.๐	๑๒๗.๖	๑๕.๕	๒.๘	๑๔๐๒.๖	๗๖.๐
ปี ๒๕๖๑	๐.๐	๐.๐	๑๒๑.๐	๖๘.๐	๑๗๙.๐	๑๔๗.๗	๕๖๙.๙	๒๔๖.๖	๙๑.๘	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๑๔๒๔.๐	๗๐.๐
ปี ๒๕๖๒	๐.๐	๐.๐	๕๙.๐	๕๙.๖	๙๑.๙	๕๘.๙	๒๕๐.๕	๕๐๒.๐	๒๖๕.๕	๐.๐	๙.๓	๐.๐	๑๒๙๖.๗	๕๘.๐
ปี ๒๕๖๓	๐.๐	๐.๐	๖๖.๕	๐.๐	๑๘.๕	๑๘๘.๓	๓๗๓.๔	๙๔.๙	๖๒.๕	๑๓๒.๑	๐.๐	๐.๐	๙๓๖.๒	๓๒.๐
ปี ๒๕๖๔	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๒๔.๕	๑๖.๐	๑๑๒.๔	๑๓๐.๒	๙๔.๔	๑๒๓.๔	๔๔.๔	๐.๐	๐.๐	๕๔๕.๓	๓๓.๐

ที่มา: ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๔. อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงและที่ราบลุ่มทำให้อากาศค่อนข้างร้อนอบอ้าวในช่วงฤดูร้อน และในช่วงฤดูหนาวจะมีอากาศค่อนข้างหนาวเย็น อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ๒๗.๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๕ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๔.๒ องศาเซลเซียส จากสถิติเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๔๖๒ เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปีมีอุณหภูมิสูงที่สุด ๓๘.๓ องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ ๑๘

ตารางที่ ๖ สถิติอุณหภูมิต่ำสุด อำเภอเขมราฐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔–๒๕๖๓

ปี	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ยทั้งปี
2554	22.0	24.2	24.1	25.2	24.8	23.7	23.7	22.7	23.7	21.9	19.7	19.2	22.9
2555	20.3	21.5	24.0	23.8	24.4	23.7	23.9	24.3	24.1	22.8	21.4	-	23.1
2556	18.0	21.3	23.0	25.6	24.5	24.2	23.4	23.4	23.0	22.3	29.3	16.5	22.9
2557	15.0	19.0	24.7	25.0	25.0	24.3	23.0	24.2	23.9	23.3	21.6	18.2	22.3
2558	15.5	19.7	24.0	24.5	24.4	24.6	23.8	23.3	23.5	22.6	22.9	21.4	22.5
2559	20.3	17.8	22.4	26.1	23.7	23.6	23.1	23.9	24.1	23.3	21.9	19.9	22.5
2560	20.6	20.1	23.2	24.1	24.1	24.2	23.6	24.8	24.9	23.6	21.3	18.5	22.7
2561	18.5	19.2	22.4	23.2	24.2	23.7	24.0	23.5	23.8	23.6	22.3	20.7	22.4
2562	19.3	21.9	24.4	25.8	25.1	24.7	24.2	24.0	23.5	23.0	22.1	19.2	23.1
2563	20.2	19.0	24.3	24.2	24.9	24.6	24.2	23.2	23.3	21.8	21.2	19.2	22.5
ค่าเฉลี่ย 10 ปี	**19.0**	**20.4**	**23.6**	**24.8**	**24.5**	**24.1**	**23.7**	**23.7**	**23.8**	**22.8**	**22.4**	**19.2**	**22.7**

ที่มา: ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๗ สถิติอุณหภูมิสูงสุด อำเภอเขมราฐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔–๒๕๖๓

ปี	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ยทั้งปี
2554	29.3	33.5	33.9	35.3	34.8	34.1	33.5	32.3	31.1	31.3	31.2	29.2	32.5
2555	30.2	33.0	34.1	35.0	34.6	33.3	32.0	30.9	31.4	30.5	31.6	30.9	32.3
2556	30.7	34.0	35.2	36.8	35.1	34.3	33.4	33.1	32.5	32.9	31.9	27.6	33.1
2557	29.3	31.5	35.9	36.0	36.2	34.9	32.4	33.1	33.3	32.9	33.5	30.4	33.3
2558	30.6	33.3	35.3	36.6	36.4	47.0	34.2	34.1	33.6	32.8	34.2	33.9	35.2
2559	30.8	32.3	34.9	37.6	35.3	34.3	33.1	34.2	32.8	34.3	33.4	31.4	33.7
2560	31.1	32.8	34.7	36.1	33.5	33.0	32.4	34.2	34.4	33.5	33.4	30.1	33.3
2561	31.2	32.2	34.3	35.3	35.0	34.3	32.3	33.0	34.3	34.2	33.8	33.8	33.6
2562	33.6	35.4	36.5	38.3	36.0	35.1	34.4	33.3	33.2	34.9	33.1	31.6	34.6
2563	33.7	33.1	36.2	35.9	36.5	35.4	35.3	34.0	34.3	32.5	32.1	31.3	34.2
ค่าเฉลี่ย 10ปี	31.0	33.1	35.1	36.3	35.3	35.6	33.3	33.2	33.1	33.0	32.8	31.0	33.6

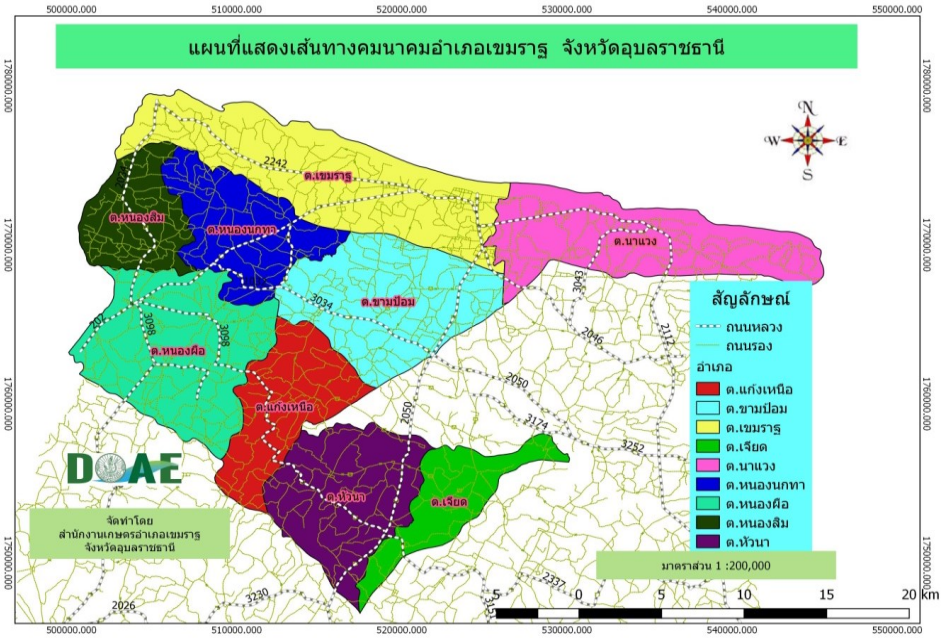
ที่มา: ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑. เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล/อำเภอ

อำเภอเขมราฐ มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางดังนี้

ทางหลวง	เชื่อมต่อระหว่าง
แผ่นดินหมายเลข ๒๒๔๒	ตำบลหนองสิม ตำบลเขมราฐ - อำเภอเขมราฐ
แผ่นดินหมายเลข ๒๐๒	ตำบลหนองผือ ตำบลหนองนกทา - อำเภอเขมราฐ
แผ่นดินหมายเลข ๒๐๕๐	ตำบลเจียด ตำบลหัวนา – อำเภอเขมราฐ
แผ่นดินหมายเลข ๒๑๑๒	ตำบลนาแวง – อำเภอเขมราฐ
อบ ๓๐๖๗	ตำบลเขมราฐ - ตำบลขามป้อม
อบ ๓๐๒๑	ตำบลขามป้อม - ทางหลวงแผ่นดิน ๒๐๕๐
อบ ๓๐๒๕	ตำบลหนองผือ - ตำบลแก้งเหนือ - ตำบลหัวนา – ทางหลวงแผ่นดิน ๒๐๕๐
อบ ๔๐๕๓	ตำบลแก้งเหนือ - ตำบลหัวนา - ทางหลวงแผ่นดิน ๒๐๕๐

ภาพที่ ๖ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอเขมราฐ (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

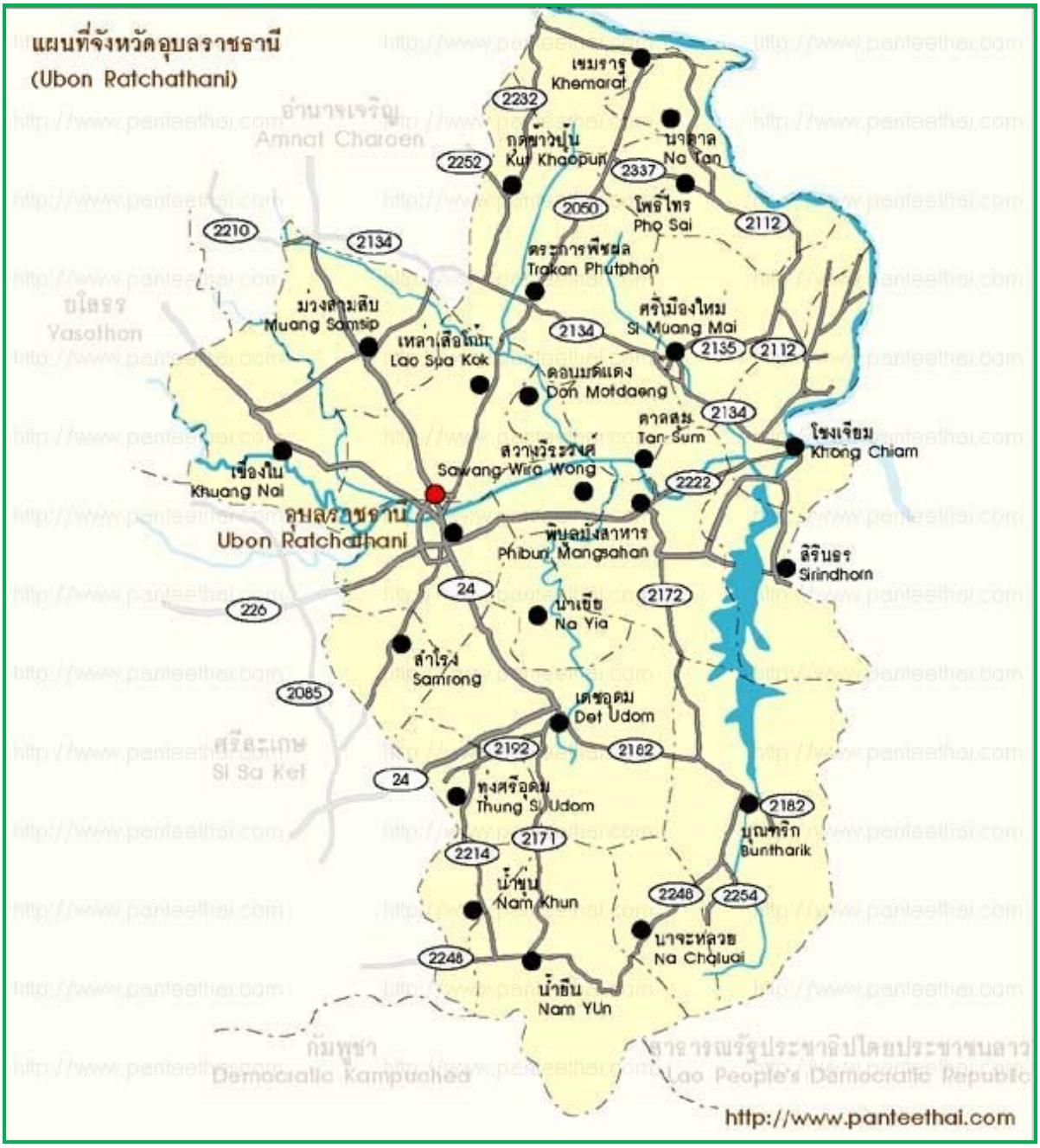
การบริการรถโดยสารและพาหนะอื่น ๆ

- การบริการรถตู้โดยสารประจำทาง (สายเขมราฐ – อำนาจเจริญ - เมือง) เป็นรถตู้โดยสาร ที่วิ่งรับผู้โดยสารระหว่างอำเภอเขมราฐ อำนาเจริญ เมืองอุบลราชธานี
- การบริการรถโดยสารประจำทาง (สายเขมราฐ – ตระการพืชผล - เมือง) เป็นรถโดยสาร ที่วิ่งรับผู้โดยสารระหว่างอำเภอเขมราฐ อำเภอตระการพืชผล อำเภอเมืองอุบลราชธานี
- พาหนะอื่น ๆ ที่ใช้ในการขนส่ง ได้แก่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน รถอีแต๋น รถบรรทุกเล็ก และรถบรรทุกสิบล้อ เป็นต้น และมีรถจักรยานยนต์รับจ้าง

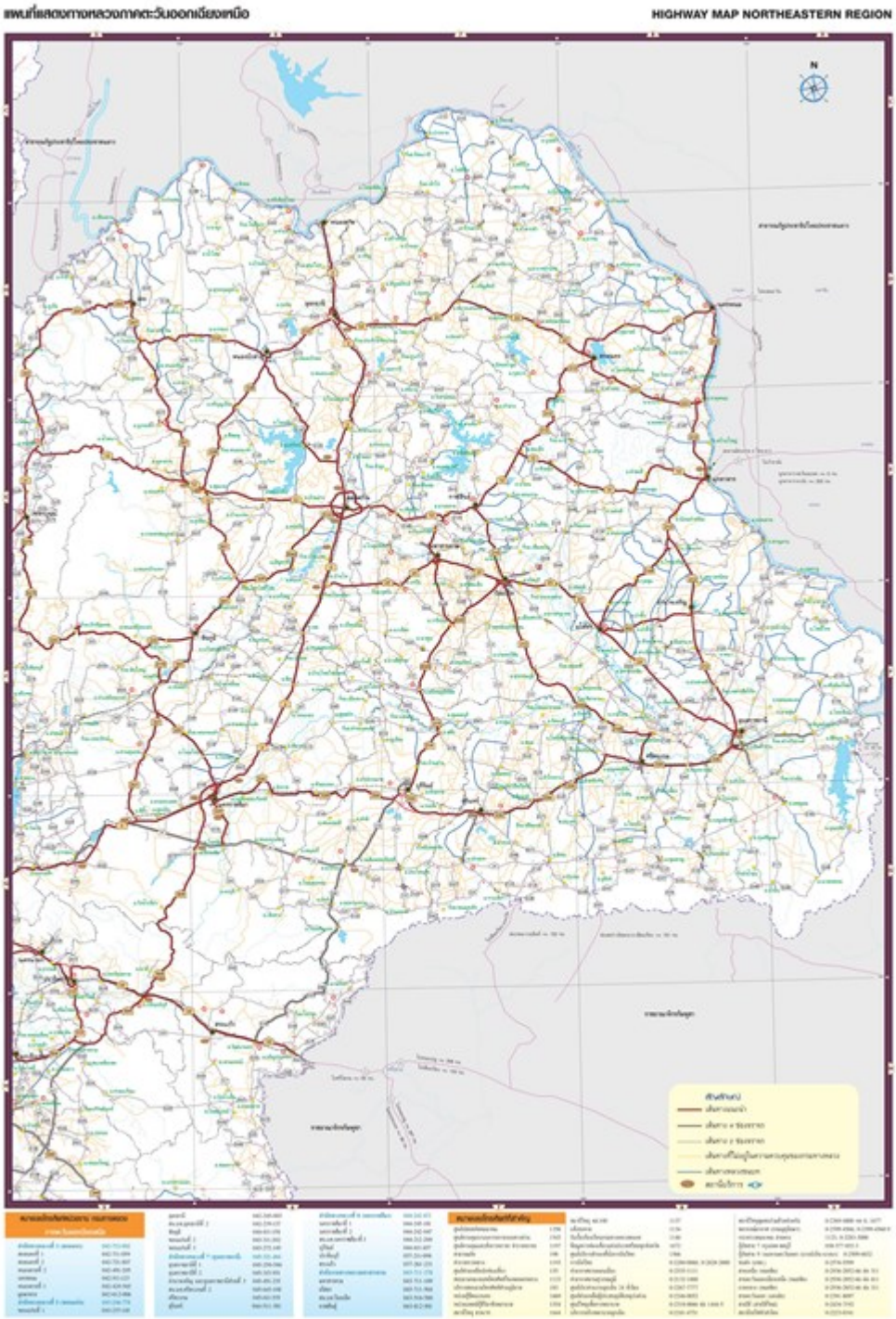
๔.๒. ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด

อำเภอเขมราฐ มีทางหลวงแผ่นดิน ๖ เส้นทาง ดังนี้

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข	เชื่อมต่อระหว่าง
๒๐๒	ถนนอรุณประเสริฐ ชัยภูมิ – เขมราฐ
๒๐๓๔	ถนนมุกดาหาร – บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ บ้านหนองผือ
๒๐๕๐	ถนนอุบลราชธานี – อ.ตระการพืชผล – อ.เขมราฐ
๒๑๑๒	แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๕๐ (อ.เขมราฐ) – อ.โขงเจียม
๒๒๓๒	แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ (หนองผือ) – อ.กุดข้าวปุ้น
๒๒๔๒	แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๓๔ (บุ่งเขียว) – บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ (อ.เขมราฐ)

ภาพที่ ๗ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอเขมราฐ (ที่มา: กระทรวงคมนาคม, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๘ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด (ที่มา: กระทรวงคมนาคม, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

อำเภอเขมราฐอยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน ปลูกพืชโดยอาศัยน้ำฝน ในฤดูแล้งมีการเพาะปลูกโดยใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ ประกอบด้วย แม่น้ำโขงที่ไหลผ่านตำบลเขมราฐและตำบลนาแวง ห้วยบังโกยที่ไหล่ผ่านตำบลแก้งเหนือ ตำบลขามป้อม และตำบลเขมราฐ พื้นที่แหล่งน้ำ ประมาณ ๔,๙๗๕ ไร่ โดยแบ่งเป็น

๕.๑.๑ แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

ก. แหล่งน้ำผิวดิน ในเขตอำเภอเขมราฐมีแม่น้ำและลำน้ำต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ แม่น้ำโขง ไหลผ่านชายแดน ระยะทางประมาณ ๔๓ กิโลเมตร และห้วยบังโกย ไหล่ผ่านตำบลแก้งเหนือ ขามป้อม และเขมราฐ

ข. แหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเขมราฐมีแหล่งน้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาลอยู่ทั่วไป แต่มีปริมาณ คุณภาพ ความตื้นลึก แตกต่างกันไปตามสภาพทางธรณีวิทยาและอุทกวิทยา

๕.๑.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ก. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ใช้น้ำจากแม่น้ำโขง ๓ แห่ง ที่ตำบลเขมราฐ และตำบลนาแวง ได้แก่ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้านาแวง สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอุบมุง และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านนาเมือง

๕.๒ฝายยาง ๓ แห่ง

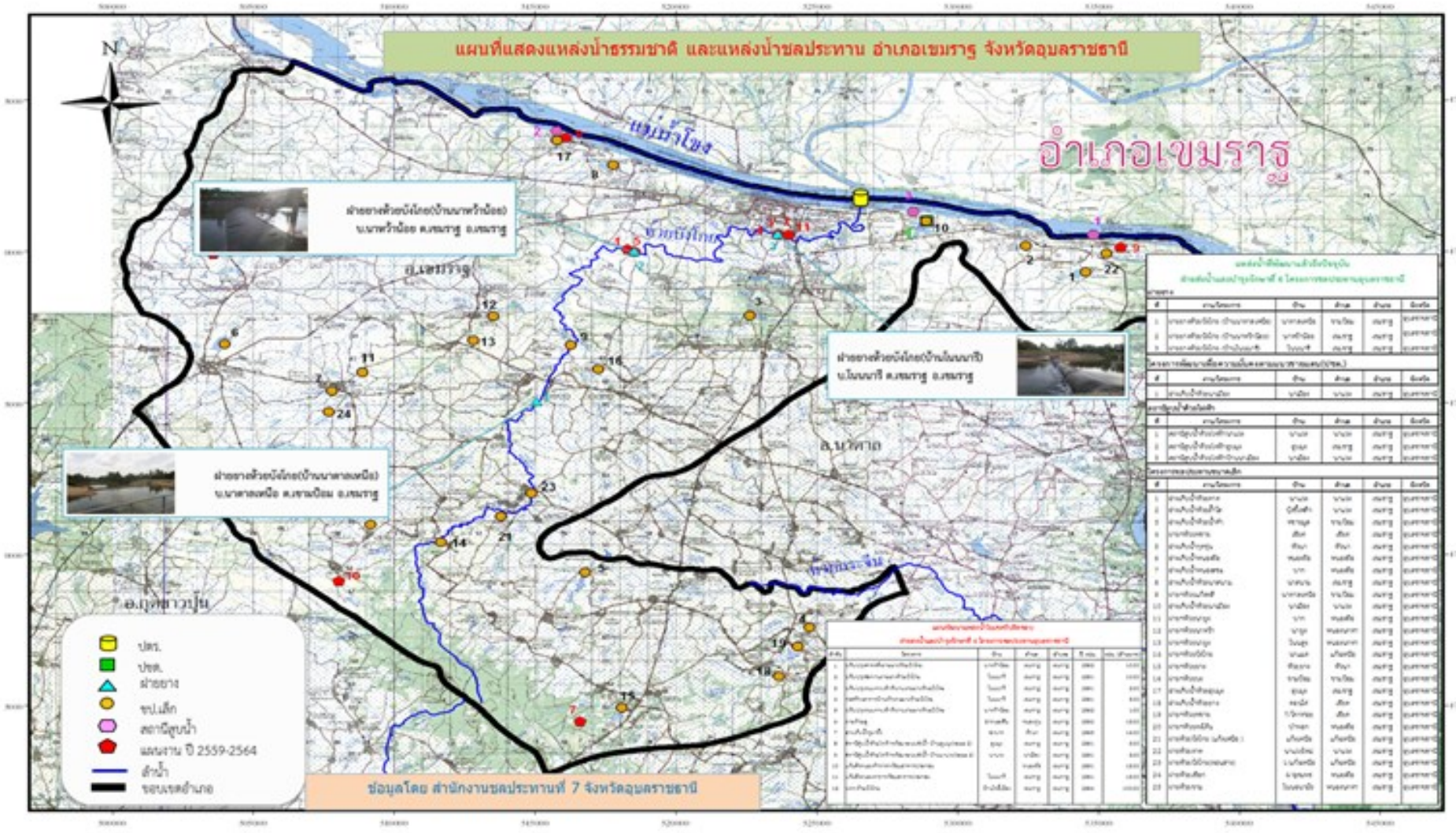
๕.๒.๑ ฝายยางห้วยบังโกย (บ้านนาตาลเหนือ)

๕.๒.๒ ฝายยางห้วยบังโกย (บ้านนาหว้าน้อย)

๕.๒.๓ ฝายยางห้วยบังโกย (บ้านโนนนารี)

๕.๓อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำคำ	๑๐	ขามป้อม	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๓๕
๒	อ่างเก็บน้ำบ้านโชคชัย	๑๓	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐
๓	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง	๑๐	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐
๔	อ่างเก็บน้ำเขมราฐ	๑๑	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๓๐
๕	อ่างเก็บน้ำโสกเชือก	๑	เจียด	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐
๖	อ่างเก็บน้ำห้วยถ้ำโล		นาแวง	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๕
๗	อ่างเก็บน้ำห้วยตาด	๒	นาแวง	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๔๐
๘	อ่างเก็บน้ำห้วยนายูง		หนองนกทา	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๕
๙	อ่างเก็บน้ำห้วยหินตั้ง	๗	หนองนกทา	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๐
๑๐	อ่างเก็บน้ำห้วยนายูง	๑๑	หนองผือ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐
๑๑	อ่างเก็บน้ำบ้านหนองผือ		หนองผือ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐๐
๑๒	อ่างเก็บน้ำห้วยนาสนาม	๓	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๕๐
๑๓	อ่างเก็บน้ำร่องน้ำลอด	๑๕	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๕๐
๑๔	อ่างเก็บน้ำห้วยม่วง		เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๐๐
๑๕	อ่างเก็บน้ำห้วยนาเมือง	๓	นาแวง	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๐๐
๑๖	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง		หนองผือ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๐๐
รวมพื้นที่						**๑,๑๕๙**

ภาพที่ ๙ แหล่งน้ำธรรมชาติและชลประทาน (ที่มา: กรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑. โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

เศรษฐกิจของอำเภอเขมราฐยังเป็นระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาระบบการเกษตรเป็นหลัก ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเลี้ยงสัตว์

๖.๑.๑. กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร

ก. การเกษตร

ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาข้าวเป็นหลัก และเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริม

ข. การปศุสัตว์

ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์พื้นบ้าน เพื่อเป็นอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวของตน เช่น โค กระบือ สุกร เป็ด และไก่ เป็นต้น

ค. การอุตสาหกรรม

อำเภอเขมราฐมีอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ โดยถูกต้องตามกฎหมาย ดังนี้

การอุตสาหกรรม	**จำนวน (แห่ง)**
โรงสีขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก	๘๑
วัสดุก่อสร้าง	๑๐
โรงกลึง และอู่ซ่อม	๒๐

ง. การพาณิชย์และการบริการ

การพาณิชย์และการบริการ	**จำนวน (แห่ง)**
สถานีบริการน้ำมันขนาดกลางและเล็ก	๒๑
ธนาคาร	๔
ร้านค้าส่ง	๕

จ. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว

อำเภอเขมราฐมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ เกาะแก่งต่าง ๆ ในลำน้ำโขง และมีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์เป็นที่นับถือสักการะบูชาของประชาชนในพื้นที่ คือ พระเจ้าองค์หมื่น บ้านอูบมุง และเจ้าใหญ่องค์แสน วัดโพธิ์เขมราฐ ประชากรนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่

๑. หาดทรายสูง อยู่ที่บ้านลาดเจริญ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลนาแวง ระยะทางจากอำเภอ ๒๒ กิโลเมตร เกิดจากแม่น้ำโขงที่พัดทรายมาทับถมจนเกิดเป็นหาดทรายสวยงาม

๒. แก่งช้างหมอบ อยู่ที่บ้านบุ่งซวย หมู่ที่ ๒ ตำบลเขมราฐ ระยะทางจากอำเภอ ๑๐ กิโลเมตร เมื่อน้ำโขงลดในช่วงเดือนเมษายนจะเกิดแก่ง ที่มีลักษณะคล้ายช้างหมอบที่มองดูสวยงาม จะมีนักเที่ยวเดินทางมาเล่นน้ำ ตกปลา บริเวณนี้ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

๓. พระเจ้าองค์หมื่น บ้านอุบมุง หมู่ที่ ๕ ตำบลเขมราฐ ระยะทาง ๗ กิโลเมตร พระคู่บ้านที่เคารพสักการะของชาวอำเภอเขมราฐ

๔. พระเจ้าองค์แสน วัดโพธิ์ หมู่ที่ ๗ ตำบลเขมราฐ พระคู่บ้านที่เคารพสักการะของอำเภอเขมราฐ

๕. ศาลหลักเมืองพระเทพวงศา เจ้าเมืองเขมราษฎร์ธานี สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวอำเภอเขมราฐ

๖. วัดภูอ่าง บ้านหลักเขต หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองนกทา ระยะทางห่างจากอำเภอ ๑๒ กิโลเมตร

๗. พิพิธภัณฑ์ชุมชนวัดภูถ้ำพระศิลาทอง ตั้งอยู่ที่บ้านนาหนองเชือก หมู่ที่ ๓ ตำบลเจียด อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นแหล่งโบราณคดีในระยะก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย อายุราว ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ ปี

อำเภอเขมราฐ มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดประมาณ ๓๗๘,๘๑๓ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ประมาณ ๒๓๕,๑๘๙ ไร่ พื้นที่แหล่งน้ำ ๑๔,๑๑๓ ไร่ และพื้นที่อื่น ๆ ๑๒๙,๕๑๑ ไร่

ตารางที่ ๘ พื้นที่ถือครองทำประโยชน์รายตำบล อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

การใช้ที่ดิน	แก้งเหนือ	เขมราฐ	ขามป้อม	เจียด	นาแวง	หนองนกทา	หนองผือ	หนองสิม	หัวนา	รวม
๑. พื้นที่นา	๒๑,๓๙๓	๑๔,๓๙๖	๓๑,๗๘๙	๑๒,๓๙๖	๑๓,๘๙๙	๑๖,๒๓๕	๓๒,๓๐๕	๑๓,๔๖๑	๒๗,๓๔๗	**๑๘๓,๒๒๑**
๒. ไม้ยืนต้น	๒,๕๘๙	๖,๒๓๙	๑,๒๑๘	๑๕๖	๑,๔๘๒	๒,๘๘๙	๔,๙๗๓	๑,๙๒๗	๑,๙๔๓	**๒๓,๔๑๖**
๓. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑,๑๔๙	๖,๑๘๔	๓,๔๑๘	๒,๒๒๙	๒,๑๒๗	๑,๗๙๓	๔,๘๘๒	๑,๐๙๑	๒,๒๔๓	**๒๕,๑๑๖**
๔. พืชไร่	๒,๕๘๕	๑๕,๐๗๒	๓,๓๘๘	๘๗๒	๗,๒๖๘	๕,๘๖๐	๖,๒๔๑	๔,๘๓๔	๕,๖๕๘	**๕๑,๗๗๘**
๕. พื้นที่ป่า	๑,๔๖๓	๑๓,๒๑๓	๖,๓๘๒	๙๗๔	๑๗,๖๕๖	๓,๙๐๖	๒,๘๘๖	๖๘๐	๓,๑๐๑	**๕๐,๒๖๑**
๖. ไม้ผล	๕๖	๘๙๒	๒๐๓	๒๔	๕๓๐	๖๐	๑๘๐	๓๕	๒๖	**๒,๐๐๖**
๗. พื้นที่น้ำ	๓๓๗	๔,๘๓๒	๖๙๒	๓๖๖	๕,๔๕๗	๖๒๙	๗๗๖	๓๒๒	๗๐๒	**๑๔,๑๑๓**
๘. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒,๙๓๖	๕,๕๕๖	๓,๙๕๑	๓,๙๓๒	๑,๑๒๙	๑,๒๙๔	๕,๑๑๙	๒,๔๕๔	๑,๘๘๑	**๒๘,๒๕๒**
๙. พื้นที่ลุ่ม	๓	๒๓	-	-	-	-	-	๑๖	๕	**๔๖**
๑๐. เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๓	๙	๓	๒๔	๘	๑๕	๓๙	๒๔	๙	**๑๓๔**
๑๑. พืชสวน	๒	๔๐	๔	๓	๑๐	๕	๓๔	๕๐	๑๕	**๑๖๓**
๑๓๒. ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๒๐	๘๐	๓๕	๓๙	๑๔	๓๕	๔๐	๑๔	๓๐	**๓๐๗**
รวม	**๓๒,๕๓๖**	**๖๖,๕๓๖**	**๕๑,๐๘๓**	**๒๑,๐๑๕**	**๔๙,๕๘๐**	**๓๒,๗๒๑**	**๕๗,๔๗๕**	**๒๔,๙๐๘**	**๔๒,๙๖๐**	**๓๗๘,๘๑๓**

ที่มา: http://agri-map-online.moac.go.th/, พ.ศ. ๒๕๖๗)

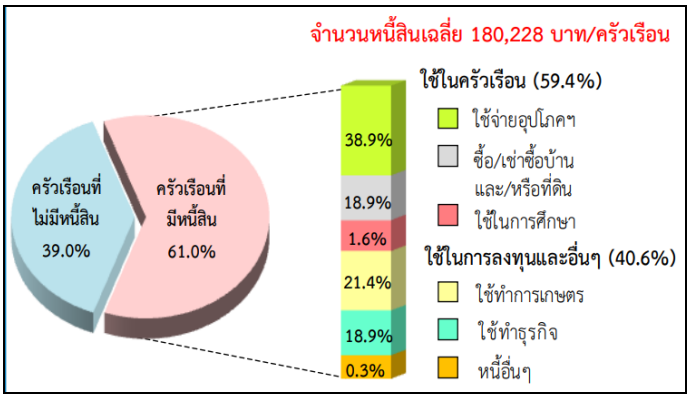
๖.๑.๒. รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

รายได้บุคคลเฉลี่ย ๖๓,๐๓๓ บาท/ปี รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ๑๘๐,๔๙๖ บาท/ปี ที่มาของรายได้มีดังนี้

แหล่งที่มาของรายได้	รายได้ (บาท/ปี)
อาชีพหลักของทุกคนในครัวเรือน	๙๘,๔๕๓
อาชีพรอง/อาชีพเสริมของทุกคนในครัวเรือน	๓๕,๓๑๕
อื่น ๆ ของทุกคนในครัวเรือน	๒๕,๓๗๐
การปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์ไว้กินเอง	๒๑,๓๕๙

๖.๑.๓. สินเชื่อและภาวะหนี้สินครัวเรือน

จากรายงานภาวะหนี้สินครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๖๒ สรุปหนี้สินครัวเรือนเฉลี่ย ๑๘๐,๒๒๘ บาท/ครัวเรือน โดยแบ่งหนี้สินที่ใช้ในครัวเรือน ๕๙.๔% ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ค่าเช่าซื้อ/เช่าที่ดิน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และหนี้สินในกองทุนและอื่น ๆ ๔๐.๖% ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร ค่าใช้จ่ายทำธุรกิจ และหนี้สินอื่น ๆ

ภาพที่ ๑๐ ข้อมูลจำนวนหนี้สินเฉลี่ย ครัวเรือน ปี ๒๕๖๒ (ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๖.๒ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

เศรษฐกิจโดยรวม ของจังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products of Ubon ratchathani แบบ Bottom up) ปี ๒๕๖๑ โดยการจัดเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในจังหวัด มีมูลค่าการผลิต ๑๙๙,๒๓๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๘๙,๕๓๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๙,๖๙๖ ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานีต่อประชากร (Gross Provincial Products Per Capita) เท่ากับ ๑๐๒,๔๓๓ บาทต่อคน เพิ่มขึ้นจาก ๙๗,๙๕๒ บาท ในปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๔,๔๘๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๐ จากจำนวนประชากร ๑.๙ ล้านคน

อัตราการเจริญเติบโต ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ขยายตัวร้อยละ ๑.๘ ชะลอตัวจากที่ขยายตัวร้อยละ ๔.๓ ในปี ๒๕๖๐ จากการขยายตัวของสาขาการผลิตที่เป็นโครงสร้างสำคัญทางเศรษฐกิจ ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และประมง สาขากิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ และสาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ขณะที่สาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ หดตัว

ภาคเกษตร มีมูลค่า ๒๗,๗๗๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๒๔,๐๘๑ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๓,๖๙๑ ล้านบาท อัตราการเจริญเติบโต ขยายตัวร้อยละ ๗.๕ ต่อเนื่องจากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๕ จากกิจกรรมการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ และกิจกรรมการสนับสนุน ขยายตัวร้อยละ ๗.๗ ขณะที่กิจกรรมป่าไม้และการทำไม้ หดตัว ร้อยละ ๒๔.๓ และกิจกรรมการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หดตัว ร้อยละ ๐.๒

ภาคนอกเกษตร มีมูลค่า ๑๗๑,๔๖๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๖๕,๔๕๕ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๖,๐๐๕ ล้านบาท อัตราการเจริญเติบโต ขยายตัว ร้อยละ ๐.๗ ชะลอตัวจากที่ขยายตัวร้อยละ ๔.๖ ในปี ๒๕๖๐ จากการขยายตัวของสาขาหลัก คือ สาขาการผลิต ขยายตัว ร้อยละ ๓.๑ สาขากิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ขยายตัว ร้อยละ ๒.๓ สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย ขยายตัว ร้อยละ ๑.๒ สาขาการศึกษา ขยายตัว ร้อยละ ๓.๖ สาขาบริหารราชการฯ ขยายตัว ร้อยละ ๑.๒ สาขาก่อสร้าง ขยายตัว

ร้อยละ ๕.๔ ขณะที่สาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์ หดตัว ร้อยละ ๒.๒

โครงสร้างการผลิตจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี โครงสร้างการผลิตผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี ปี ๒๕๖๑ พิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี สาขาการผลิตที่สำคัญ ๕ อันดับแรก คือ สาขาการขายส่งและการขายปลีกฯ ร้อยละ ๒๘.๕ สาขาการผลิต ร้อยละ ๑๙.๓ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง ร้อยละ ๑๒.๗ สาขากิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ ๑๑.๑ และสาขาตัวกลางทางการเงินฯ ร้อยละ ๘.๒

ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP Implicit Price Deflator) ดัชนีราคาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานีในปี ๒๕๖๑ มีค่าเท่ากับ ๑๒๓.๕ เพิ่มขึ้นจาก ๑๑๙.๖ ในปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๓.๓ จากดัชนีราคาภาคนอกเกษตรที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ดัชนีราคาภาคเกษตรลดลง โดยดัชนีราคาภาคนอกเกษตรมีค่าเท่ากับ ๑๒๘.๑ เพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๑๒๔.๔ ในปี ๒๕๖๐ จากราคาสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ดัชนีราคาภาคเกษตรมีค่าเท่ากับ ๙๘.๗ ลดลง จาก ๑๐๕.๘ ในปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๖.๘ จากราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญบางชนิดลดลง

ตารางที่ ๙ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด(GPP) อุบลราชธานี			
ภาคการเกษตร		**มูลค่าปี ๒๕๖๑ (ล้านบาท)**	**มูลค่าปี ๒๕๖๒ (ล้านบาท)**
๑	เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๒๔,๔๒๘.๐๐	๒๓,๕๒๐.๐๐
นอกภาคการเกษตร		**มูลค่าปี ๒๕๖๑ (ล้านบาท)**	**มูลค่าปี ๒๕๖๒ (ล้านบาท)**
๒	เหมืองแร่และการเหมืองหิน	๙๑๔	๙๐๑
๓	การผลิตอุตสาหกรรม	๑๖,๙๓๓.๐๐	๑๗,๕๔๗.๐๐
๔	ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๑,๕๘๒.๐๐	๑,๗๓๓.๐๐
๕	การประปา และการจัดการของเสีย	๓๐๕	๓๑๒
๖	การก่อสร้าง	๕,๘๐๒.๐๐	๕,๓๗๙.๐๐
๗	การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์	๑๙,๕๔๖.๐๐	๒๐,๑๖๙.๐๐
๘	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า	๓,๓๙๑.๐๐	๓,๔๘๕.๐๐
๙	ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑,๒๙๔.๐๐	๑,๔๗๗.๐๐
๑๐	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๙๑๓	๑,๑๐๐.๐๐
๑๑	การเงินและการประกันภัย	๑๐,๐๘๔.๐๐	๑๐,๗๕๐.๐๐
๑๒	กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๖,๖๘๑.๐๐	๖,๗๐๔.๐๐
๑๓	กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมวิชาการ	๕๐	๕๘
๑๔	กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่น ๆ	๖๒๔	๖๐๐
๑๕	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ ฯ	๘,๕๑๓.๐๐	๘,๗๕๘.๐๐
๑๖	การศึกษา	๑๗,๐๘๖.๐๐	๑๗,๑๒๑.๐๐
๑๗	กิจกรรมด้านสุขภาพ	๔,๕๒๗.๐๐	๕,๐๔๗.๐๐
๑๘	ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๒๗๗	๓๒๖
๑๙	กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	๑,๒๖๗.๐๐	๑,๑๐๑.๐๐

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗

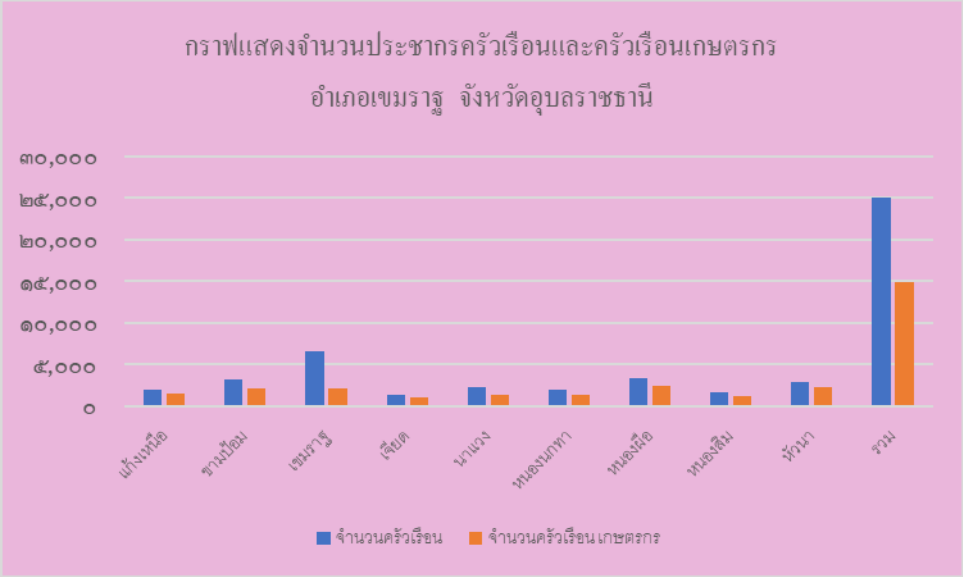
๖.๓จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง

อำเภอเขมราฐ มีประชากรทั้งสิ้น ๑๒๔,๖๓๙ คน จำนวนครัวเรือน ๓๐,๑๒๘ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๘๔,๐๒๒ คน หญิง ๔๐,๖๑๗ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ ๔ คน มีแรงงานภายในครอบครัวเฉลี่ย ๒-๓ คน/ครัวเรือน ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่จะใช้แรงงานที่มีในครอบครัว ในครัวเรือนที่มีแรงงานไม่พอจะใช้วิธีการจ้างแรงงานที่อยู่ในชุมชนพื้นที่ใกล้เคียง หรือแรงงานต่างประเทศ แต่ในปัจจุบันจะเน้นการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเป็นส่วนมาก เมื่อสิ้นฤดูการเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม จะมีแรงงานบางส่วนไปรับจ้างเป็นแรงงานก่อสร้างในต่างจังหวัด

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลครัวเรือนและประชากรอำเภอเขมราฐ

ตำบล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
แก้งเหนือ	๒,๐๔๐	๑,๗๓๙	๓,๓๓๕	๓,๒๗๒	๖,๖๐๗
ขามป้อม	๓,๓๒๔	๒,๕๐๕	๔,๗๖๒	๔,๗๓๓	๙,๔๙๕
เขมราฐ	๑๐,๑๒๙	๑,๗๕๑	๘,๙๒๑	๙,๒๘๘	๑๘,๒๐๙
เจียด	๑,๓๕๓	๑,๑๖๘	๒,๕๑๗	๒,๕๒๓	๕,๐๔๐
นาแวง	๒,๓๐๕	๑,๒๙๓	๔,๐๗๒	๔,๒๒๐	๘,๒๙๒
หนองนกทา	๒,๐๔๕	๑,๕๕๒	๓,๑๕๒	๒,๑๕๒	๕,๓๐๔
หนองผือ	๓,๕๑๘	๒,๔๔๔	๔,๘๗๙	๕,๐๒๙	๙,๙๐๘
หนองสิม	๑,๖๙๑	๑,๒๓๖	๒,๘๓๕	๒,๗๗๒	๕,๖๐๗
หัวนา	๓,๗๒๓	๒,๓๐๕	๖,๕๔๙	๖,๖๒๘	๑๓,๑๗๗
รวม	**๓๐,๑๒๘**	**๑๕,๙๙๓**	**๔๑,๐๒๒**	**๔๐,๖๑๗**	**๘๑,๖๓๙**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๑ จำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๖.๔การศึกษา

ประชาชนมีระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับการศึกษา	ร้อยละของจำนวนประชากร
ประถมศึกษา (ป.๑ - ป.๖)	๗๐
มัธยมศึกษา (ม.๑ – ม.๖)	๒๐
อุดมศึกษา (ปวช. ขึ้นไป)	๑๐

การศึกษาของประชากรส่วนใหญ่ จบการศึกษาภาคบังคับ และประชากรอำเภอเขมราฐมีแนวโน้มต่อไปการศึกษาจะดีขึ้น เนื่องจาก กศน. ได้ขยายออกไปทุกตำบล ตลอดจนสถาบันการศึกษาเปิดการเรียนทางไกลและมีระบบเปิดมากขึ้น

สถานศึกษาในเขตอำเภอเขมราฐ รวมทั้งสิ้น ๔๕ แห่ง

ระดับประถมศึกษาโรงเรียน จำนวน ๔๐ แห่ง

ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียน จำนวน ๑ แห่ง

ระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๒ แห่ง

- วิทยาเทคนิคเขมราฐ
- โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย

ระดับมหาวิทยาลัย จำนวน ๒ แห่ง

- มหาวิทยาลัยอีสาน (ศูนย์เขมราฐ)
- สถาบันราชภัฏมหาสารคาม (ศูนย์เขมราฐ)

๖.๕การสาธารณสุข

การสาธารณสุข อำเภอเขมราฐ มีสถานบริการสุขภาพทั้งของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสิ้น ๓๗ แห่ง โดยมีโรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๖๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง คลินิกแพทย์ จำนวน ๕ แห่ง สถานพยาบาล จำนวน ๒๑ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑๐ แห่ง

๖.๖ประเพณีและวัฒนธรรม

ประชาชนอำเภอเขมราฐนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ ๙๘ และยังมีความเชื่อเรื่องบุญประเพณีของภาคอีสาน (ฮีต ๑๒) ที่มีการทำบุญต่าง ๆ ตามเดือนเพ็ญ ประเพณีสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ นอกจากเรื่องบุญประเพณีแล้ว มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญคล้าย ๆ กับหมู่บ้านและตำบลอื่นในภาคอีสาน ซึ่งถือเป็นงานบุญประจำเดือน ๑๒ เดือน ดังนี้

เดือนที่ ๑ บุญเดือนอ้าย	ทำบุญเข้ากรรม
เดือนที่ ๒ บุญเดือนยี่	ทำบุญคูณลานหรือบุญคูณข้าว
เดือนที่ ๓ บุญเดือนสาม	ทำบุญข้าวจี่หรือบุญมาฆบูชา
เดือนที่ ๔ บุญเดือนสี่	ทำบุญพระเวสฟังเทศน์มหาชาติ
เดือนที่ ๕ บุญเดือนห้า	ทำบุญตรุษสงกรานต์
เดือนที่ ๖ บุญเดือนหก	ทำบุญวิสาขบูชาและบุญบั้งไฟ
เดือนที่ ๗ บุญเดือนเจ็ด	ทำบุญบูชาเทวดาอารักษ์เมือง (วีรบุรุษ ผีพ่อ ผีแม่ ผีปู่ตา ผีตาแฮก)
เดือนที่ ๘ บุญเดือนแปด	ทำบุญเข้าพรรษา
เดือนที่ ๙ บุญเดือนเก้า	ทำบุญข้าวประดับดิน
เดือนที่ ๑๐ บุญเดือนสิบ	ทำบุญข้าวสาก ทำอุทิศให้แก่ผู้ตาย
เดือนที่ ๑๑ บุญเดือนสิบเอ็ด	ทำบุญออกพรรษา จุดประทีปโคมไฟ
เดือนที่ ๑๒ บุญเดือนสิบสอง	ทำบุญกฐิน บุญช่วงเดือน

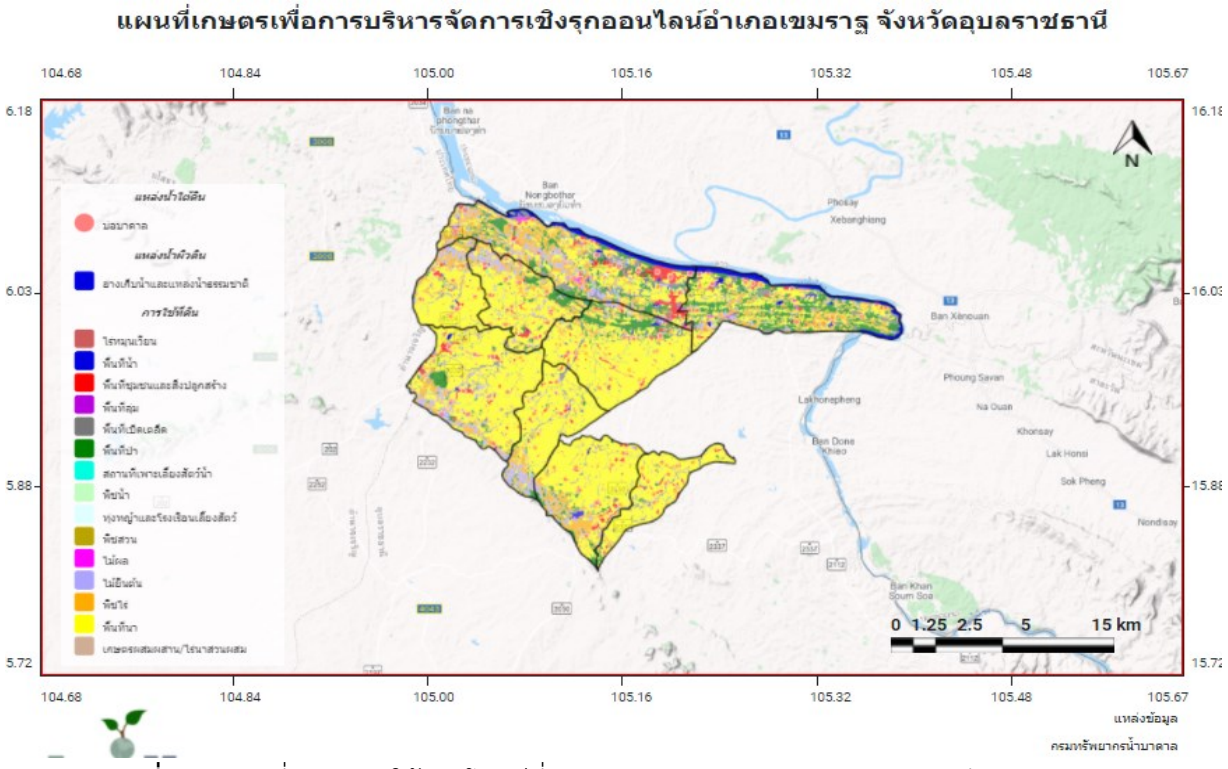
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ เช่น ภาคเกษตร อุตสาหกรรม ชุมชนเมือง ที่อยู่อาศัยแยกตามเขตการปกครองย่อย

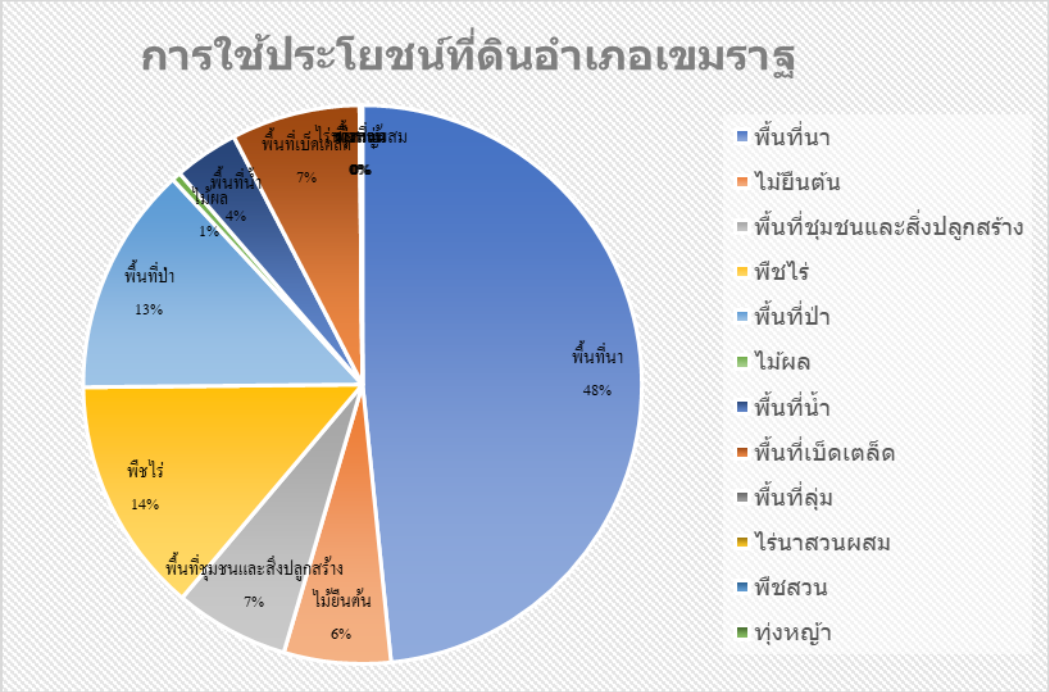
ตารางที่ ๑๑ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

การใช้ที่ดิน	แก้งเหนือ	เขมราฐ	ขามป้อม	เจียด	นาแวง	หนองนกทา	หนองผือ	หนองสิม	หัวนา	รวม
๑. พื้นที่นา	๒๑,๓๙๓	๑๔,๓๙๖	๓๑,๗๘๙	๑๒,๓๙๖	๑๓,๘๙๙	๑๖,๒๓๕	๓๒,๓๐๕	๑๓,๔๖๑	๒๗,๓๔๗	**๑๘๓,๒๒๑**
๒. ไม้ยืนต้น	๒,๕๘๙	๖,๒๓๙	๑,๒๑๘	๑๕๖	๑,๔๘๒	๒,๘๘๙	๔,๙๗๓	๑,๙๒๗	๑,๙๔๓	**๒๓,๔๑๖**
๓. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑,๑๔๙	๖,๑๘๔	๓,๔๑๘	๒,๒๒๙	๒,๑๒๗	๑,๗๙๓	๔,๘๘๒	๑,๐๙๑	๒,๒๔๓	**๒๕,๑๑๖**
๔. พืชไร่	๒,๕๘๕	๑๕,๐๗๒	๓,๓๘๘	๘๗๒	๗,๒๖๘	๕,๘๖๐	๖,๒๔๑	๔,๘๓๔	๕,๖๕๘	**๕๑,๗๗๘**
๕. พื้นที่ป่า	๑,๔๖๓	๑๓,๒๑๓	๖,๓๘๒	๙๗๔	๑๗,๖๕๖	๓,๙๐๖	๒,๘๘๖	๖๘๐	๓,๑๐๑	**๕๐,๒๖๑**
๖. ไม้ผล	๕๖	๘๙๒	๒๐๓	๒๔	๕๓๐	๖๐	๑๘๐	๓๕	๒๖	**๒,๐๐๖**
๗. พื้นที่น้ำ	๓๓๗	๔,๘๓๒	๖๙๒	๓๖๖	๕,๔๕๗	๖๒๙	๗๗๖	๓๒๒	๗๐๒	**๑๔,๑๑๓**
๘. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒,๙๓๖	๕,๕๕๖	๓,๙๕๑	๓,๙๓๒	๑,๑๒๙	๑,๒๙๔	๕,๑๑๙	๒,๔๕๔	๑,๘๘๑	**๒๘,๒๕๒**
๙. พื้นที่ลุ่ม	๓	๒๓	-	-	-	-	-	๑๖	๕	**๔๖**
๑๐. เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๓	๙	๓	๒๔	๘	๑๕	๓๙	๒๔	๙	**๑๓๔**
๑๑. พืชสวน	๒	๔๐	๔	๓	๑๐	๕	๓๔	๕๐	๑๕	**๑๖๓**
๑๓๒. ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๒๐	๘๐	๓๕	๓๙	๑๔	๓๕	๔๐	๑๔	๓๐	**๓๐๗**
รวม	**๓๒,๕๓๖**	**๖๖,๕๓๖**	**๕๑,๐๘๓**	**๒๑,๐๑๕**	**๔๙,๕๘๐**	**๓๒,๗๒๑**	**๕๗,๔๗๕**	**๒๔,๙๐๘**	**๔๒,๙๖๐**	**๓๗๘,๘๑๓**

ที่มา: http://agri-map-online.moac.go.th/, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: http://agri-map-online.moac.go.th/, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๑๓ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: http://agri-map-online.moac.go.th/, พ.ศ. ๒๕๖๗)

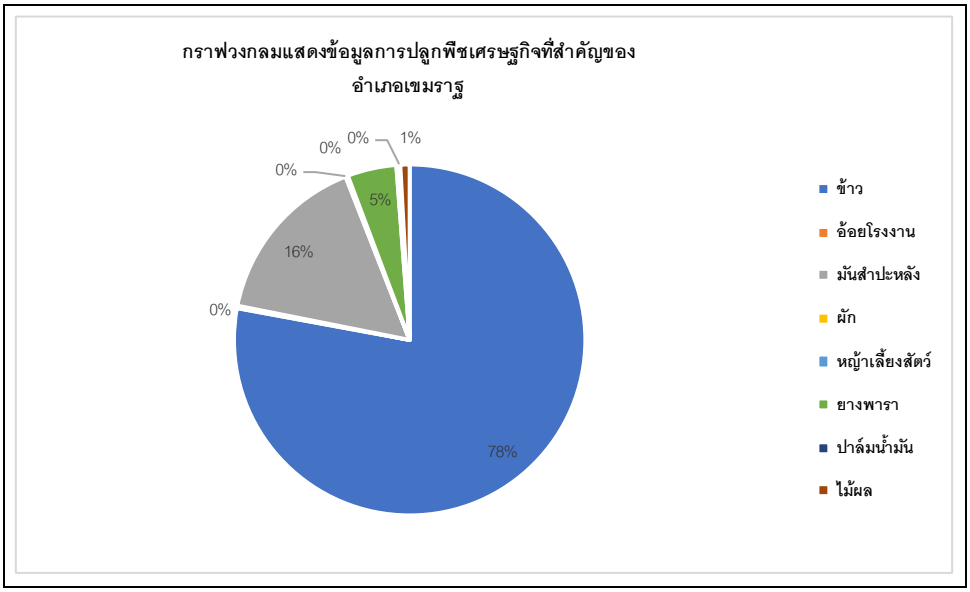
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอเขมราฐ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา โดยมีพื้นที่ปลูก ๑๘๑,๓๗๘ ๓๖,๕๒๓ และ ๗,๒๔๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	พืชเศรษฐกิจ								
		ข้าว			มันสำปะหลัง			ยางพารา		
		พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก.)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก.)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก.)
๑	แก้งเหนือ	๒๑,๗๐๗	๘,๕๙๖	๓๙๖	๑,๓๑๖	๕,๐๘๐	๓,๘๖๐	๑,๐๒๒	๒๕๐	๒๔๕
๒	ขามป้อม	๓๒,๓๕๙	๑๓,๘๑๗	๔๒๗	๑,๑๘๙	๔,๘๕๑	๔,๐๘๐	๔๕	๑๐	๒๒๕
๓	เขมราฐ	๑๒,๘๓๕	๕,๙๙๔	๔๖๗	๑๓,๐๑๑	๕๓,๓๔๕	๔,๑๐๐	๑,๗๙๖	๔๓๑	๒๔๐
๔	เจียด	๑๓,๐๔๖	๕,๖๑๐	๔๓๐	๓๑๗	๑,๐๕๙	๓,๓๔๐	๒๖	๖	๒๒๐
๕	นาแวง	๑๓,๕๖๓	๕,๘๕๙	๔๓๒	๔,๕๙๓	๑๗,๙๕๙	๓,๙๑๐	๑๐๓	๒๔	๒๓๒
๖	หนองนกทา	๑๕,๓๒๘	๖,๙๑๓	๔๕๑	๕,๒๐๘	๒๑,๖๑๓	๔,๑๕๐	๑,๑๙๓	๒๙๒	๒๔๕
๗	หนองผือ	๓๑,๖๘๔	๑๒,๙๙๐	๔๑๐	๔,๓๒๑	๑๗,๒๘๔	๔,๐๐๐	๑,๒๓๙	๓๐๗	๒๔๘
๘	หนองสิม	๑๓,๔๕๗	๕,๓๘๓	๔๐๐	๓,๑๓๕	๑๒,๔๑๕	๓,๙๖๐	๗๗๑	๑๘๘	๒๔๔
๙	หัวนา	๒๗,๓๙๙	๑๑,๗๘๒	๔๓๐	๓,๔๓๓	๑๓,๗๖๖	๔,๐๑๐	๑,๐๔๕	๒๕๘	๒๔๗
รวม		**๑๘๑,๓๗๘**	**๗๖,๙๔๔**	**๔๒๗**	**๓๖,๕๒๓**	**๑๔๗,๓๗๒**	**๓,๙๓๔**	**๗,๒๔๐**	**๑,๗๖๗**	**๒๓๘**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๔ ข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอเขมราฐ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๖ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๕๔ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๐ กลุ่ม สมาชิก ๑๔๑ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๔ กลุ่ม สมาชิก ๖๓ ราย และวิสาหกิจชุมชน ๑๔๕ แห่ง สมาชิก ๒,๙๘๙ ราย

ตารางที่ ๑๓ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
แก้งเหนือ	๑	๑๘	-	-	-	-	๑๒	๑๙๗	-	-	-	-
เขมราฐ	-	-	๑	๑๕	๑	๒๓	๑๗	๗๒๐	๑	๒๕๐	-	-
ขามป้อม	๑	๓๐	๑	๑๐	๑	๑๐-	๔๔	๓๕๕	-	-	-	-
เจียด	-	-	๑	๒๕	-	-	๖	๑๗๗	-	-	-	-
นาแวง	-	-	๑	๒๔	-	-	๑๐	๓๑๙	-	-	-	-
หนองผือ	๑	๓๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๕	๒๙๙	๑	๘๐	-	-
หนองนกทา	๑	๓๐	๒	๓๔	๑	๒๐	๒๕	๔๘๐	-	-	-	-
หนองสิม	-	-	๑	๑๓	-	-	๔	๓๔	-	-	-	-
หัวนา	๒	๖๐	-	-	-	-	๑๐	๔๐๘	-	-	-	-
รวม	**๖**	**๑๖๘**	**๘**	**๑๓๑**	**๔**	**๖๓**	**๑๓๓**	**๒,๙๘๙**	**๒**	**๓๓๐**		

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

บทที่ ๒
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอเขมราฐ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

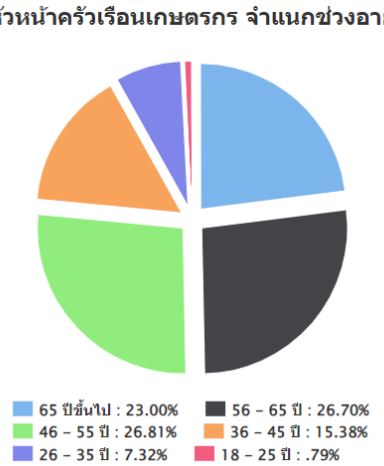
(๑) ครัวเรือนเกษตรกร

อำเภอเขมราฐมีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๕,๐๒๒ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๔,๐๒๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๑ รองลงมา อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๐ และอายุมากกว่า ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๔ หัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
มากกว่า ๖๕	๓,๔๕๕	๒๓.๐๐
๕๖-๖๕	๔,๐๑๑	๒๖.๗๐
๔๖-๕๕	๔,๐๒๘	๒๖.๘๑
๓๖-๔๕	๒,๓๑๐	๑๕.๓๘
๒๖-๓๕	๑,๑๐๐	๗.๓๒
๑๘-๒๕	๑๑๘	๐.๗๙
รวม	**๑๕,๐๒๒**	**๑๐๐.๐๐**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๕ หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

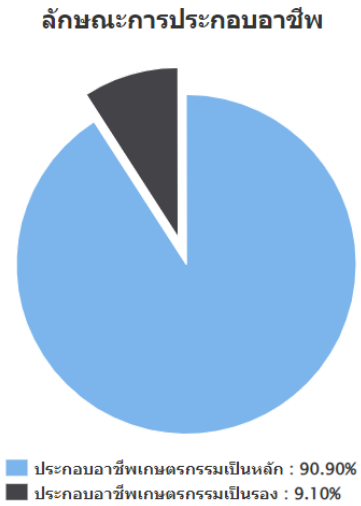
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอเขมราฐ มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑๓,๖๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑,๓๖๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๐

ตารางที่ ๑๕ ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๓,๖๕๕	๙๐.๙๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๓๖๗	๙.๑๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๖ ลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

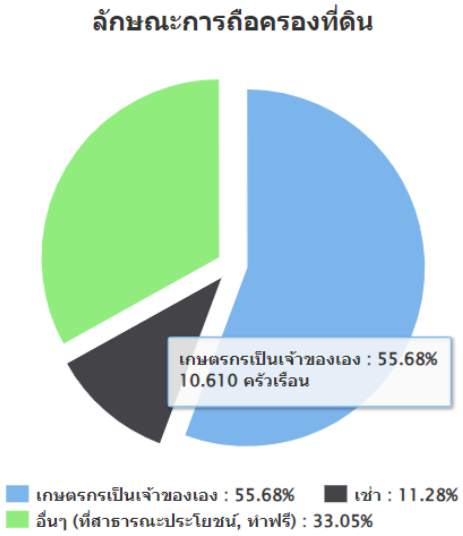
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอเขมราฐ ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑๐,๖๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๘ รองลงมา คือ อื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๖,๒๙๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๕ และเช่า จำนวน ๒,๑๔๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๑๐,๖๑๐	๕๕.๖๘
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๖,๒๙๘	๓๓.๐๕
เช่า	๒,๑๔๙	๑๑.๒๘

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๗ ลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

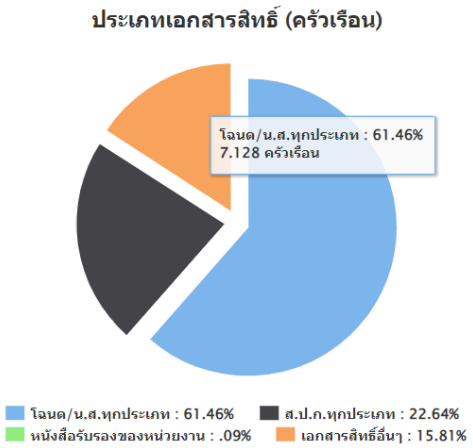
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)

เกษตรกรอำเภอเขมราฐ มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ ประเภทโฉนด จำนวน ๗,๑๒๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๔๖ รองลงมาเป็นการถือครองแบบ ส.ป.ก. จำนวน ๒,๖๒๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๔ เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ จำนวน ๑,๘๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘๑ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ ลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส. ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่น	
๗,๑๒๘	๒,๖๒๕	๑๐	๑,๘๓๔	๑๐,๖๑๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๘ ประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอเขมราฐ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๖ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๖๘ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๘ กลุ่ม สมาชิก ๑๓๑ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๔ กลุ่ม สมาชิก ๖๓ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๓๓ แห่ง สมาชิก ๒,๙๘๙ ราย และสหกรณ์ ๒ กลุ่ม สมาชิก ๓๓๐ ราย

ตารางที่ ๑๘ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
แก้งเหนือ	๑	๑๘	-	-	-	-	๑๒	๑๙๗	-	-	-	-
เขมราฐ	-	-	๑	๑๕	๑	๒๓	๑๗	๗๒๐	๑	๒๕๐	-	-
ขามป้อม	๑	๓๐	๑	๑๐	๑	๑๐-	๔๔	๓๕๕	-	-	-	-
เจียด	-	-	๑	๒๕	-	-	๖	๑๗๗	-	-	-	-
นาแวง	-	-	๑	๒๔	-	-	๑๐	๓๑๙	-	-	-	-
หนองผือ	๑	๓๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๕	๒๙๙	๑	๘๐	-	-
หนองนกทา	๑	๓๐	๒	๓๔	๑	๒๐	๒๕	๔๘๐	-	-	-	-
หนองสิม	-	-	๑	๑๓	-	-	๔	๓๔	-	-	-	-
หัวนา	๒	๖๐	-	-	-	-	๑๐	๔๐๘	-	-	-	-
รวม	**๖**	**๑๖๘**	**๘**	**๑๓๑**	**๔**	**๖๓**	**๑๓๓**	**๒,๙๘๙**	**๒**	**๓๓๐**		

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอเขมราฐ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ได้แก่

(๑) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และ ศพก. เครือข่าย ๑๓ ศูนย์

(๒) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) หลัก ๑ ศูนย์ และ ศจช. เครือข่าย ๘ ศูนย์

(๓) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) หลัก ๑ ศูนย์ และ ศดปช. เครือข่าย ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๙ จำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
แก้งเหนือ	๑	๒	๑	-	-	๑	-	-	-
เขมราฐ	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
ขามป้อม	-	๒	๑	๑	-	-	๑	-	-
เจียด	-	-	๑	-	-	-	-	-	-
นาแวง	-	๒	๑	-	-	-	-	-	-
หนองผือ	-	๑	๑	๑	-	-	-	-	-
หนองนกทา	-	๓	๑	-	-	-	-	-	-
หนองสิม	-	๑	๑	-	-	-	-	-	-
หัวนา	-	๑	๑	-	-	-	-	-	-
รวม	**๑**	**๑๓**	**๙**	**๒**	**๑**	**๑**	**๑**	**-**	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอเขมราฐ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๒๓ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๐๘ ราย รองลงมาคือ อาสาปศุสัตว์จำนวน ๖๑ ราย และหมอดินอาสา ๓ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	หน่วยงาน/อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัครฝนหลวง	ครูบัญชีอาสา	ประมงอาสา	อาสาปศุสัตว์	หมอดินอาสา	เกษตรหมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจการเกษตร	อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน
แก้งเหนือ	-	๑	-	๖	-	๑๐	-	-	-
เขมราฐ	-	-	-	๑๔	๑	๑๘	-	-	-
ขามป้อม	-	-	๑	๑๑	-	๑๒	-	-	-
เจียด	-	-	-	๓	-	๘	-	-	-
นาแวง	-	-	-	๓	๑	๑๓	-	-	-
หนองผือ	-	-	-	๑	-	๑๔	-	-	-
หนองนกทา	-	-	-	๘	๑	๑๐	-	-	-
หนองสิม	-	-	-	๗	-	๑๐	-	-	-
หัวนา	-	-	-	๘	-	๑๓	-	-	-
รวม	**-**	**๑**	**๑**	**๖๑**	**๓**	**๑๐๘**	**-**	**-**	**-**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอเขมราฐมีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอเขมราฐ มีปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ – สกลุ	ที่อยู่
แก้งเหนือ	๑	นายทนงค์ บุดดาเคย	๑๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
หนองสิม	๑	นายสมสิทธิ์ มุทาพร	๔๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองสิม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
รวม	**๒**		

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเขมราฐ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายทนงค์ บุดดาเคย

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลแก้งเหนือ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวร้อยละ ๙๐ ไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมมากกับการปลูกข้าว (S๑) พื้นที่เหมาะสมปานกลางกับการปลูกข้าว (S๒) ร้อยละ ๖๓ พื้นที่เหมาะสมน้อยกับการปลูกข้าว (S๓) ร้อยละ ๒๓ พื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว (N) ร้อยละ ๑๑ และพื้นที่ป่าร้อยละ ๕ จะเห็นได้ว่าเกษตรกรปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม ทำให้ต้นทุนในการปลูกข้าวสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

แนวทางการพัฒนา :
๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว
๒. เกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวและพื้นที่เหมาะสมน้อย

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวด้วยปุ๋ยอินทรีย์

หลักสูตรเรียนรู้ :
๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

ฐานการเรียนรู้ :
๑. การปรับปรุงบำรุงดิน
๒. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ
๓. การผลิตข้าวอินทรีย์
๔. การปลูกพืชผักสวนครัว
๕. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๖. แหล่งกักเก็บน้ำ และการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
๗. ระบบพลังงานแสงอาทิตย์
๘. เครื่องจักรกลทางการเกษตร
๙. การเลี้ยงปศุสัตว์
๑๐. การประมงเลี้ยงปลา

หลักสูตรเรียนรู้ :
๑. การปรับปรุงบำรุงดิน
๒. การผลิตข้าวอินทรีย์
๓. การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

หลักสูตรบังคับ :
๑. การปรับปรุงบำรุงดิน
๒. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
๓. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔. บัญชีครัวเรือนเพื่อลดต้นทุน

หลักสูตรเสริม :
๑. การเลี้ยงโคเนื้อ
๒. การเลี้ยงปลา

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๓ ศูนย์

ตารางที่ ๒๒ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธาน ศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน บ้านคำสง่า	เกษตรผสมผสาน	๑๑	หนองนกทา	นายอุทิตย์ ทาระขจัด	๐๙๖-๒๗๑๔๙๗๔
๒	ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ บ้านเภาชมภู	เกษตรอินทรีย์	๑๒	หนองนกทา	นางลำเพย วงค์ภา	๐๙๘-๒๖๑๑๖๘๙
๓	ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ด้านข้าว บ้านวังม่วง	การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	๔	หนองสิม	นายสมสิทธิ์ มุทาพร	๐๘๕-๗๖๖๗๙๐๒
๔	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน บ้านนาสะอาด	เกษตรผสมผสาน	๗	นาแวง	นายนครชัย สุภาษร	๐๘๕-๓๐๘๐๕๘๖
๕	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน บ้านนาหนองทุ่ง	เกษตรผสมผสาน	๖	แก้งเหนือ	นายธรรมคุณ วารินทร์	๐๘๖-๐๕๙๙๐๑๙
๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงบ้านลาดหญ้าคา	เกษตรผสมผสาน	๑๐	นาแวง	นางสาวนุจรินทร์ ป้านภูมิ	๐๖๑-๐๘๙๑๒๘๗
๗	ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ด้านปศุสัตว์ทรายพูลฟาร์ม	ปศุสัตว์	๑๐	ขามป้อม	นายสถาพร ทองทา	๐๘๐-๑๖๙๗๔๑๙
๘	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงบ้านนาสะแบง	เกษตรผสมผสาน	๒	หนองนกทา	นางนิ่มนวล จันทะปัญญา	๐๖๑-๑๑๘๗๒๕๙
๙	ศพก.เครือข่าย วิสาหกิจชุมชนศูนย์เพาะชำกล้าไม้เศรษฐกิจเขมราฐธานี	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผส	๒	แก้งเหนือ	นายสนิท ดำบรรณ์	๐๙๑-๖๖๓-๐๕๙๐
๑๐	ศพก.เครือข่าย สวนสังเวียนเสรี	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๓	หนองผือ	นางสาวสังเวียน ตระทอง	๐๘๙-๔๐๐๓๐๗๘
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียง บ้านโนนเตาถ่าน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๕	เขมราฐ	นางสาวประครอง อินตา	๐๘๓-๗๔๔๓๒๔๐
๑๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงบ้านหัวนา	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๘	หัวนา	นายสำราญ ปลายเนตร	๐๙๓-๖๔๓๙๘๙๖
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน บ้านหนองทรายเด็น	เกษตรผสมผสาน	๙	ขามป้อม	นางบางรักษ์ เกิดไทย	๐๙๙-๐๘๗๕๗๗๗

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๙ ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ อำเภอเขมราฐ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๑ กลุ่ม ได้แก่

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	แก้งเหนือ	แปลงใหญ่ข้าว ม.๙ ต.แก้งเหนือ	ข้าว	๓๙	๕๐๘	นายทนงค์ บุดดาเคย	๐๙๓-๖๑๘๗๙๘๓
๒	แก้งเหนือ	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลแก้งเหนือ	มันสำปะหลัง	๓๐	๓๑๐	น.ส.จันทร์เพ็ญ แก้วนนท์	๐๘๒-๖๖๙๔๐๗๙
๓	หนองนกทา	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลหนองนกทา	มันสำปะหลัง	๓๕	๓๗๒	นายประทวน ทองทา	๐๙๕-๕๘๒๔๗๙๙
๔	หนองผือ	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลหนองผือ	มันสำปะหลัง	๓๐	๓๑๙	น.ส. รัชนี แสนเลิง	๐๘๗-๘๕๒๕๖๙๕
๕	ขามป้อม	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลขามป้อม	มันสำปะหลัง	๔๕	๓๒๖	นายศักดิ์ดา ใสสด	๐๘๔-๘๓๒๙๑๘๗
๖	เขมราฐ	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลเขมราฐ	มันสำปะหลัง	๕๗	๔๔๒.๕	นางพิศมัย พิเคราะห์	๐๘๖-๒๕๙๙๒๒๓
๗	เขมราฐ	แปลงใหญ่ไม้ผลตำบลเขมราฐ	กล้วย				
๘	หนองผือ	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๙ ต.หนองผือ	มันสำปะหลัง	๕๗	๔๔๑	นางพิสมัย พิเคราะห์	๐๘๖-๒๕๙๙๒๒๓
๙	แก้งเหนือ	แปลงใหญ่ข้าว ม.๖ ต.แก้งเหนือ	ข้าว	๓๐	๓๓๖	นายเจริญเพิ่ม สีหมอก	๐๖๓-๔๑๐๖๔๒๖
๑๐	เขมราฐ	แปลงใหญ่ข้าว ม.๓ ต.เขมราฐ	ข้าว	๓๐	๓๓๕	นายบัณฑิต สัตย์ธรรม	๐๖๑-๖๙๖๙๙๘๗
๑๑	เขมราฐ	แปลงใหญ่ยางพาราเทพวงศา ๖๕ ม.๕ ต.เขมราฐ	ยางพารา	๖๒	๗๖๗	นางมาลา พรมมานอก	๐๙๐-๙๖๒๑๙๙๘

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าว ม.๙ ตำบลแก้งเหนือ
ที่อยู่ หมู่ ๙ ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรม การปลูกข้าว

- **เป้าหมายการดำเนินงาน** ลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๗๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๕๐๐บาท
- **เป้าหมายผลผลิต** เพิ่มผลผลิต จาก ๓๕๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๔๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- **เป้าหมายรายได้** ๗,๖๐๐ บาท/ไร่
- **ประมาณการรายจ่าย** ๒,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๕. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๖. การจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลแก้งเหนือ
ที่อยู่ หมู่ ๑๐ ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรม มันสำปะหลัง

- **เป้าหมายการดำเนินงาน** ลดต้นทุนการผลิต จาก ๗,๑๐๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๖๐๐ บาท
- **เป้าหมายผลผลิต** เพิ่มผลผลิต จาก ๒,๘๙๑ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๔,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- **เป้าหมายรายได้** ๑๐,๐๐ บาท/ไร่
- **ประมาณการรายจ่าย** ๕,๖๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๔. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๕. การจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลตำบลขามป้อม
ที่อยู่ หมู่ ๑๗ ตำบลขามป้อม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรม มันสำปะหลัง

- **เป้าหมายการดำเนินงาน** ลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๗๘๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๖๐๐ บาท
- **เป้าหมายผลผลิต** เพิ่มผลผลิต จาก ๔,๓๕๗ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๕,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- **เป้าหมายรายได้** ๑๒,๐๐ บาท/ไร่
- **ประมาณการรายจ่าย** ๕,๖๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๔. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๕. การจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลหนองผือ

ที่อยู่ หมู่ ๗ ตำบลหนองผือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม มันสำปะหลัง

- **เป้าหมายการดำเนินงาน** ลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๗๑๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๐๐๐ บาท
- **เป้าหมายผลผลิต** เพิ่มผลผลิต จาก ๔,๔๘๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๔,๘๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- **เป้าหมายรายได้** ๑๑,๐๐ บาท/ไร่
- **ประมาณการรายจ่าย** ๕,๐๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๔. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๕. การจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลหนองนกทา

ที่อยู่ หมู่ ๑๑ ตำบลหนองนกทา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม มันสำปะหลัง

- **เป้าหมายการดำเนินงาน** ลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๖๗๐บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๒๐๐ บาท
- **เป้าหมายผลผลิต** เพิ่มผลผลิต จาก ๔,๘๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๕,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่
- **เป้าหมายรายได้** ๑๒,๐๐ บาท/ไร่
- **ประมาณการรายจ่าย** ๕,๐๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๔. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๕. การจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน

ตารางที่ ๒๔ ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ข้าว					←						→		๒,๕๐๐	๗,๖๐๐
มันสำปะหลัง	←											→	๕,๖๐๐	๑๒,๐๐๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

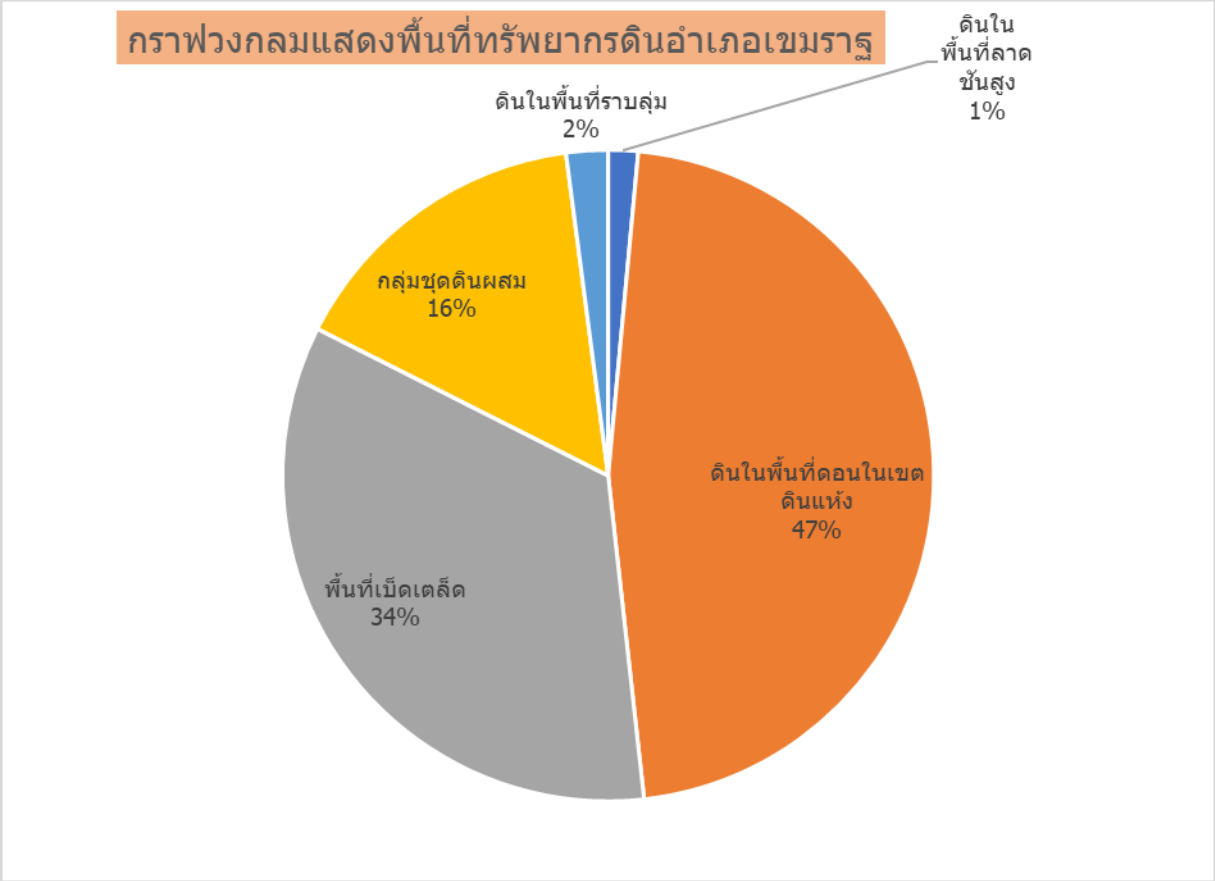
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอเขมราฐ

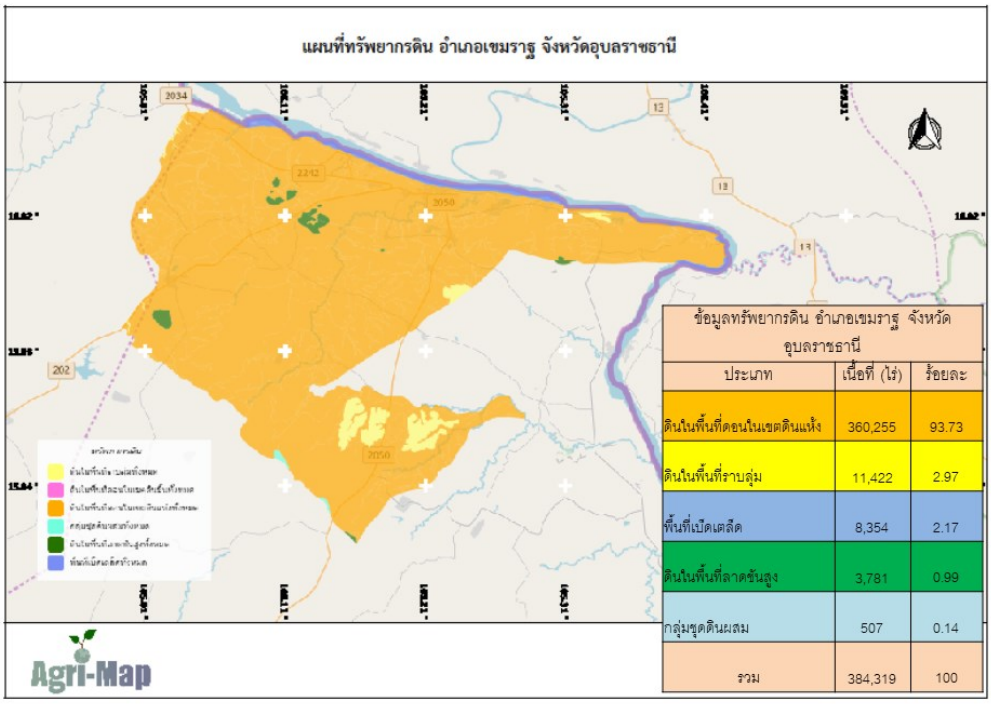
ตารางที่ ๒๕ ทรัพยากรดินอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๓๖๐	๙๓.๗๓
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑๑,๔๒๒	๒.๙๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๘,๓๕๔	๒.๑๗
กลุ่มชุดดินผสม	๓,๗๘๑	๐.๙๙
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๕๐๗	๐.๑๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๒๐ กราฟวงกลมแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ข้อมูลทรัพยากรดิน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	360,255	93.73
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	11,422	2.97
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	8,354	2.17
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	3,781	0.99
กลุ่มชุดดินผสม	507	0.14
รวม	384,319	100

ภาพที่ ๒๑ พื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอเขมราฐอยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน ปลูกพืชโดยอาศัยน้ำฝน ในฤดูแล้ง มีการเพราะปลูกโดยใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ ประกอบด้วย แม่น้ำโขงที่ไหลผ่านตำบลเขมราฐ และตำบลนาแวง ห้วยบังโกย ที่ไหลผ่านตำบลแก้งเหนือ ตำบลขามป้อม และตำบลเขมราฐ พื้นที่แหล่งน้ำ ประมาณ ๑๔,๑๑๓ ไร่ โดยแบ่งเป็น

๒.๑.) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

- แหล่งน้ำผิวดินในเขตอำเภอเขมราฐ มีแม่น้ำและลำน้ำต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ แม่น้ำโขง ไหลผ่านชายแดน ระยะทางประมาณ ๔๓ กิโลเมตร และห้วยบังโกย ไหล่ผ่านตำบลแก้งเหนือ ขามป้อม และตำบลเขมราฐ
- แหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเขมราฐมีแหล่งน้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาลอยู่ทั่วไป แต่มีปริมาณ คุณภาพ ตื้นลึกแตกต่างกันไปตามสภาพทางธรณีวิทยาและอุทกวิทยา

๒.๒) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

๑. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ใช้น้ำจากแม่น้ำโขง ๓ แห่ง ที่ตำบลเขมราฐและตำบลนาแวง
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้านาแวง
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอุบมุง
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านนาเมือง

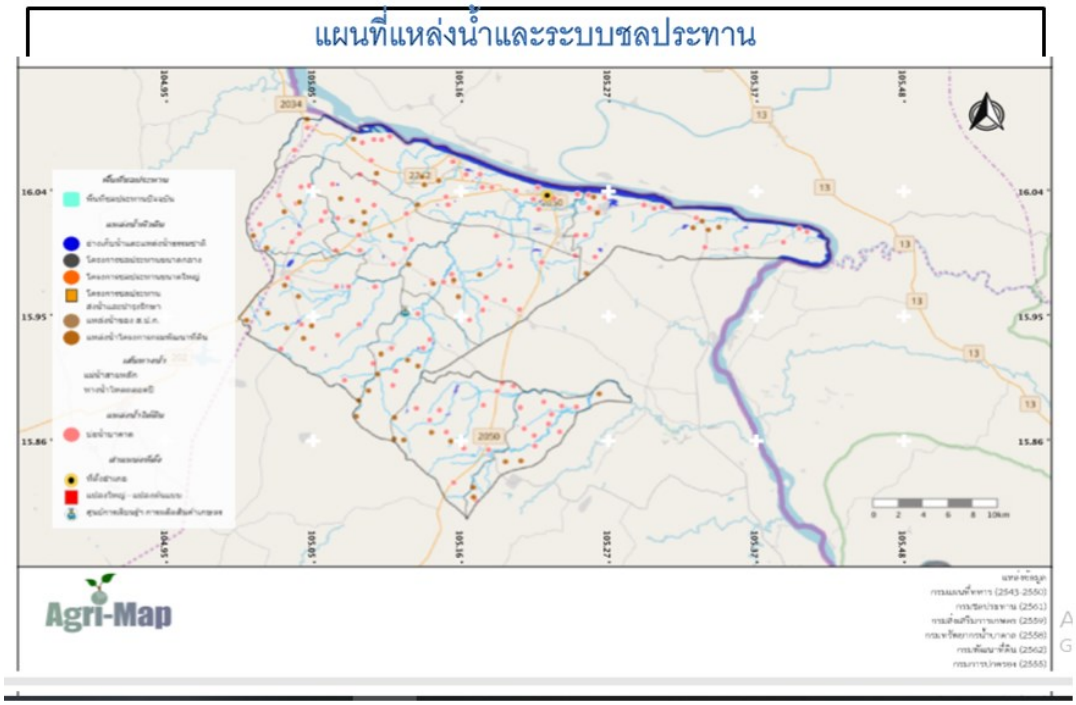
๒. ฝายยาง ๓ แห่ง
- ฝายยางห้วยบังโกย (บ้านนาตาลเหนือ)
- ฝายยางห้วยบังโกย (บ้านนาหว้าน้อย)
- ฝายยางห้วยบังโกย (บ้านโนนนารี)

๓. อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ

ลำดับที่	ชื่อแหล่งน้ำ	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำคำ	๑๐	ขามป้อม	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๓๕
๒	อ่างเก็บน้ำบ้านโชคชัย	๑๓	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐
๓	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง	๑๐	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐
๔	อ่างเก็บน้ำเขมราฐ	๑๑	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๓๐
๕	อ่างเก็บน้ำโสกเชือก	๑	เจียด	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐
๖	อ่างเก็บน้ำห้วยถ้ำโล		นาแวง	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๕
๗	อ่างเก็บน้ำห้วยตาด	๒	นาแวง	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๔๐
๘	อ่างเก็บน้ำห้วยนายูง		หนองนกทา	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๕
๙	อ่างเก็บน้ำห้วยหินตั้ง	๗	หนองนกทา	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๐
๑๐	อ่างเก็บน้ำห้วยนายูง	๑๑	หนองผือ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐
๑๑	อ่างเก็บน้ำบ้านหนองผือ		หนองผือ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๐๐
๑๒	อ่างเก็บน้ำห้วยนาสนาม	๓	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๕๐
๑๓	อ่างเก็บน้ำร่องน้ำลอด	๑๕	เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๑๕๐
๑๔	อ่างเก็บน้ำห้วยม่วง		เขมราฐ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๐๐
๑๕	อ่างเก็บน้ำห้วยนาเมือง	๓	นาแวง	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๐๐
๑๖	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง		หนองผือ	เขมราฐ	อุบลราชธานี	๒๐๐
รวม						๑,๑๕๙

๔. โครงการชลประทาน ขนาดเล็ก

- ฝายห้วยทราย
- ฝายห้วยแก้งหลี่
- ฝายห้วยนายูง
- ฝายห้วยนาหว้า
- ฝายห้วยบังโกย
- ฝายห้วยยาง
- ฝายห้วยบง
- ฝายห้วยทราย
- ฝายห้วยตงโต้น
- ฝายห้วยตาด
- ฝายห้วยเชือก
- ฝายห้วยขาม

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แหล่งน้ำและระบบชลประทาน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: กรมชลประทาน และ ส.ป.ก., พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

อำเภอเขมราฐ มีสินค้า GI คือ ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี โดยในปีการเพาะปลูก ๒๕๖๖/๖๗ สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐส่งเสริมให้แปลงใหญ่ข้าวสมัครขอใช้ GI จำนวน ๙ กลุ่ม ดังนี้

๑) กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านนานกเขียน ม.๑๓ ต.ขามป้อม
๒) กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านแก้งเหนือ ม.๑ ต.แก้งเหนือ
๓) กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านนาหนองทุ่ง ม.๖ ต.แก้งเหนือ
๔) กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านดอนเย็น ม.๔ ต.ขามป้อม
๕) กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านห้วยยาง ม.๑๑ ต.หัวนา
๖) กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์บ้านนาสนาม ม.๓ ต.เขมราฐ
๗) กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ม.๙ ต.แก้งเหนือ อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี
๘) บริษัท ทิพย์อุบล อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ม.๑๒ ต.หนองผือ อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี
๙) กลุ่มผลิตข้าวหอมมะลิบ้านวังม่วง

ทั้งนี้ ยังมีสิงค้าที่น่าส่งเสริม คือ กล้วยตากเขมราฐ โดยมีแหล่งผลิตอยู่ที่อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นกล้วยตากที่ประชาชนปลูกในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง ใช้นวัตกรรมแบบธรรมชาติ แหล่งปลูกอยู่ในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง กระบวนการแปรรูปใช้แสงอาทิตย์ ช่วงเวลา ๗.๐๐ น. ถึง ๘:๐๐ น. ในการตาก ซึ่งเชื่อว่าได้รับพลังงานแสงอาทิตย์แสงแรกแห่งสยาม และใช้เวลาตาก ๖ วันในภาคเช้าทุกวัน นอกจากนั้น การบ่มทำให้กล้วยสุกใช้การบ่มแบบธรรมชาติไม่ได้ใช้แก๊สแต่อย่างใด ซึ่งปัจจุบัน เป็นที่ต้องการของตลาดจำนวนมาก คาดว่าจะเป็นแหล่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งดินแดนลุ่มแม่น้ำโขงจะสามารถปลูกกล้วยได้อย่างธรรมชาติและเติบโตได้สวยงามโดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมีใด ๆ

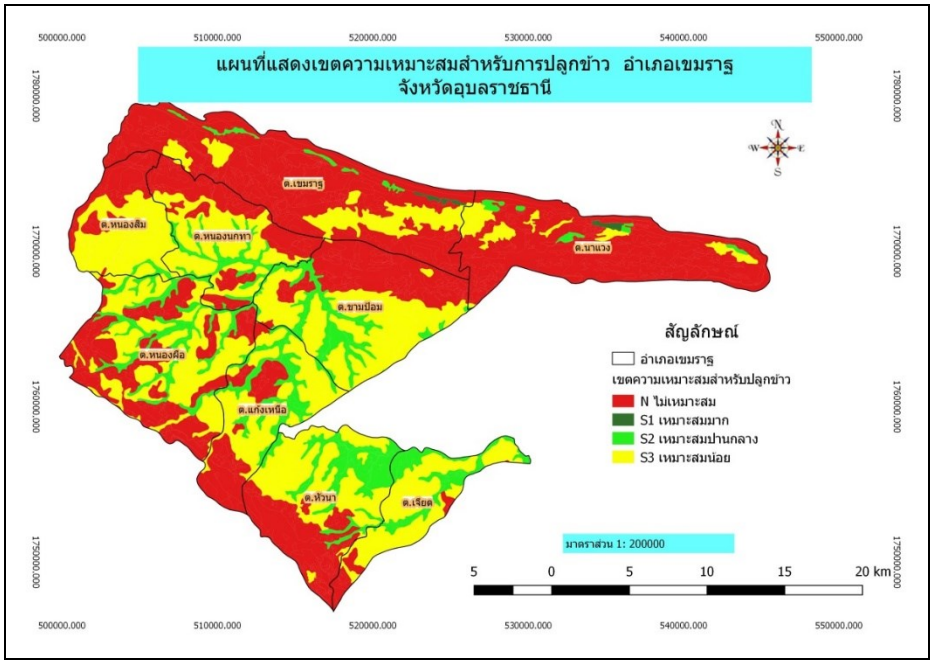
ภาพที่ ๒๓ กล้วยตากแสงแรก อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

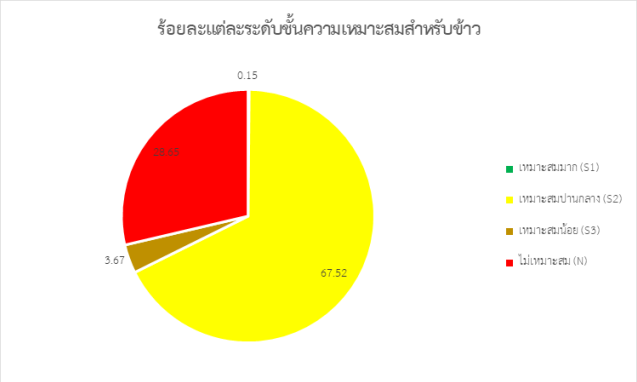
๑.๔.๑ ชนิดสินค้า ข้าว

๑) เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช

อำเภอเขมราฐ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด ๒๐๓,๔๒๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๘,๐๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๑๓,๑๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๑,๖๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๘

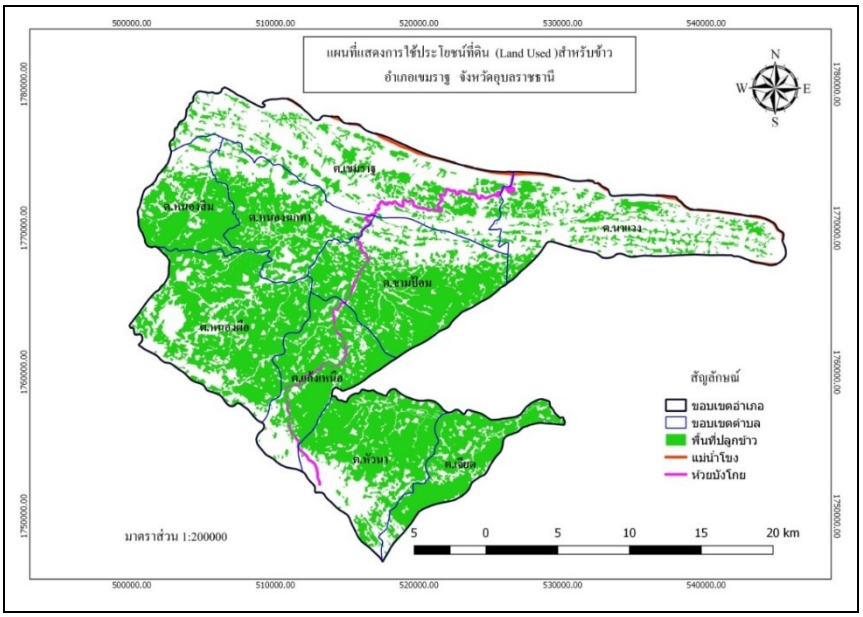
ภาพที่ ๒๔ เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๒๕ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗)

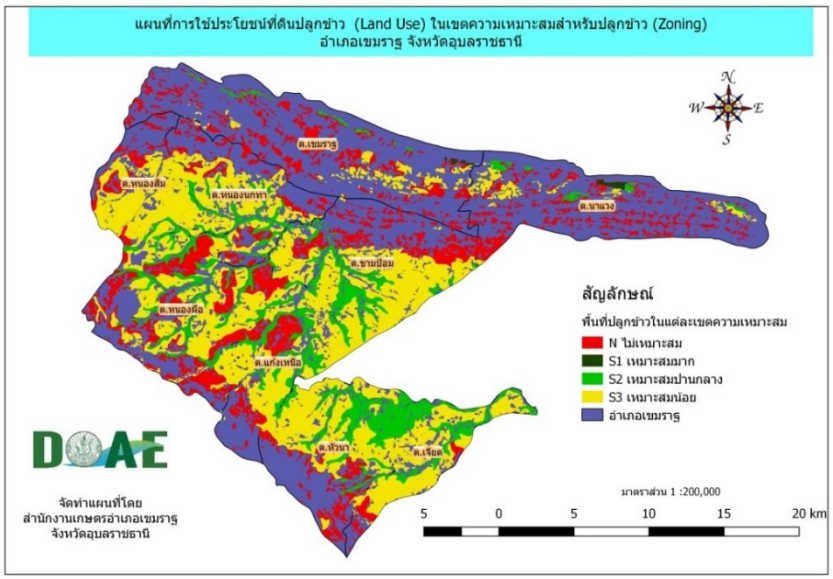
พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๘๑,๑๔๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลขามป้อม จำนวน ๓๒,๓๖๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลหนองผือ จำนวน ๓๑,๖๒๗ ไร่ และตำบลหัวนา จำนวน ๒๗,๓๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๖ พื้นที่ปลูกข้าว. (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ.๒๕๖๗)

การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

ภาพที่ ๒๗ การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าว อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

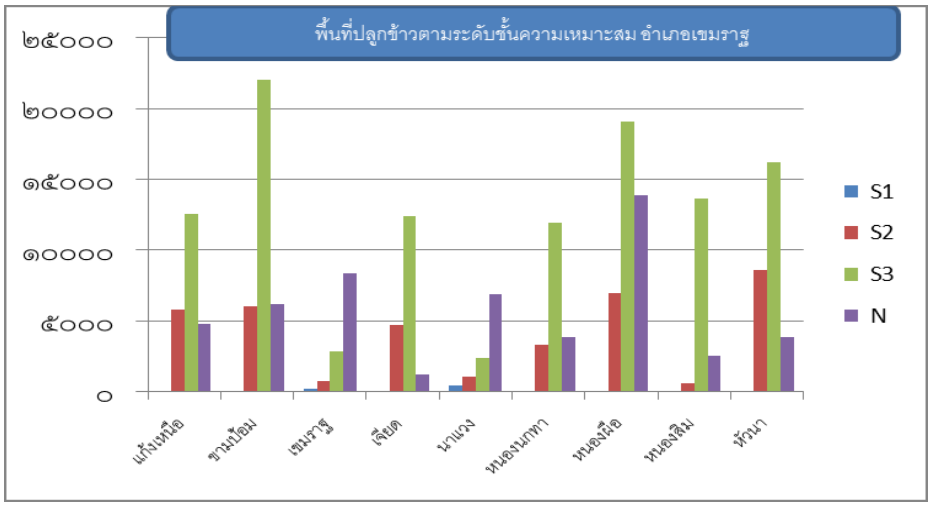
ตารางที่ ๒๖ พื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสมข้าว อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตความเหมาะสม (Zoning) และสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used) สำหรับข้าว (ไร่)				ผลรวมทั้งหมด
	S๑	S๒	S๓	N	
แก้งเหนือ		๕,๗๘๕	๑๒,๕๕๗	๔,๗๙๓	๒๓,๑๓๕
ขามป้อม		๖,๐๗๒	๒๒,๐๑๓	๖,๑๖๖	๓๔,๒๕๑
เขมราฐ	๑๘๖	๗๖๒	๒,๘๘๓	๘,๓๙๕	๑๒,๒๒๖
เจียด		๔,๖๙๑	๑๒,๔๒๓	๑,๒๔๕	๑๘,๓๕๙
นาแวง	๔๒๗	๑,๐๙๓	๒,๓๖๘	๖,๙๒๗	๑๐,๘๑๕
หนองนกทา		๓,๓๒๓	๑๑,๙๗๒	๓,๘๙๑	๑๙,๑๘๖
หนองผือ		๖,๙๙๖	๑๙,๐๙๔	๑๓,๘๔๕	๓๙,๙๓๕
หนองสิม		๖๓๘	๑๓,๖๑๖	๒,๕๒๒	๑๖,๗๗๖
หัวนา		๘,๕๙๓	๑๖,๒๐๔	๓,๘๙๓	๒๘,๖๙๐
ผลรวมทั้งหมด	**๖๑๓**	**๓๗,๙๕๓**	**๑๑๓,๑๓๐**	**๕๑,๖๗๗**	**๒๐๓,๓๗๓**

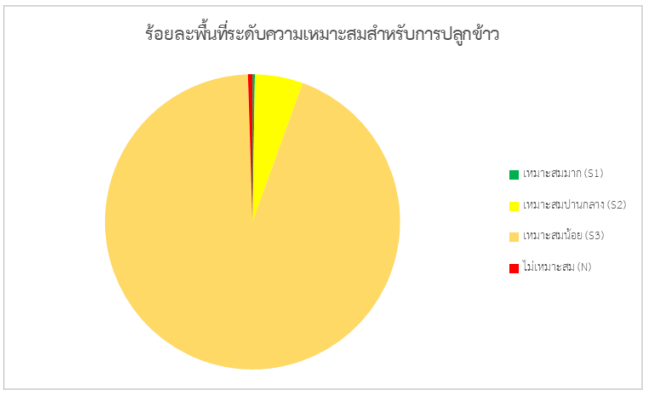
ที่มา: สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๗

พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเขมราฐ.มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๐๓, ๓๗๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๗,๙๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๑๓,๓๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๑,๖๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๑

ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๒๙ ร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗)

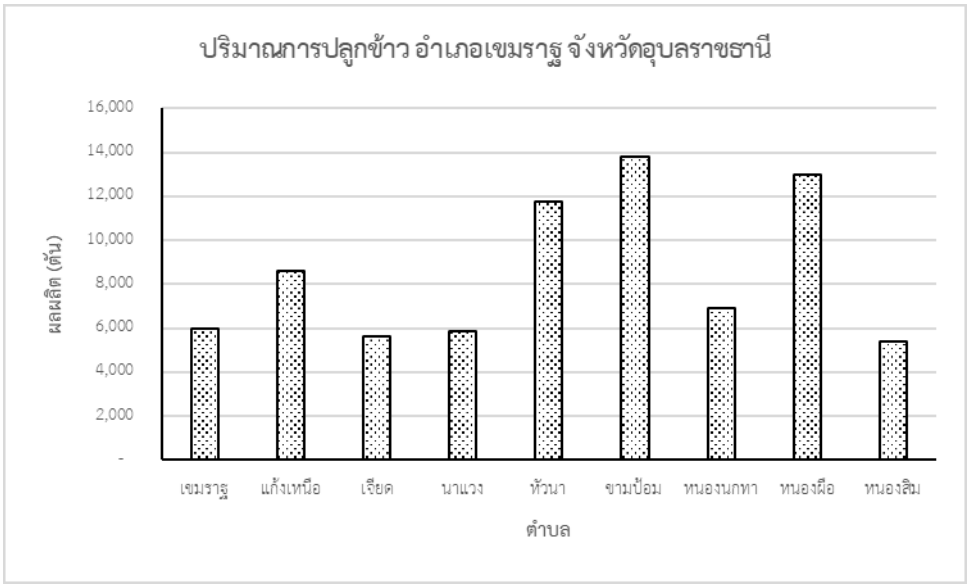
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๘๓,๒๒๑ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลหนองผือ จำนวน ๓๒,๒๙๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลขามป้อม จำนวน ๓๑,๗๘๙ ไร่ ตำบลหัวนา จำนวน ๓๗,๓๔๗ ไร่ ตำบลแก้งเหนือ จำนวน ๒๑,๓๙๓ ไร่ ตำบลหนองนกทา จำนวน ๑๖,๒๓๕ ไร่ ตำบลเขมราฐ จำนวน ๑๔,๓๙๖ ไร่ ตำบลนาแวง ตำบลเจียด และตำบลหนองสิม ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๗ ปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
แก้งเหนือ	๑,๖๔๘	๒๑,๖๘๖	๒๑,๖๘๖	๘,๕๙๖	๓๙๖
ขามป้อม	๒,๔๙๐	๓๒,๓๖๓	๓๒,๓๖๓	๑๓,๘๑๗	๔๒๗
เขมราฐ	๑,๔๕๕	๑๒,๗๖๘	๑๒,๗๖๘	๕,๙๙๔	๔๖๗
เจียด	๑,๑๖๖	๑๓,๐๔๖	๑๓,๐๔๖	๕,๖๑๐	๔๓๐
นาแวง	๑,๒๓๗	๑๓,๕๕๑	๑๓,๕๕๑	๕,๘๕๙	๔๓๒
หนองนกทา	๑,๔๓๘	๑๕,๒๙๕	๑๕,๒๙๕	๖,๙๑๓	๔๕๑
หนองผือ	๒,๓๕๑	๓๑,๖๒๗	๓๑,๖๒๗	๑๒,๙๙๐	๔๑๐
หนองสิม	๑,๑๘๙	๑๓,๔๕๗	๑๓,๔๕๗	๕,๓๘๓	๔๐๐
หัวนา	๒,๒๖๐	๒๗,๓๕๐	๒๗,๓๕๐	๑๑,๗๘๒	๔๓๐
รวม	**๑๔,๖๘๐**	**๑๘๑,๑๔๔**	**๑๘๑,๑๔๔**	**๗๖,๙๔๔**	**เฉลี่ย ๔๒๗**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๐ ปริมาณการปลูกข้าวอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การปลูกข้าว โดยส่วนใหญ่ทำนาหว่าน อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ นาหว่าน ๒๐–๒๕ กิโลกรัม/ไร่ เริ่มเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม

(๒) การใช้พันธุ์ข้าว ส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และ กข.๑๕ และมีบางส่วนปลูกข้าวเหนียว พันธุ์ กข. ๖ ไว้บริโภค โดยส่วนใหญ่เก็บพันธุ์ไว้ใช้เอง และซื้อเมล็ดพันธุ์จากศูนย์ข้าวชุมชนที่มีอยู่ในพื้นที่ตำบล

(๓) การทำนาหยอด อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ นาหว่าน ๕-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เริ่มเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม

(๔) การเตรียมดิน แยกได้เป็น ๒ ขั้นตอน คือ การไถดะ และไถแปร

(๕) การดูแลรักษา

๕.๑) การจัดการดิน ทำการไถกลบตอซังข้าวหลังการเก็บเกี่ยว

๕.๒) การใส่ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๘ อัตรา ๒๐-๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ ประมาณ ๒๐-๓๐ วันหลังข้าวงอก

๕.๓) การใส่ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ยยูเรีย (๔๖-๐-๐) อัตรา ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ ที่ระยะกำเนิดช่อดอก หรือ ๓๐ วันก่อนข้าวออกดอก

๕.๔) โรคที่พบ เช่น โรคไหม้ ป้องกันโดยการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และมีการใช้สารกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ แมลงที่พบ เช่น เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ป้องกันกำจัดโดยการใช้เชื้อราบิวเวอร์เรีย และมีการใช้สารกำจัดแมลง เช่น สารบูโพรเฟซีน หรือสารชนิดใดชนิดหนึ่งในกลุ่มคาร์บาเมท

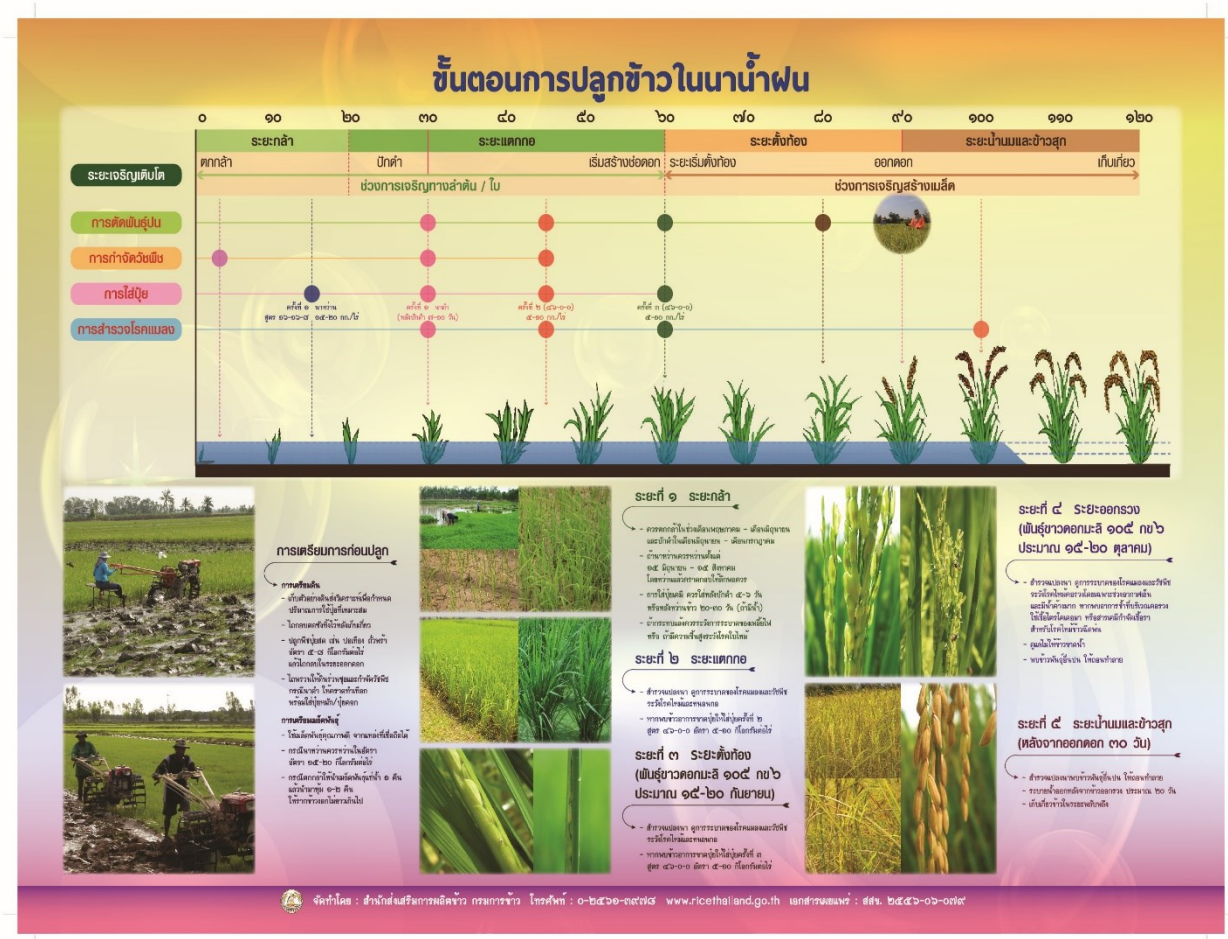
(๖) การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การไถดะและไถแปรโดยใช้รถไถนาเดินตาม รถไถนาขนาดกลาง (รถแทรกเตอร์) และรถเกี่ยวข้าว ส่วนใหญ่จ้าง

(๗) การเก็บเกี่ยวผลผลิต เก็บเกี่ยว ๒๘-๓๐ วัน หลังวันออกดอก เริ่มเก็บเกี่ยว พฤศจิกายน – ธันวาคม เกี่ยวด้วยรถเกี่ยวข้าวและบางส่วนใช้แรงงานคน ตากข้าวให้ความชื้นลดลงเหลือประมาณ ๑๒–๑๔% ก่อนจำหน่าย

(๘) ต้นทุนการผลิต/ไร่/ปีประกอบด้วย ค่าเตรียมดิน ค่าจ้างปลูก ค่าบำรุงรักษา ค่าปุ๋ย ค่าพันธุ์ และอื่น ๆ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูกข้าว

เกษตรกรในอำเภอเขมราฐ มีการปลูกข้าว ดังนี้

ภาพที่ ๓๑ ปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: กรมการข้าว, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเขมราฐ มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนข้าว เป็นเงิน ๒,๘๐๐ บาท และไม่มีพื้นในเขตชลประทาน

ตารางที่ ๒๘ ต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ปี ๒๕๖๗ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับที่	รายการลงทุน (ไร่)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ค่าเตรียมดิน	๖๐๐.๐๐
๒	ค่าพันธุ์ข้าวปลูก	๒๕๐.๐๐
๓	ค่าจ้างหว่านข้าว	๒๐๐.๐๐
๔	ค่าปุ๋ยเคมี สูตร ๔๖-๐-๐ จำนวน ๕๐ กก./ไร่	๓๕๐.๐๐
	สูตร ๑๖-๒๐-๐ จำนวน ๕๐ กก./ไร่ หรือ สูตรอื่น ๆ	๔๐๐.๐๐
๕	ค่าจ้างหว่านปุ๋ย	๒๐๐.๐๐
๖	ค่ารถเกี่ยวนวด	๖๐๐.๐๐
๗	ค่าขน (จากนาไปโรงสี)	๒๐๐.๐๐
๘	รวมต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	๒,๘๐๐.๐๐
	- ผลผลิตจำนวน (กก./ไร่)	๔๒๗.๐๐
	- ราคาเฉลี่ย (บาท/ไร่)	๔,๙๑๒.๐๐
	- รายได้เฉลี่ย (บาท/ไร่)	๒,๑๑๒.๐๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๙ ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี (บาท/ไร่)

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
จัดหาเมล็ดพันธุ์													๖๐๐.๐๐	
ไถกลบตอซัง													๒๕๐.๐๐	
ปลูกพืชปุ๋ยสด													๑๐๐.๐๐	
ผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ													๐.๐๐	
ไถดะ													๒๕๐.๐๐	
ไถแปร													๒๕๐.๐๐	
ดำ/หว่าน													๕๐.๐๐	
ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก													๒๐๐.๐๐	
ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑													๒๐๐.๐๐	
ใส่ปุ๋ยแต่งหน้า													๗๐๐.๐๐	
กำจัดวัชพืช													๑๐๐.๐๐	
สำรวจแปลง จัดการศัตรูพืช													๐.๐๐	
การเก็บเกี่ยว													๕๐๐.๐๐	
ค่าขนย้าย													๑๐๐.๐๐	
รวม													**๓,๔๐๐.๐๐**	**๔,๒๐๐.๐๐**

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

การจำหน่ายข้าวของเกษตรกรอำเภอเขมราฐ จำหน่ายให้จุดรับซื้อในพื้นที่อำเภอเขมราฐ เช่น สหกรณ์การเกษตร และอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอเขมราฐ ตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี และอำเภอปทุมราช-วงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

(๑) วิถีการตลาด

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

จุดรับซื้อข้าวในเขตอำเภอเขมราฐ มีจำนวน ๖ แห่ง มีปริมาณการรับซื้อรวม ๓๕,๐๐๐ ตัน/ปี

<u>การตลาดข้าว</u>

แหล่งรับซื้อที่มีความสำคัญในอำเภอเขมราฐ ประกอบไปด้วย โรงสี คือ บริษัท เอส เค กรีน อโกรโปรดักส์ จำกัด, โรงสีธัญญาทรัพย์ จำกัด, สหกรณ์การเกษตรพลังสามัคคีสตรีลุ่มแม่น้ำโขง จำกัด และโรงสีข้าวขุมทองคำ และจุดรับซื้อ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ หจก.โรงสีโชคประเสริฐเขมราฐรุ่งเรือง และลานโชคบุญนำ มีปริมาณการรับซื้อรวม ๔๘๓,๐๐๐ ตัน/ปี

แผนภูมิแสดงวิถีการตลาด

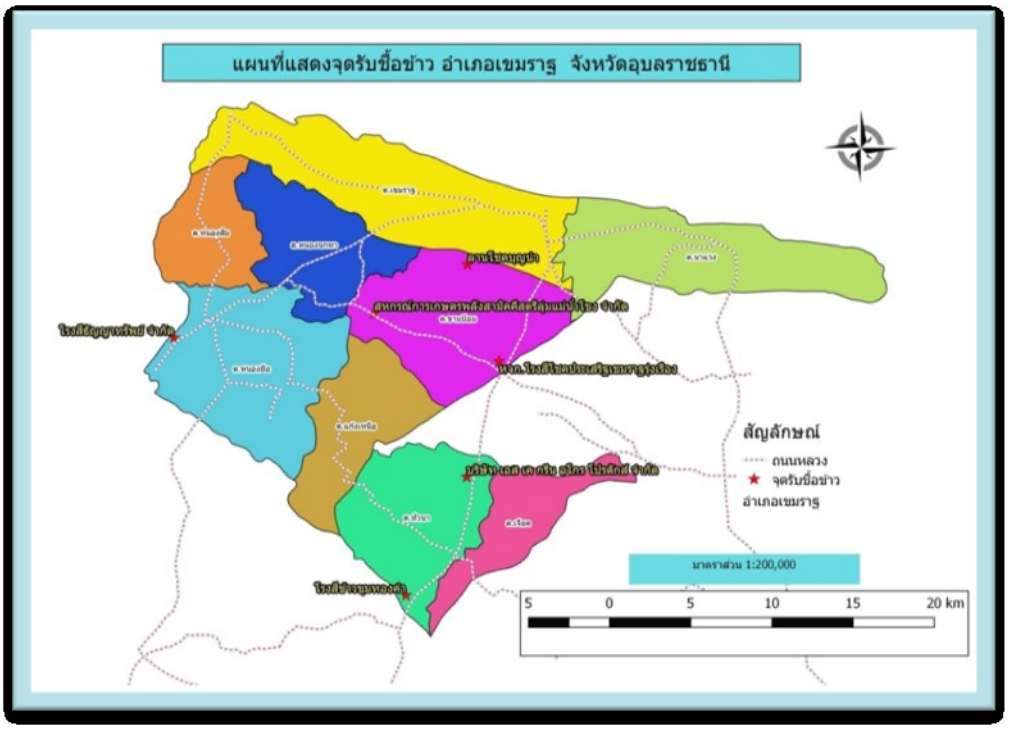
ภาพที่ ๓๒ วิถีการตลาดข้าว อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลจุดรับซื้อข้าวเปลือก อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อโรงงาน/แหล่งรับซื้อ	ที่ตั้ง	พิกัด		ปริมาณการรับซื้อ ตัน/ปี	ราคารับซื้อ (บาท)	ช่วงเวลารับซื้อ
			X	Y			
๑	โรงสีธัญญาทรัพย์ จำกัด	หนองผือ	๕๐๑๖๖๑	๑๗๖๕๒๖๖	๕๐,๐๐๐	๑๒.๕๐	ต.ค.-ก.พ.
๒	บริษัท เอส เค กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด	หัวนา	๕๑๙๖๙๒	๑๗๕๖๖๘๔	๒๕๐,๐๐๐	๑๒.๕๐	ต.ค.-ก.พ.
๓	โรงสีข้าวขุมทองคำ	หัวนา	๕๑๕๙๕๐	๑๗๔๙๓๘๘	๕๐,๐๐๐	๑๒.๕๐	ต.ค.-ก.พ.
๔	สหกรณ์การเกษตรพลังสามัคคีสตรีลุ่มแม่น้ำโขง จำกัด	ขามป้อม	๕๑๔๐๐๑	๑๗๖๖๗๗๙	๑๐,๐๐๐	๑๒.๕๐	ต.ค.-ก.พ.
๕	หจก.โรงสีโชคประเสริฐเขมราฐ รุ่งเรือง	ขามป้อม	๕๒๑๖๘๖	๑๗๖๓๘๐๔	๑๒๐,๐๐๐	๑๒.๕๐	ต.ค.-ก.พ.
๖	ลานโชคบุญนำ	เขมราฐ	๕๑๙๗๔๑	๑๗๖๙๗๘๔	๓,๐๐๐	๑๒.๕๐	ต.ค.-ก.พ.
รวม					๔๘๓,๐๐๐		

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๓ แหล่งรับซื้อข้าวที่สำคัญ ของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเขมราฐมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบการปลูกข้าวในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๓ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑ ราย

ตารางที่ ๓๑ Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายทนงค์ บุดดาเคย	๙	แก้งเหนือ	เขมราฐ	๒๕๖๓	ข้าวอินทรีย์
๒	นายสมสิทธิ์ มุทาพร	๔	หนองสิม	เขมราฐ	๒๕๖๓	ข้าว
๓	นายบุญตุ้ม สายสิน	๑	ขามป้อม	เขมราฐ	๒๕๕๙	ข้าว

๑.๔.๒ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

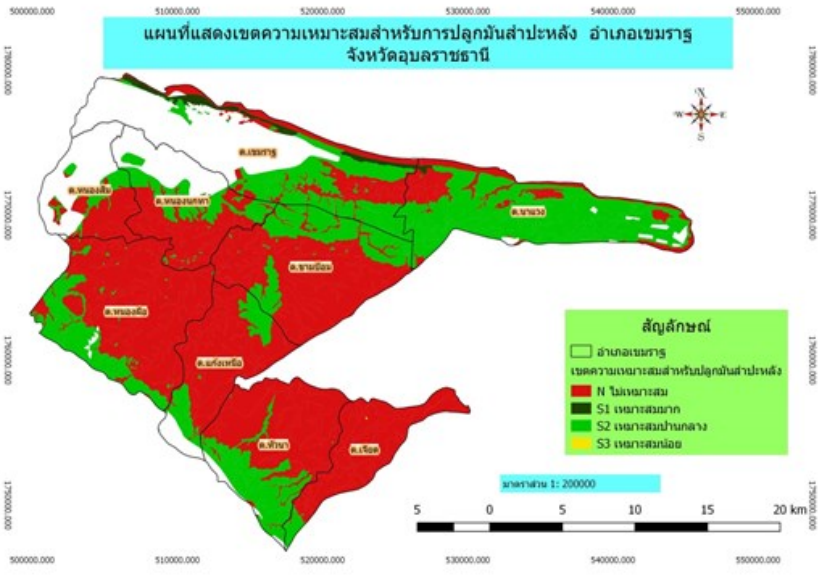
เขตความเหมาะสม

อำเภอเขมราฐ มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลังจำนวน ๓๑๙,๕๙๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๐๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๖ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๑๐,๖๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๒. ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๐๔,๙๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๑๒

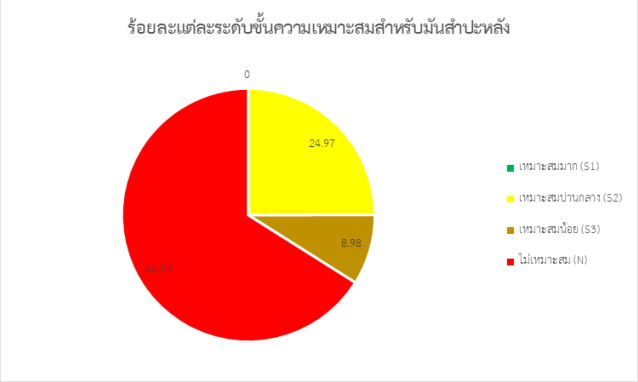
ตารางที่ ๓๒ เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
แก้งเหนือ	-	-	๕,๗๒๗	๒๔,๒๓๔	๒๙,๙๖๑
ขามป้อม	-	-	๑๕,๐๖๕	๓๖,๐๔๓	๕๑,๑๐๘
เขมราฐ	-	-	๒๒,๙๑๐	๑๑,๙๘๔	๓๔,๘๙๔
เจียด	-	-	๑,๖๖๖	๒๑,๔๐๘	๒๓,๐๗๔
นาแวง	-	-	๓๙,๕๓๐	๑๐,๗๔๒	๕๐,๒๗๒
หนอนกทา	-	-	๘,๘๕๒	๑๔,๘๐๗	๒๓,๖๖๐
หนองผือ	-	๘,๑๔๓	๕,๐๐๑	๔๓,๙๔๘	๕๗,๐๙๓
หนองสิม	-	๑,๕๗๒	๑,๒๐๙	๗,๙๗๐	๑๐,๗๕๒
หัวนา	-	-	๑๒,๙๒๐	๒๘,๗๔๘	๔๑,๖๖๘
รวม	**-**	**๙,๗๑๖**	**๑๑๒,๘๘๑**	**๑๙๙,๘๘๔**	**๓๒๒,๔๘๑**

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๔ เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง. อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๓๕ ชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

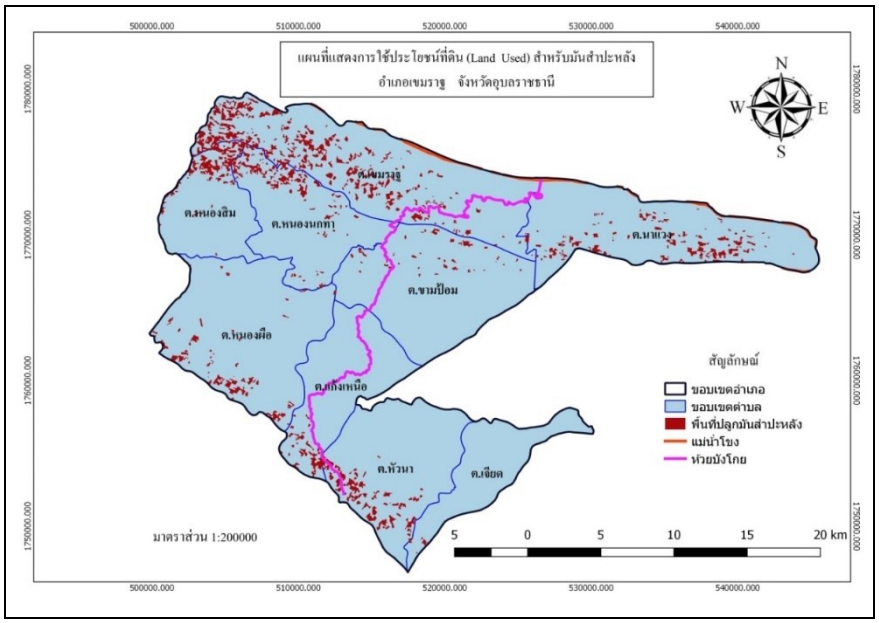
พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๓๖,๒๗๓ ไร่ ๓,๕๕๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ณ ตำบลเขมราฐ จำนวน ๑๒,๙๔๕ ไร่ ๑,๐๙๒ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลหนองนกทา จำนวน ๕,๑๘๙ ไร่ ๕๓๘ ครัวเรือน และตำบลนาแวง จำนวน ๔,๕๙๓ ไร่ ๔๗๔ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๓ ข้อมูลพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

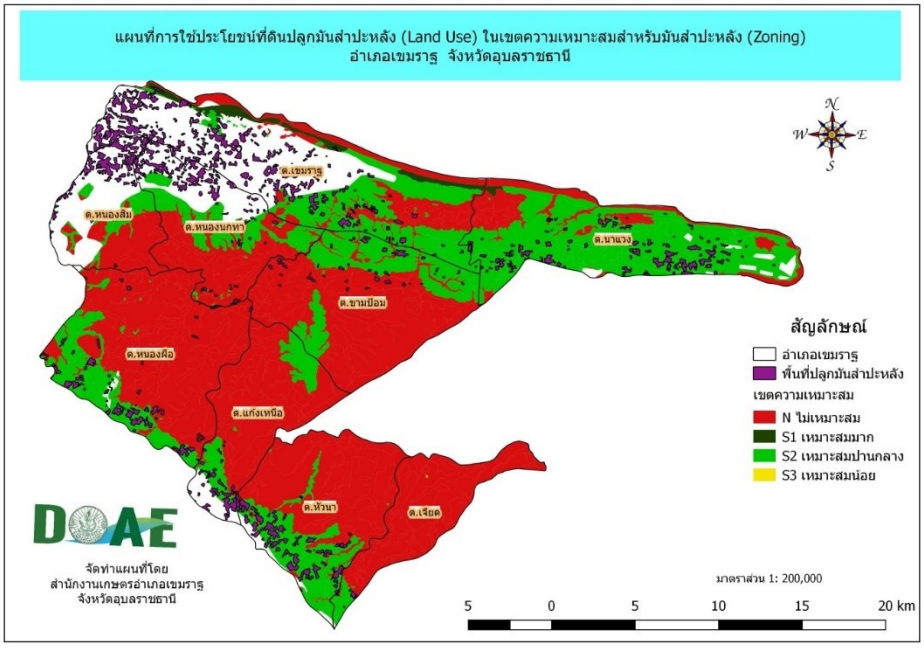
ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
๑	แก้งเหนือ	๑,๓๑๖
๒	ขามป้อม	๑,๑๖๒
๓	เขมราฐ	๑๒,๙๔๕
๔	เจียด	๓๑๗
๕	นาแวง	๔,๕๙๓
๖	หนอนกทา	๕,๑๘๙
๗	หนองผือ	๔,๒๑๗
๘	หนองสิม	๓,๑๐๑
๙	หัวนา	๓,๔๓๓
รวม		**๓๖,๒๗๓**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

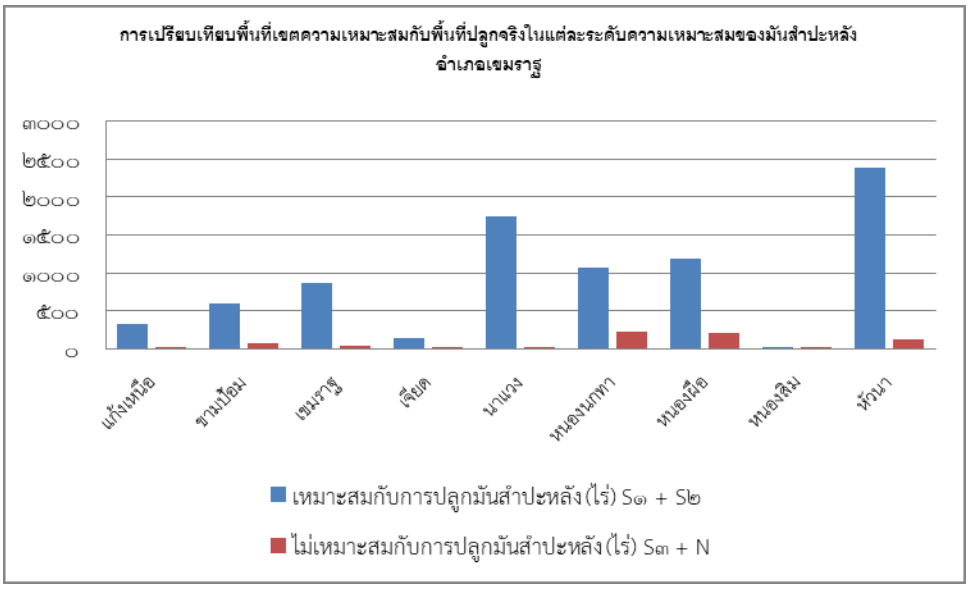

ภาพที่ ๓๖ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

ภาพที่ ๓๗ การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๓๘ การเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสมของมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเขมราฐ.มีพื้นที่ปลูก มันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๙,๐๔๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก และปานกลาง (S๑)+(S๒) จำนวน ๘,๓๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๒๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓)+(N) จำนวน ๖๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๓

ตารางที่ ๓๔ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ในเขตความเหมาะสมและไม่เหมาะสมปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

เขตความเหมาะสม	เหมาะสมกับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)	ไม่เหมาะสมกับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
	S๑ + S๒	S๓ + N
แก้งเหนือ	๓๒๕	๑๕
ขามป้อม	๖๐๐	๖๖
เขมราฐ	๘๖๖	๓๒
เจียด	๑๔๐	๑๙
นาแวง	๑,๗๔๕	๖
หนองนกทา	๑,๐๖๒	๒๒๘
หนองผือ	๑,๑๙๖	๒๐๑
หนองสิม	๑๙	๓
หัวนา	๒,๓๙๑	๑๒๙
รวม	**๘,๓๔๕**	**๖๙๙**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๙ ร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

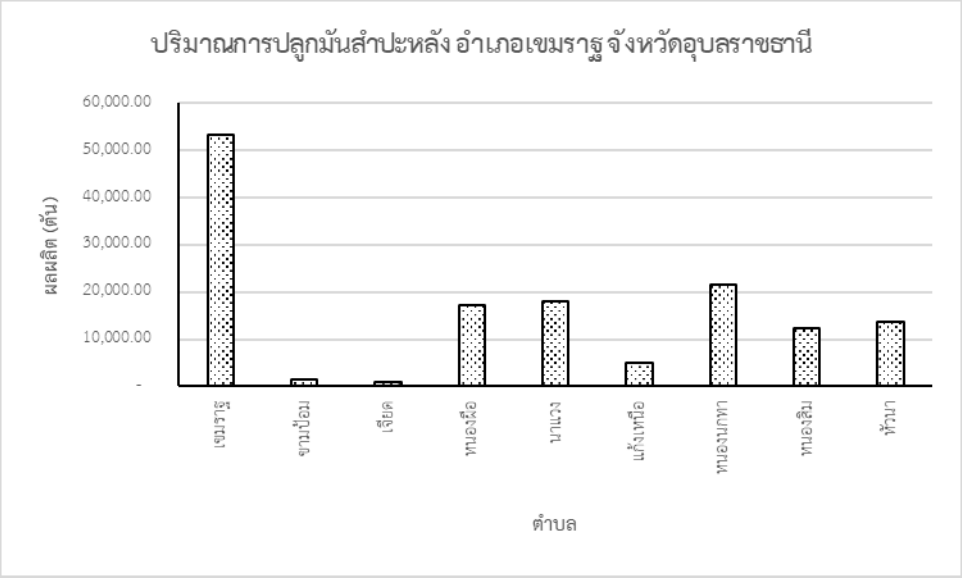
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๓๖,๒๗๓ ไร่ ๓,๕๕๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ณ ตำบลเขมราฐ จำนวน ๑๒,๙๔๕ ไร่ ๑,๐๙๒ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลหนองนกทา จำนวน ๕,๑๘๙ ไร่ ๕๓๘ ครัวเรือน และตำบลนาแวง จำนวน ๔,๕๙๓ ไร่ ๔๗๔ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๕ ปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
แก้งเหนือ	๑๔๒	๑,๓๑๖	๑,๓๑๖	๕,๐๘๐	๓,๘๖๐
ขามป้อม	๑๒๗	๑,๑๖๒	๑,๑๖๒	๔,๘๕๑	๔,๐๘๐
เขมราฐ	๑,๐๙๒	๑๒,๙๔๕	๑๒,๙๔๕	๕๓,๓๔๕	๔,๑๐๐
เจียด	๕๐	๓๑๗	๓๑๗	๑,๐๕๙	๓,๓๔๐
นาแวง	๔๗๔	๔,๕๙๓	๔,๕๙๓	๑๗,๙๕๙	๓,๙๑๐
หนองนกทา	๕๓๘	๕,๑๘๙	๕,๑๘๙	๒๑,๖๑๓	๔,๑๕๐
หนองผือ	๔๗๖	๔,๒๑๗	๔,๒๑๗	๑๗,๒๘๔	๔,๐๐๐
หนองสิม	๓๒๓	๓,๑๐๑	๓,๑๐๑	๑๒,๔๑๕	๓,๙๖๐
หัวนา	๔๓๗	๓,๔๓๓	๓,๔๓๓	๑๓,๗๖๖	๔,๐๑๐
รวม	**๓,๕๕๐**	**๓๖,๒๗๓**	**๓๖,๒๗๓**	**๑๔๗,๓๗๒**	**เฉลี่ย ๓,๙๓๔**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๐ ปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การเตรียมดิน ไถ ๒ ครั้ง ด้วยผาน ๓ ผานไถลึก ประมาณ ๘-๑๒ นิ้ว และยกร่องปลูก การเตรียมท่อนพันธุ์ มันสำปะหลังเป็นพืชที่ขยายด้วยลำต้น โดยอายุของท่อนพันธุ์ที่เหมาะสมจะอยู่ในช่วง ๘-๑๒ เดือน ขนาดความยาวของท่อนพันธุ์ ประมาณ ๒๐-๒๕ เซนติเมตร มีจำนวนตาประมาณ ๑๐ ตาขึ้นไปต่อ ๑ ท่อนพันธุ์ ระยะปลูกมันสำปะหลัง ๘๐ × ๑๐๐ เซนติเมตร

(๒) ใช้พันธุ์มันสำปะหลังเกษตรศาสตร์ ๕๐ ห้วยบง ๖๐ และระยอง ๗๒

(๓) ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือสูตร ๑๖-๘-๑๖ ในอัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ แบ่งใส่ ๒ ครั้ง ครั้งละเท่า ๆ กัน ในครั้งแรก ใส่หลังจากปลูกมันสำปะหลังแล้ว ๑ เดือน ครั้งที่ ๒ ใส่เมื่อมันสำปะหลังมีอายุได้ ๓ เดือน

(๔) แมลงศัตรูพืช มีเพลี้ยแป้งสีชมพูในพื้นที่ แต่ยังควบคุมได้ด้วยการใช้สารชีวภัณฑ์

(๕) การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การไถดะ และไถแปร โดยใช้รถไถนาเดินตาม เก็บเกี่ยว โดยใช้รถไถนาขนาดเล็ก

(๖) การเก็บเกี่ยวผลผลิต ด้วยแรงงานคนและรถไถ เก็บเกี่ยวตลอดปี และขายหัวสด

๔) ปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง

เกษตรกรในอำเภอเขมราฐ มีฤดูการปลูกมันสำปะหลังเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน ปลูกสูงสุดในเดือนมีนาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนมีนาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง	◄▽►	◄···►	◄···►	◄△►								◄► ◄···►

สัญลักษณ์ ◄► ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
◄···► ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

๕) ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตอำเภอเขมราฐ มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๖,๒๕๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๖ ต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง/ไร่/ปี (ปี ๒๕๖๗)

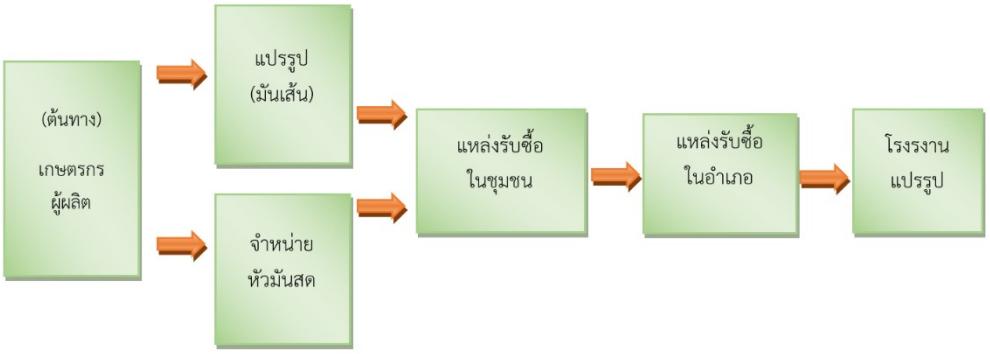
ต้นทุนการผลิต	จำนวน (บาท)
๑. ค่าพันธุ์	๑,๕๐๐.๐๐
๒. ค่าปุ๋ยเคมี/อินทรีย์ และเคมีภัณฑ์บำรุงพืช	๑,๗๐๐.๐๐
๓. ค่ายาฆ่าแมลง และสารกำจัดวัชพืช	๕๐๐.๐๐
๔. ค่าจ้างรถไถเตรียมดิน/รถเก็บเกี่ยว/นวด	๙๐๐.๐๐
๕. ค่าอุปกรณ์การเกษตร/อุปกรณ์ให้น้ำ/การดูและรักษา	๕๐๐.๐๐
๖. ค่าแรงงานตั้งแต่ปลูก/ดูแลรักษา/เก็บเกี่ยว	๘๕๐.๐๐
๗. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๓๐๐.๐๐
รวมต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	**๖,๒๕๐.๐๐**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง จำหน่ายเป็นหัวมันสดและมันเส้น โดยจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อที่ใกล้เคียงกับแปลงปลูก

(๑) วิถีการตลาด

ภาพที่ ๔๑ แผนภูมิแสดงวิถีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

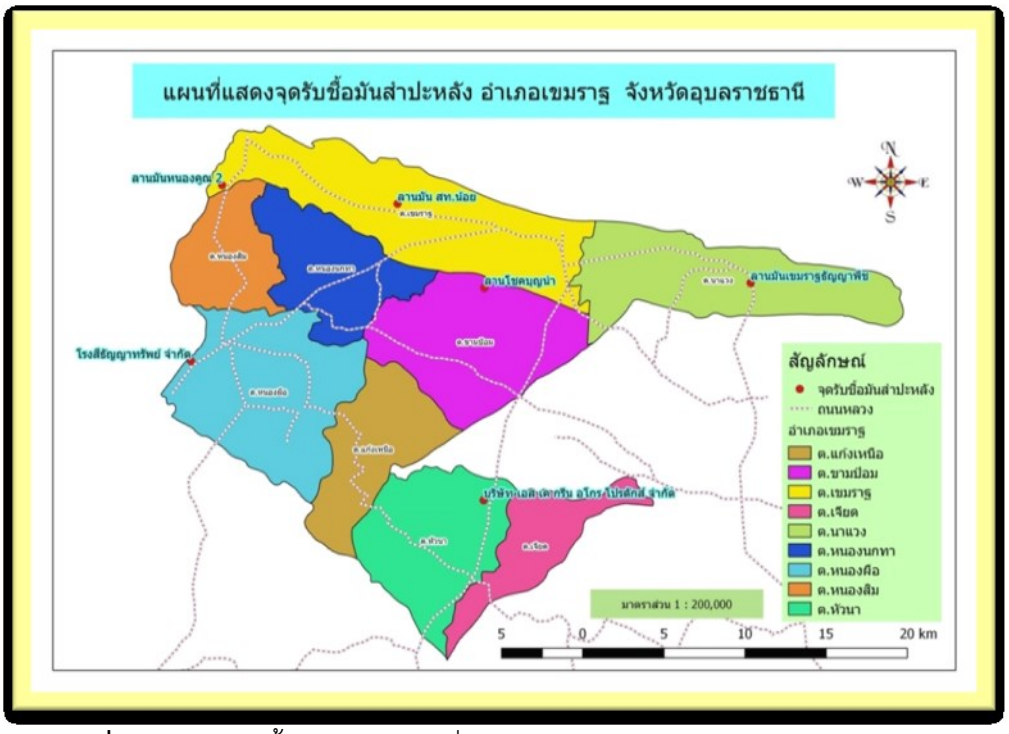
(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี มีจุดรับซื้อมันสำปะหลัง ๖ แห่ง แหล่งรับซื้อมันสำปะหลังที่มีความสำคัญในอำเภอเขมราฐ ประกอบไปด้วย บริษัท เอส เค กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด, โรงสีธัญญาทรัพย์ จำกัด, ลานมันเขมราฐธัญาพืช, ลานมัน สท.น้อย, ลานมันหนองคูณ ๒ และลานโชคบุญนำ มีปริมาณการรับซื้อรวม ๕๑,๖๐๐ ตัน/ปี

ตารางที่ ๓๗ แหล่งรับซื้อผลผลิตมันสำปะหลัง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อโรงงาน/แหล่งรับซื้อ	ที่ตั้ง	พิกัด		ปริมาณการรับซื้อ (ตัน/ปี)	ราคารับซื้อ (บาท)	ช่วงเวลารับซื้อ
			X	Y			
๑	โรงสีธัญญาทรัพย์ จำกัด	หนองผือ	๕๐๑๖๖๑	๑๗๖๕๒๖๖	๒๐,๐๐๐	๑.๕-๔.๕	ธ.ค.-พ.ค.
๒	บริษัท เอส เค กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด	หัวนา	๕๑๙๖๙๒	๑๗๕๖๖๘๔	๔๐,๐๐๐	๑.๕-๔.๕	ธ.ค.-พ.ค.
๓	ลานมันเขมราฐธัญญาพืช	นาแวง	๕๓๖๑๓๙	๑๗๗๐๐๘๓	๒๐,๖๐๐	๑.๕-๔.๕	ธ.ค.-พ.ค.
๔	ลานมัน สท.น้อย	เขมราฐ	๕๑๔๓๘๗	๑๗๗๔๙๖๒	๑,๘๐๐	๑.๕-๔.๕	ธ.ค.-พ.ค.
๕	ลานมันหนองคูณ ๒	เขมราฐ	๕๐๓๕๘๓	๑๗๗๖๑๑๗	๑,๘๐๐	๑.๕-๔.๕	ธ.ค.-พ.ค.
๖	ลานโชคบุญนำ	เขมราฐ	๕๑๙๗๔๑	๑๗๖๙๗๘๔	๑,๒๐๐	๑.๕-๔.๕	ธ.ค.-พ.ค.
รวม					**๖๕,๔๐๐**		

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๒ แหล่งรับซื้อมันสำปะหลังที่สำคัญ ของอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเขมราฐ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านมันสำปะหลัง จำนวน ๑ ราย

ตารางที่ ๓๘ Smart Farmer ต้นแบบ/Smart Farmer อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายประกอบ หอมนวน	๑	หัวนา	เขมราฐ	๒๕๖๓	มันสำปะหลัง

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, ๒๕๖๗)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้ายางพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

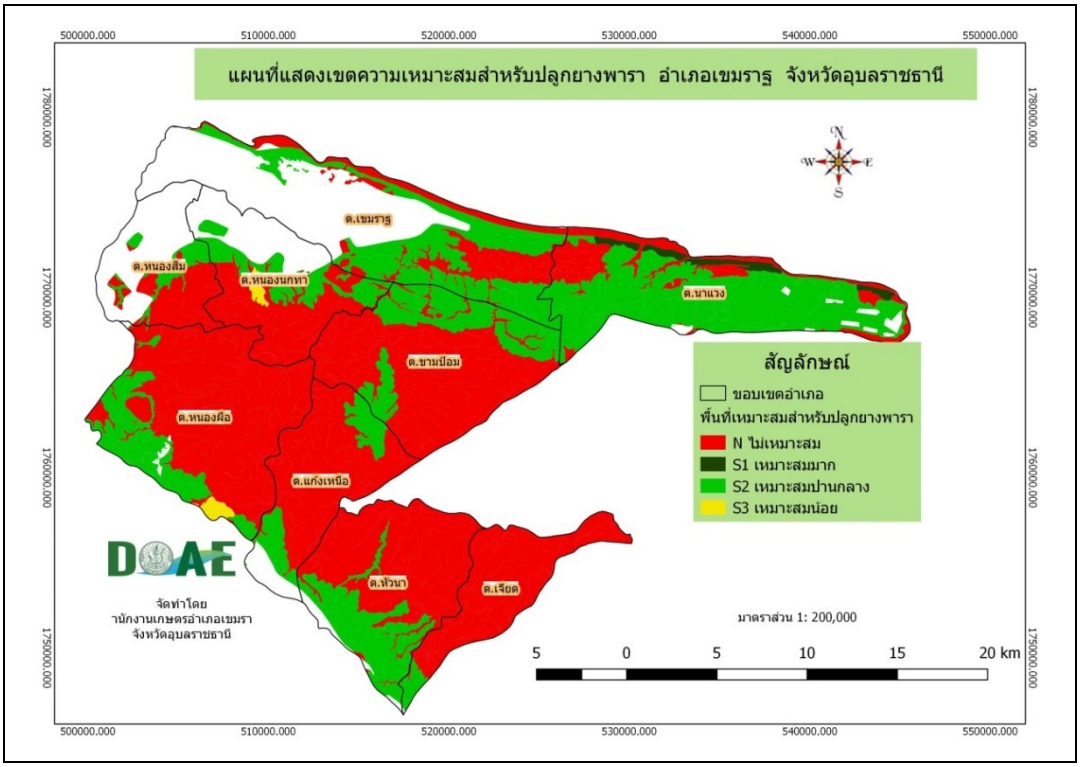
เขตความเหมาะสม

อำเภอเขมราฐ มีเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา มีพื้นที่อยู่ในเขต Zoning (S๑, S๒) จำนวน ๒๐๐,๕๕๔ ไร่ พื้นที่ที่อยู่นอกเขต Zoning (S๓, N) จำนวน ๑๐๗,๒๖๗ ไร่

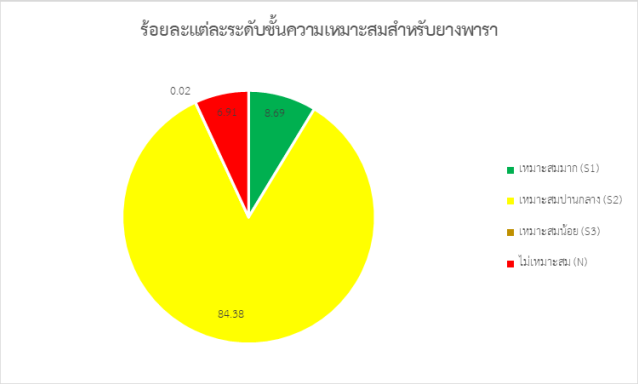
ตารางที่ ๓๙ พื้นที่เขตความเหมาะสม (Zoning) สำหรับยางพารา

ตำบล	เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา (ไร่)				ผลรวมทั้งหมด
	S๑	S๒	S๓	N	
แก้งเหนือ		๕,๓๐๗		๒๒,๕๒๖	๒๗,๘๓๓
ขามป้อม		๑๓,๙๓๓		๓๑,๗๙๑	๔๕,๗๒๔
เขมราฐ		๑๔,๓๙๘		๑๑,๙๕๐	๒๖,๓๔๘
เจียด		๒,๙๘๓		๑๖,๕๖๕	๑๙,๕๔๘
นาแวง	๒,๙๗๒	๒๕,๓๘๔		๗,๖๔๑	๓๕,๙๙๗
หนองนกทา		๑๙,๙๖๖	๘๒๐	๒๓,๐๕๖	๔๓,๘๔๒
หนองผือ		๘,๑๗๕	๙๔๙	๔๐,๗๘๑	๔๙,๙๐๕
หนองสิม		๓,๔๐๓		๙,๑๓๔	๑๒,๕๓๗
หัวนา		๑๐,๗๔๖		๓๕,๓๔๑	๔๖,๐๘๗
รวม		**๒,๙๗๒**	**๑๐๔,๒๙๕**	**๑๙๘,๗๘๕**	**๓๐๗,๘๒๑**

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๓ เขตความเหมาะสม (Zoning) สำหรับยางพารา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

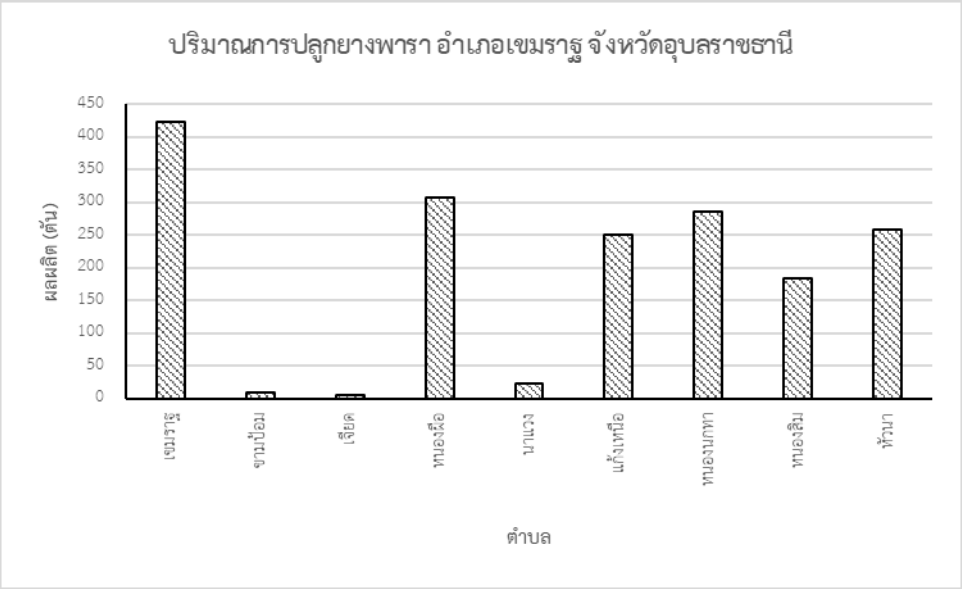
ภาพที่ ๔๔ แผนภูมิแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี (ที่มา : https://agri-map-online.moac.go.th/, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

ตารางที่ ๔๐ ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเขมราฐปี ๒๕๖๗

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
เขมราฐ	๑๓๗	๑,๗๖๑	๑,๗๖๑	๔๒๓	๒๔๐
ขามป้อม	๗	๔๕	๔๕	๑๐	๒๒๕
เจียด	๔	๒๖	๒๖	๖	๒๒๐
หนองผือ	๑๒๓	๑,๒๓๙	๑,๒๓๙	๓๐๗	๒๔๘
นาแวง	๙	๑๐๓	๑๐๓	๒๔	๒๓๒
แก้งเหนือ	๘๙	๑,๐๒๒	๑,๐๒๒	๒๕๐	๒๔๕
หนองนกทา	๑๑๔	๑,๑๖๖	๑,๑๖๖	๒๘๖	๒๔๕
หนองสิม	๗๖	๗๕๕	๗๕๕	๑๘๔	๒๔๔
หัวนา	๑๑๐	๑,๐๔๕	๑,๐๔๕	๒๕๘	๒๔๗
รวม	**๖๖๑**	**๗,๑๖๒**	**๗,๑๖๒**	**๑,๗๔๘**	**เฉลี่ย ๒๓๘**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๕ ปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การเตรียมดิน ไถพลิก และไถพรวน อย่างน้อย ๒ ครั้ง พร้อมทั้งเก็บตอไม้ เศษไม้ และเศษวัชพืชออกให้หมด เพื่อปรับหน้าดินให้เหมาะสมกับการปลูก

(๒) ใช้พันธุ์ RRIC ๑๑๐ และ RRIM ๖๐๐

(๓) ต้องวางแนวปลูกตามแนวตะวันออก-ตะวันตก โดยมีระยะปลูก ๒.๕ x ๘.๐ เมตร หรือ ๓.๐ x ๗.๐ เมตร หรือ ๓.๐ x ๖.๐ เมตร ในแหล่งปลูกยางใหม่ โดยมีขนาดของหลุม ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ เซนติเมตร

(๔) การดูแลรักษา ให้ทำการฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากสารเร่ง พด.๒ ให้พืชปุ๋ยสดทุก ๗ วัน อัตรา ๒ ลิตรต่อไร่ นำมาเจือจาง ๑:๑,๐๐๐ เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของพืชปุ๋ยสด และหลังจากปลูกยางพาราแล้ว ๑๕ วัน ให้ฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์น้ำให้กับยางพาราทางใบ หรือราดรดลงดินทุก ๑ เดือน และให้ฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์น้ำกับพืชตระกูลถั่วที่ปลูกคลุมดินด้วย ตัดแต่งกิ่งยางพารา เพื่อยางมีการเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ ได้รูปทรงที่เหมาะสม ทั้งลำต้นและบริเวณทรงพุ่ม

(๕) หลังจากปลูกยางพาราได้ ๑๕ วัน ให้ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน เช่น ถั่วคาโลโปโกเนียม อัตรา ๒ กิโลกรัมต่อไร่ หรือถั่วคุดซู อัตรา ๒ กิโลกรัมต่อไร่ หรือถั่วฮามาด้า อัตรา ๒ กิโลกรัมต่อไร่ โรยเป็นแถวแทรกระหว่างยางพารา เพื่อป้องกันกำจัดวัชพืช ป้องกันการชะล้างพังทลาย และเป็นการเพิ่มอินทรียวัตถุให้กับดิน

(๖) การกรีดยางสามารถทำการกรีดยางได้ เมื่อต้นยางอายุ ๖ ปี ขนาดเส้นรอบวงของลำต้น บริเวณที่ทำการกรีดยางไม่ต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร โดยกรีดครึ่งลำต้น ความสูง ๑๕๐ เซนติเมตร จากพื้นดิน โดยกรีดทำมุม ๓๐ องศา กับแนวระนาบ และเอียงจากซ้ายบนลงมาขวาล่าง ติดรางรองรับน้ำยางห่างด้านหน้าประมาณ ๓๐ เซนติเมตร และติดลวดรับถ้วยน้ำยางให้ห่างจากรางรองรับน้ำยางลงมาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร กรีดยางให้ลึกใกล้เนื้อไม้มากที่สุด แต่ไม่ควรถึงเนื้อไม้ เมื่อกรีดยางเสร็จ ควรฉีดพ่นหรือทาบริเวณที่กรีดด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำเจือจาง ๑:๑,๐๐๐ เพื่อให้ยางมีน้ำยางมากที่สุด ยืดอายุการกรีดยางและต้นยางเสียหายน้อยที่สุด

๔) ปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา

เกษตรกรในอำเภอเขมราฐ มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา	◄·····►	◄·····►			◄——►	△					▽	·····►

สัญลักษณ์ ◄——► ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด

◄·····► ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

๕) ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตอำเภอเขมราฐ มีต้นทุนการผลิตยางพารา ดังนี้

ตารางที่ ๔๑ ต้นทุนการผลิตยางพารา/ไร่/ปี (ปี ๒๕๖๗)

ต้นทุนการผลิต	จำนวนเงิน (บาท)
๑. ค่าพันธุ์	๑๑,๔๐๐.๐๐
๒. ค่าปุ๋ยเคมี/อินทรีย์ และเคมีภัณฑ์บำรุงพืช	๕๐๐.๐๐
๓. ค่ายาฆ่าแมลง และสารกำจัดวัชพืช	๒๔๐.๐๐
๔. ค่าจ้างรถไถเตรียมดิน/รถเก็บเกี่ยว/นวด	๑,๑๐๐.๐๐
๕. ค่าอุปกรณ์การเกษตร/อุปกรณ์ให้น้ำ/การดูและรักษา	๑๕๐.๐๐
๖. ค่าแรงงานตั้งแต่ปลูก/ดูแลรักษา/เก็บเกี่ยว	๒๐๐.๐๐
๗. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐.๐๐
รวมต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	**๑๓,๗๙๐.๐๐**

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

(๑) วิถีการตลาด

อำเภอเขมราฐ มีเกษตรกรผลิตเป็นยางก้นถ้วยทั้งหมด และนำผลผลิตที่ได้ไปจำหน่ายจุดรับซื้อในท้องถิ่น ซึ่งรวบรวมผลผลิตให้สหกรณ์นำส่งโรงงานแปรรูปต่อไป

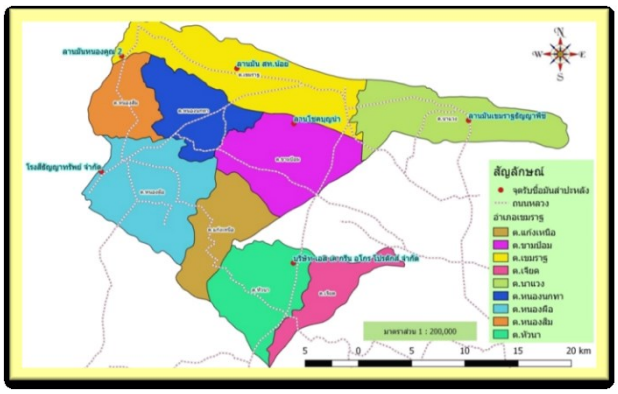

ภาพที่ ๔๖ แผนภูมิแสดงวิถีการตลาดยางพารา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเขมราฐ มีแหล่งรับซื้อยางพาราที่สำคัญ ๖ แห่ง ได้แก่ บริษัท เอส เค กรีน อโกร โปรดักส์ จำกัด โรงสีธัญญาทรัพย์ จำกัด เขมราฐธัญาพืช สท.น้อย หนองคูณ ๒ และลานโชคบุญนำ โดยมีปริมาณการรับซื้อรวม ๕๑,๖๐๐ ตัน/ปี

ภาพที่ ๔๗ แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อยางพารา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเขมราฐ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านยางพารา จำนวน ๑ ราย

ตารางที่ ๔๒ Smart Farmer ต้นแบบ/Smart Farmer อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายประสิทธิ์ คนยัง	๕	เขมราฐ	เขมราฐ	๒๕๖๓	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ, พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา และแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๓ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
๑. ด้านพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร ๑.๑ ทรัพยากรดิน	- สภาพพื้นที่นาบางแห่งมีความลาดเทเล็กน้อย น้ำขังในกระทงนาไม่สม่ำเสมอทำให้ขาดน้ำ	- แก้ไขโดยปรับที่นาให้สม่ำเสมอ ถ้าเป็นไปได้นำวิธีการจัดรูปแปลงนามาปฏิบัติ (land reshape)	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน
	- ดินค่อนข้างเป็นดินทราย และมีโครงสร้างค่อนข้างแน่นทึบ	- ใส่ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักอัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่ ไถกลบตอซังพืชลงดิน ได้แก่ ฟางหรือตอซังข้าว ต้นข้าวโพด หรือเศษพืชตระกูลถั่ว ในช่วงการเตรียมดิน ไถกลบพืชปุ๋ยสด ปอเทือง หรือพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ โสนอัฟริกัน ถั่วพุ่ม หรือถั่วเขียว โดยใช้เมล็ดพันธุ์ อัตรา ๕-๗ กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกก่อนทำนาเป็นระยะเวลา ๓๕-๕๐ วัน และเมื่อออกดอก ๕๐% จึงไถกลบปลูกพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ กระถินยักษ์ หรือถั่วมะแฮะบริเวณคันนา แล้วทำการตัดใบหรือกิ่งอ่อนสับกลบเป็นปุ๋ยพืชสด	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
๒. ด้านการผลิตและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๒.๑ ข้าว	- ราคาผลผลิตตกต่ำ - ต้นทุนการผลิตสูง	- ประกอบอาชีพเสริม - สร้างตลาดแบบขายตรง (ขายสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้ซื้อโดยตรง) - เลือกขายสินค้าให้กับจุดรับซื้อที่อยู่ใกล้ที่สุด - ลดต้นทุนการผลิต ใช้วัตถุดิบภายในแปลง	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน
๓. ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๓.๑ การรวมกลุ่ม	- ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร	- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่ออำนาจในการต่อรองราคาผลผลิต - จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อการแปรรูปผลผลิตจากข้าว	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน
๔. ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๔.๑ การแปรรูปข้าว	- ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป	- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อผลิตข้าวที่มีคุณภาพ - ศึกษานวัตกรรมการแปรรูป โดยสถาบันการศึกษาในพื้นที่ หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๔๔ การวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน / ปัจจัยภายนอก	**จุดแข็ง (S)** ๑) มีแหล่งน้ำ (ม.มูล,ลำเซบก) ชลประทาน ๒) มีเกษตรกรต้นแบบระดับเขต/จังหวัด ๓) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลายชนิด ๔) มีเส้นทางคมนาคมสะดวก ๕) มีการรวมกลุ่ม (ข้าว) เพื่อการแปรรูป ๖) พื้นที่ส่วนใหญ่เพาะปลูกข้าว ๗) มีการใช้สารเคมีในพื้นที่น้อย	**จุดอ่อน (W)** ๑) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ๒) ขาดแรงงานภาคการเกษตร ๓) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็น N และ S๓ (ข้าว) ๔) การบริหารจัดการกลุ่มไม่เข้มแข็ง
โอกาส (O) ๑) ใกล้แหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ๒) มีพ่อค้ามารับซื้อสินค้าเกษตรถึงในพื้นที่ ๓) มีโครงการงบกลุ่มจังหวัด/พัฒนาจังหวัด ๔) มีเครือข่าย/กลุ่มองค์กรที่เข้มแข็ง	**กลยุทธ์เชิงรุก (S-O)** ๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย ๒) พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ๓) พัฒนากลุ่มแปรรูป เพื่อจำหน่ายแบบออนไลน์ ๔) พัฒนาอัตลักษณ์รายหมู่บ้าน	**กลยุทธ์เชิงแก้ไข (W-O)** ๑) ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นไร่นาสวนผสม ๒) พัฒนาการผลิตพืชทางเลือกใหม่ (ถั่วลิสง, บัวกินฝัก) ๓) ให้ความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง
อุปสรรค (T) ๑) พื้นที่การเกษตรบางส่วนน้ำท่วมซ้ำซาก/ภัยธรรมชาติ ๒) ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ/แปรปรวน ๓) สภาพภูมิอากาศแปรปรวน	**กลยุทธ์เชิงป้องกัน (S-T)** ๑) ส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้ง (พืชหลังนา)/พืชใช้น้ำน้อย ให้มีความหลากหลาย ๒) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร โดยการแปรรูป ๓) สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)	**กลยุทธ์เชิงรับ (W-T)** ๑) ลดพื้นที่การปลูกข้าวไปปลูกพืชอื่นหรือทำไร่นาสวนผสม ๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer

๓.๒ กลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย

๒) พัฒนาเกษตรกรให้เปน Smart Farmer

๓) พัฒนากลุ่มแปรรูป เพื่อจำหน่ายแบบออนไลน์

๔) พัฒนาอัตลักษณ์รายหมู่บ้าน

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑) ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นไร่นาสวนผสม

๒) พัฒนาการผลิตพืชทางเลือกใหม่ (ถั่วลิสง, บัวกินฝัก)

๓) ให้ความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑) ส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้ง/พืชใช้น้ำน้อย

๒) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยการแปรรูป

๓) สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๑) ลดพื้นที่การปลูกข้าวไปปลูกพืชอื่นหรือทำไร่นาสวนผสม

๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer

บทที่ ๓
ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเขมราฐ

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

เป้าประสงค์ของกลยุทธ์ : เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว มันสำปะหลังคุณภาพ และอินทรีย์

กลยุทธ์ : การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว และข้าวอินทรีย์

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้สารสกัดชีวภาพ

โครงการที่ ๒ โครงการไถกลบตอซังและปลูกพืชบำรุงดิน

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยชีวภาพ

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกร

เป้าประสงค์ของกลยุทธ์ : เพื่อจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าว มันสำปะหลังคุณภาพ และอินทรีย์

กลยุทธ์ : การกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวคุณภาพ และข้าวอินทรีย์

โครงการที่ ๔ โครงการผลิตข้าวอินทรีย์

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ดิน

เป้าประสงค์ของกลยุทธ์ : เพื่อใช้ปุ๋ยเคมีในจำนวนปริมาณที่เหมาะสมกับสภาพชุดดินของเกษตรกร

กลยุทธ์ : การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม

โครงการที่ ๕ โครงการอบรมการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัด เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ตารางที่ ๔๕ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้สารสกัดชีวภาพ		เกษตรกรอำเภอเขมราฐ	อำเภอเขมราฐ					๑๑๔,๘๐๐							
	๒. โครงการไถกลบตอซังและปลูกพืชบำรุงดิน		เกษตรกรอำเภอเขมราฐ	อำเภอเขมราฐ					๑,๖๒๐,๐๐๐							
	๓. โครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยชีวภาพ		เกษตรกรอำเภอเขมราฐ	อำเภอเขมราฐ					๖,๐๐๐,๐๐๐							
	๔. โครงการผลิตข้าวอินทรีย์		เกษตรกรอำเภอเขมราฐ	อำเภอเขมราฐ					๕๘๘,๕๐๐							
	๕. โครงการอบรมการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัด เพื่อลดต้นทุนการผลิต		เกษตรกรอำเภอเขมราฐ	อำเภอเขมราฐ					๑๑๔,๕๐๐							

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง.๒๕๖๔. สำนักทะเบียนเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี.**จำนวนประชากรในอำเภอเขมราฐ** กระทรวงมหาดไทย.

สำนักงานสิถิติแห่งชาติ ๒๕๖๒. ข้อมูลรายได้ต่อหัว และภาวะหนี้สินครัวเรือน

กระทรวงคมนาคม. **ชั้นข้อมูลเส้นทางถนน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. **ชั้นข้อมูลชุดดิน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. **การใช้ประโยชน์ที่ดิน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. **ระดับความเหมาะสมของพื้นที่** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมชลประทาน. **ข้อมูลโครงการอ่างเก็บน้ำ.**

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๔. **ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร** แหล่งที่มา : https://production.doae.go.th/

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๔. รายงานผลการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่านระบบ ทบก. และแอปพลิเคชัน DOAE Farmbook ปี ๒๕๖๔**.** แหล่งที่มา : http://farmer.doae.go.th/ecoplant/eco_report/report_fmdfbd_ap/๓๔/๒๐/

สำนักงานคลังจังหวัดอุบลราชธานี. ๒๕๖๒. **ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบ Bottom Up**

สำนักงานเกษตรอำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี. แผนการจัดการพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตร (ข้าว, มันสำปะหลัง, ยางพารา) ภายใต้โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning). ปี ๒๕๖๒

ภาคผนวก

๑. โครงการส่งเสริมการผลิตและใช้สารสกัดชีวภาพ

๑. ชื่อโครงการส่งเสริมการผลิตและใช้สารสกัดชีวภาพ

๒. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการผลิตการเกษตรในปัจจุบัน มีต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง ประกอบกับเกษตรกรใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ซึ่งโครงการนี้เป็นการนำวัสดุเหลือใช้มาเป็นวัตถุดิบในการทำสารสกัดชีวภาพ ทำให้สิ่งแวดล้อมและสิ่งที่มีชีวิตมีความปลอดภัยจากสารเคมี

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต

๓.๒ เพื่อเป็นการลดสารเคมีตกค้างในผลผลิต

๓.๓ เพื่อเป็นการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ

๓.๔ เพื่อเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๓.๕ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

๔. เป้าหมาย

จำนวน ๔ ตำบล ๕๑ หมู่บ้าน ๆ ละ ๑๐ ราย รวม ๕๑๐ ราย

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๔ ตำบล

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ต.ค. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาลตำบล, สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ

๘. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ
	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค	มิย.	กค.	สค.	กย.	
- เสนอโครงการ	→												กลุ่มเกษตรกร
- อนุมัติโครงการ		→											
- ประชุมชี้แจง			→										
และคัดเลือกเกษตรกร													อบต.,เทศบาล
- ดำเนินการ				←									สนง.เกษตรอำเภอ
	→	→	→										
- ประเมินผล			←										
	→	→											

๙. วิธีดำเนินการ

๙.๑ ประชุมชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ หมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวม ๕๑๐ ราย

๙.๒ อบรมเกษตรกรเรื่องการทำและใช้สารสกัดชีวภาพ ๑ วัน เป็นเงิน ๕๕,๐๐๐ บาท

๙.๓ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนเกษตรกรในการทำสารจุลินทรีย์ เป็นเงิน ๖๐,๘๐๐ บาท

๑๐. งบประมาณ

๑๐.๑ องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาลตำบล เป็นเงิน ๑๑๕,๘๐๐ บาท

๑๑. ผลตอบแทนของโครงการ

๑๑.๑ เกษตรกรได้บริโภคผลผลิตการเกษตรที่ปลอดภัยจากสารเคมี

๑๑.๒ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนในการผลิต

๑๑.๓ เป็นการรักษาสภาพความสมดุลทางธรรมชาติ

๒. โครงการไถกลบตอซังและปลูกพืชบำรุงดิน

๑. ชื่อโครงการไถกลบตอซังและปลูกพืชบำรุงดิน

๒. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการผลิตของเกษตรกรในสภาวะปัจจุบันมีการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณค่อนข้างสูง เพื่อเพิ่มผลผลิต ในขณะเดียวกันก็ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ สภาพแวดล้อมถูกทำลาย สิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติได้รับผลกระทบจากการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร โครงการไถกลบตอซังและปลูกพืชบำรุงดินเป็นโครงการหนึ่ง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตลงได้ และยังเป็นการคืนความอุดมสมบูรณ์ให้กับดินระยะยาวด้วย

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

๓.๒ ทำให้การปลูกพืชของเกษตรกรปลอดภัยจากสารพิษ

๓.๓ เพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อม และเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน

๔. เป้าหมาย

พื้นที่ ๑,๘๐๐ ไร่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๕ ตำบล ๗๒ หมู่บ้านละ ๕ คน คนละ ๕ ไร่ รวม ๑,๘๐๐ ไร่

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ต.ค. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาลตำบล, สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี, สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ

๘. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ
	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค	มิย.	กค.	สค.	กย.	
- เสนอโครงการ	→												กลุ่มเกษตรกร
- อนุมัติโครงการ		→											
- ประชุมชี้แจง			→										
และคัดเลือกเกษตรกร													อบต.,เทศบาล
- ดำเนินการ				←									สนง.เกษตรอำเภอ
	→	→	→										
- ประเมินผล			←										
	→	→											

๙. วิธีดำเนินการ

๙.๑ ประชุมชี้แจงเกษตรกรคัดเลือกพื้นที่ร่วมโครงการหมู่บ้านละ ๕ ราย ๆ ละ ๕ ไร่ รวม ๑,๘๐๐ ไร่

๙.๒ ดำเนินการไถกลบตอซังด้วยรถไถล้อยาง และหว่านพืชตระกูลถั่ว

๙.๓ ค่าเครื่องจักรกลและเมล็ดพืชตระกูลถั่ว ไร่ละ ๙๐๐ บาท

๑๐. งบประมาณ

พื้นที่ ๑,๘๐๐ ไร่ ๆ ละ ๙๒๕ บาท เป็นเงิน ๑,๖๒๐,๐๐๐ บาท

๑๑. ผลตอบแทนของโครงการ

๑๑.๑ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต

๑๑.๒ เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๑.๓ เป็นการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืช

๓. โครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยชีวภาพ

๑. ชื่อโครงการส่งเสริมการทำและใช้ปุ๋ยชีวภาพ

๒. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการผลิตการเกษตรของเกษตรกรในปัจจุบัน มีต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง ประกอบกับเกษตรกรใช้สารเคมีทั้งปุ๋ยและยาฆ่าแมลงศัตรูพืช ทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการทำและใช้สารสกัดจากชีวภาพเป็นโครงการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตและสิ่งแวดล้อมมีความปลอดภัยจากสารเคมีและเป็นการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร นอกจากนั้น ยังเป็นการนำผลผลิตในส่วนที่เหลือใช้และกลับมาทำเป็นปุ๋ยหมักและสารสกัดป้องกันกำจัดศัตรูพืชอีกประการหนึ่งด้วย

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

๒. เพื่อเป็นการลดสารเคมีตกค้างในผลผลิต

๓. เพื่อเป็นการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ

๔. เพื่อเป็นการนำทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๔. เป้าหมาย ทุกหมู่บ้าน จำนวน ๑๒๓ หมู่บ้าน ๆ ๑๐ ราย ๑,๒๓๐ ราย

๕. พื้นที่ดำเนินการ ๙ ตำบล

๖. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรอำเภอและองค์การบริหารส่วนตำบล

๘. แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบโครงการ
	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ.	มี.ค	เม.ย.	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	
-เสนอโครงการ	→												-ผอ.ศูนย์ -อบต.
-อนุมัติโครงการ		→											-ส่วนกลาง
-ประชุมชี้แจง			→	→									-ผอ.ศูนย์
และ			→	→	→								
คัดเลือก					→	→							-ศูนย์บริการ,
เกษตรกร													อบต.
-อบรมเกษตรกร						→	→						-เกษตรกร
-ทัศนศึกษาดูงาน						→	→	→	→	→	→	→	-เกษตรกร
-ดำเนินการ													-สนง.เกษตร
-ประเมินผล													,อบต.

๙. วิธีดำเนินการ

- ประชุมชี้แจงคัดเลือกพื้นที่ คัดเลือกเกษตรกร
- อบรมให้ความรู้และทัศนศึกษาดูงาน

- สนับสนุนงบประมาณ ปัจจัยการผลิต
- ติดตามผลประเมินผล
- สรุปรายงาน

๑๐. งบประมาณ

๑. ประชุมชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกรร่วมโครงการ ๑,๒๓๐ ราย

๒. อบรมเกษตรกรเรื่องการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ๑,๐๖๐,๐๐๐ บาท

๓. ทัศนศึกษาดูงานการทำและการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔. ซื้ออุปกรณ์สนับสนุนเกษตรกรในการทำสารชีวภาพ ๒,๘๘๗,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑๑. แหล่งงบประมาณ

กรมส่งเสริมการเกษตร และ/หรือองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๒. ผลตอบแทนของโครงการ

๑. เกษตรกรมีการบริโภคผลผลิตการเกษตรที่ปลอดสารเคมี

๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต ลดค่าใช้จ่าย

๓. เป็นการรักษาสภาพสมดุลทางธรรมชาติ

๔. โครงการผลิตข้าวอินทรีย์

๑. ชื่อ โครงการผลิตข้าวอินทรีย์

๒. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการผลิตการเกษตรของเกษตรกรในปัจจุบัน มีต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง ประกอบกับเกษตรกรใช้สารเคมีทั้งปุ๋ยและยาฆ่าแมลงศัตรูพืช ทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์เป็นโครงการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตและสิ่งแวดล้อมมีความปลอดภัยจากสารเคมีและเป็นการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

๒. เพื่อเป็นการลดสารเคมีตกค้างในผลผลิต

๓. เพื่อเป็นการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ

๔. เป้าหมาย

จำนวน ๔ ตำบล ๕๕ หมู่บ้าน ๆ ละ ๕ รายๆ ละ ๑ ไร่ รวม ๒๗๕ ราย ๒๗๕ ไร่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๔ ตำบล

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ต.ค. ๒๕๖๖ – ก.ย. ๒๕๗๐

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาลตำบล , สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ

๘. แผนการดำเนินงาน

๘.๑ เสนอโครงการต่อองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล

๘.๒ อนุมัติโครงการ

๘.๓ ประชุมชี้แจงเกษตรกร

๘.๔ ดำเนินการ

๘.๕ ประเมินผล

๙. วิธีการดำเนินการ

๙.๑ ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกษตรกร และคัดเลือกพื้นที่ร่วมโครงการ

๙.๒ เกษตรกรเตรียมพื้นที่ปลูกเอง

๙.๓ จ่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวให้เกษตรกร

๙.๔ ติดตามแนะนำการผลิตข้าวอินทรีย์

๑๐. งบประมาณ

๑๐.๑ จัดซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๘๒๕ กก. ๆ ละ ๑๓๐ บาท	เป็นเงิน ๑๐๗,๒๕๐ บาท
๑๐.๒ ปุ๋ยอินทรีย์ ไร่ละ ๒ กระสอบ ๆ ละ ๓๕๐ บาท	เป็นเงิน ๔๘๑,๒๕๐ บาท
รวม	เป็นเงิน ๕๘๘,๕๐๐ บาท

๑๑. ผลตอบแทนของโครงการ

๑๑.๑ เกษตรกรมีแปลงข้าวอินทรีย์ที่มีคุณภาพ

๑๑.๒ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการจำหน่ายข้าวอินทรีย์

๕. โครงการอบรมการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๑. ชื่อ โครงการอบรมการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๒. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการผลิตของเกษตรกรในสภาวะปัจจุบันมีการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณค่อนข้างสูง เพื่อเพิ่มผลผลิต ในขณะเดียวกันก็ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น โครงการอบรมให้ความรู้การตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิต เป็นโครงการซึ่งจะทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีในจำนวนปริมาณที่เหมาะสมกับสภาพชุดดินของเกษตรกร ที่ได้ทำการตรวจวิเคราะห์ดิน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพชุดดิน

๓.๒ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต

๓.๓ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

๔. เป้าหมาย

จำนวน ๔ ตำบล ๕๕ หมู่บ้าน ๆ ละ ๑๐ ราย รวม ๕๕๐ ราย

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๔ ตำบล อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ต.ค. ๒๕๖๖ – ก.ย. ๒๕๗๐

๗. ผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาลตำบล, สำนักงานเกษตรอำเภอเขมราฐ

๘. แผนการดำเนินงาน

๘.๑ เสนอโครงการให้องค์การบริหารส่วนตำบล

๘.๒ อนุมัติโครงการ

๘.๓ ประชุมชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกร

๘.๔ อบรมให้ความรู้การตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๘.๕ ดำเนินการ

๘.๖ ประเมินผล

๙. วิธีดำเนินการ

๙.๑ ประชุมชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวม ๕๕๐ ราย

๙.๒ อบรมเกษตรกรเรื่องการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิต ๑ วัน เป็นเงิน ๕๕,๐๐๐ บาท

๙.๓ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนเกษตรกรในการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัด เพื่อลดต้นทุนการผลิต เป็นเงิน ๑๑๐,๐๐๐ บาท

๑๐. งบประมาณ

๑๐.๑ องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงิน ๑๑๕,๕๐๐ บาท

๑๑. ผลตอบแทนของโครงการ

๑๑.๑ เกษตรกรมีทักษะความรู้ความเข้าใจในการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยสั่งตัด เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๑๑.๒ เกษตรกรสามารถลดต้นท

๑๑.๓ อัตราการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรมากขึ้นตามสภาพดินที่ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องอย่างน้อยร้อยละ ๗๐